T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Kırkıncı İçtima

17 . 4 . 1340 Perşembe

Münderecat

	Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	798
2. — EVRAKI VARİDE	799
Mazbatalar	**799**
1. — Darülfünunun, diğer müterakki memleketlerde olduğu gibi, şahsiyeti hükmiyeyi haiz olması hakkında (1/385) numaralı kanun lâyihası ve Maarif ve Muvazenei Maliye Encümenleri mazbataları.	799
2. — Bilfiil takım kumandanı olan jandarma mülâzımlarından zatî hayvanları mevcut olanlara rayici mahalliye göre yem bedeli itasına dair (1/414) numaralı kanun lâyihası ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası.	799
3. — Mersin Mebusu Niyazi Beyle 118 refikinin; Mersin limanının inşaasına muktazi tahsisat hakkında teklifi kanunisi ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası (2/341)	799
4. — Kastamonu Mebusu Hasan Fehmi Efendi ve 51 refikinin; Mücahadei Milliye esnanasında kaçak olarak derdest edilen altınların iadesine ve bundan dolayı mahkûm olanların affına dair teklifi kanunisi ve şayanı müzakere olduğuna dair Lâyiha Encümeni mazbatası (2/338)	799
Tezkereler	**799**
1. — Müskirat nakli maddesinden mahkûm Osmanoğlu Ali Rıza hakkında verilen hükümde hatayı adli vaki olduğundan af suretiyle telâfisi hakkında Başvekâletten mevrut tezkere (3/261)	799
2. — Katil maddesinden mahkûm olan Seyit Mehmetoğlu Ahmet'in müptelâ olduğu illetten dolayı bakiyei müddeti cezaiyesinin affına dair Başvekâletten mevrut tezkere (3/262)	799
3. — Ziraat Bankası 1340 senesi bütçesinin (B) cetvelinin ikinci levazım faslına Meclisi İdare Azası tahsisatı namiyle ayrıca bir madde tahtında yirmi bin liranın tahsisatı munzamma olarak ilâvesine dair Başvekâletten mevrut tezkere (3/263)	799
4. — Harp kazançları vergisi hakkındaki 14 kânununevvel 1335 tarihli kararnamenin on altıncı maddesinin sekiz numaralı fıkrasının tefsirine dair Başvekâletten mevrut tezkere (3/264)	799
5. — Mübadele, İmar ve İskân Kanununun birinci maddesinin tefsirine dair Başvekâletten mevrut tezkere (3/265)	799

Sayfa

6. — Meclisin tadili esnasında Memurin muhakâmatı Encümeninin vaziyeti hakkında bir karar itasına dair Encümen riyasetinden mevrut tezkere. 799

Takrirler 800

1. — İzmit Mebusu İbrahim Süreyya Beyin; bir takım memurinin aylarca suizan ve şüphe altında kalmamaları için tatilden evvel ya Şürayı Devletin âcilen teşkili veya Muhakemat Encümenlerine Ankara'da bulunan mebusların intihabı hakkında takriri. 800:801

Sayfa

2. — İstanbul Mebusu Ali Rıza Beyin; Düzce'de rejinin zürra ve müstahsiller zararına yeni emirler verdiği ve Adana'nın İncirli İstasyonu civarında bir çiftçinin evinin tütün aramak bahanesiyle kolcular tarafından yakıldığı hakkında takriri (4/39)ikinci sene.) 801

3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD : 801

1. — 1340 senesi Muvazenei Umumiye kanun lâyihası (1/296) 801

A) Diyanet İşleri Reisliği bütçesi (1/477) 801:807

B) Adliye Vekâleti Bütçesi 807:811

C) Maarif Vekâleti bütçesi 811:835

BİRİNCİ CELSE

Bedi müzakerat, Saat : 1,50

REİS : Fethi Bey

KÂTİPLER : Ragıp Bey (Zonguldak), Avni Bey (Bozok)

REİS — Celseyi açıyorum efendim.

1. — ZABTI SABIK HÜLÂSASI :

REİS — Zabtı sabık hülâsası okunacak:

Otuz dokuzuncu içtima

16 Nisan 1340 Çarşamba

Birinci Celse

Fethi Beyin tahtı riyasetlerinde biliçtima zabtı sabık hülâsası kıraat ve aynen kabul ve evrakı varide ait oldukları mahallere havale edildi. İstanbul'da tatbik edilen Oktrova rüsumuna dair Karahisarı Şarki Mebusu İsmail Beyin sualine Dahiliye Vekilinin cevabı istima olundu. Badehu derdesti tetkik belediye kanununun ceza maddelerine ait faslın müzakeresine geçilerek ikinci maddesi tay dördüncü ve onuncu maddeleri tashih ve mevaddı saire aynen kabul olundu. Müteakiben affı umumi hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresine başlandı. Cereyan eden müzakere neticesinde birinci ve ikinci maddeler aynen kabul edildi. Üçüncü maddenin müzakeresine iptidar edilmeden evvel hükümetçe vuku bulan teklif üzerine celseyi hafiyeye geçildi.

İkinci Celse (hafidir)

Üçüncü Celse

Fethi Beyin riyasetleriyle küşat olunarak affı umumi kanun lâyihasının mevaddı mütebakiyesi müzakere ve aynen kabul edildi. Bilâhıra mübadeleye tabi ahaliye muvakkaten verilecek emvali gayrı menkule hakkındaki lâyiha mevzuu müzakere oldu. Neticei müzakerede lâyihayi kanuniye aynen kabul olunduktan sonra perşembe günü içtima edilmek üzere celseye nihayet verildi.

REİS — Zabtı sabık hulâsası hakkında bir itiraz var mı efendim? (Hayır sesleri) Zabıt hulâsası aynen kabul edilmiştir.

2. — EVRAKI VARİDE

Mazbatalar

1. — Darülfunun diğer müterakkî memleketlerde olduğu gibi şahsiyeti hükmüyeyi haiz olması hakkında (1/385) numaralı kanun lâyihası ve Maarif ve Muvazenei Maliye Encümenleri mazbataları.

REİS — Ruznameye alıyoruz, bu kanun lâyihasının müstaceliyetle müzakeresi için Encümenin teklifi vardır. Bu kanun lâyihasının müstaceliyetle müzakeresini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

2. — Bilfiil takım kumandanı olan jandarma mülâzımlarından zati hayvanları mevcut olanlara rayici mahalliye göre yem bedeli itasına dair (1/414) numaralı kanun lâyihası ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası.

REİS — Ruznameye alıyoruz.

3. — Mersin Mebusu Niyazi Beyle 118 refikinin Mersin limanının inşaasına muktazi tahsisat teklifi kanunisi ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatasını (2/341)

REİS — Ruznameye alıyoruz.

NİYAZİ BEY (Mersin) — Reis Beyefendi, bunun mustaceliyetle müzakeresini Encümen, mazbatasında talep ediyor.

REİS — Efendim, Encümen tarafından mustaceliyetle müzakeresi teklif ediliyor. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

4. — Kastamonu Mebusu Hasan Fehmi Efendi ve 51 refikinin mucahedei milliye esnasında kaçak olarak derdest edilen altınların iadesine ve bundan dolayı mahkûm olanların affına dair teklifi kanunisi (2/338) ve lâyiha Encümeni mazbatası.

REİS — Adliye Encümenine havale ediyoruz.

Tezkereler

1. — Müskirat nakli maddesinden mahkûm Osman oğlu Ali Rıza hakkında verilen hükümde hatayı adli vaki olduğundan af suretiyle telâfisi hakkında Başvekâletten mevrut teskere (3/261)

2. — Katil maddesinden mahkûm olan Seyit Mehmet oğlu Ahmedin muptelâ olduğu illetten dolayı bakiyeyi müddeti cezaiyesinin affına dair Başvekâletten mevrut teskere (3/262)

REİS — Her iki teskereyi de Adliye Encümenine havale ediyoruz.

3. — Ziraat Bankası 1340 senesi bütçesinin (B) cetvelinin ikinci levazım faslına meclisi idare azası tahsisatı namiyle ayrıca bir madde tahtında yirmi bin liranın tahsisatı munzame olarak ilâvesine dair Başvekâletten mevrut teskere (3/363)

REİS — Muvazenei Maliye Encümenine havale ediyoruz.

4. — Harp kazançları vergisi hakkındaki 14 Kânunuevvel 1335 tarihli kararnamenin on altıncı maddesinin 8 numaralı fıkrasının tefsirine dair Başvekâletten mevrut teskere (3/364)

REİS — Kavanin ve Muvazenei Maliye Encümenlerine havale ediyoruz.

5. — Mübadele İmar ve İskân Kanunun birinci maddesinin tefsirine dair Başvekâletten mevrut teskere vardır. (3/365)

REİS — Mübadele, İskân ve İmar Encümenine havale ediyoruz.

6. — Meclisin tatili esnasında Memurin muhakematı Encümeninin vaziyeti hakkında bir karar itasına dair Encümen riyasetinden mevrut teskere ve bu bapta İzmit Mebusu İbrahim Süreyya Beyin takriri.

REİS — Okunacaktır.

Riyaseti Celileye

Memurin muhakemat Encümeninde memurine ait muhakemat evrakını tetkike başladığımız 17 Mart 1340 tarihinden bugüne kadar Encümenimizce yüz dokuz evrakı tahkikiye tetkik ve intaç edilmiş ve fakat daha henüz tetkik edilmeyen yedi yüz küsür evrakla selefimiz Encümen tarafından tetkik edilip ve lâkin henüz tesvit ve tebyiz edilmemiş altı yüz küsür evrak mevcuttur. Meclisin bir kaç güne kadar tatili faaliyet edeceğine ve bu minval üzere altı ay kalacağına nazaran bu müddet zarfında hem hukuku umumiye ve hem de hukuku şahsiye müteessir olacağından şu vaziyetin bir şekli muntazama ifrağı esbabının Heyeti Umumiyece istikmal buyrulmasını rica eylerim efendim. 16 . 4 . 1340

Encümen Reisi
Giresun Mebusu
Hacim Muhittin

Takrirler

1. — İzmit Mebusu İbrahim Süreyya Beyin, Bir takım memurinin aylarca suizan ve şüphe altında kalmamaları için tatilden evvel ya şûrayi devletin acilen teşkili veya muhakemat encümenlerine Ankarada bulunan Mebusların intihabı hakkında takriri.

REİS — Takrir okunacaktır.

Riyaseti Celileye

16 Nisan 1340

Azayikiramın devariri intihabiyelerinde tetkikat icra ve bir müddet istirahat etmek maksadıyle Meclisi Âlinin bir kaç ay tatili içtima edeceği anlaşılmaktadır. Mebusanı kiramın Ankaradan ayrılmaları dolayısıyle memurini muhakemat Encümeninin ve tetkik heyetinin de muattal kalacağı şüphesizdir. Halbuki evrakı tahkikiyesi bu Encümenlerde bulunan ve atiyen bulunacak olan bir takım memurinin, tabiatıyle aylarca işlerine bakılamıyarak gadir ve sefaletlerine meydan verilmiş olacaktır. Bu Encümenlerce basit bir tetkik neticesinde beriyüzzime olduğu meydana çıkarılan bir takım biçare memurların aylarca suizan ve şüphe ve maddi sefalete maruz kalmalarına Meclisi Âli sebebiyet verecek, manevi mesuliyetini de yüklenecektir. Adlû hakka memur olan ve bunun kendine şiar edinmiş olan Meclisi Âlinin tatil etmeden evvel buna bir çare olmak üzere ya şurayi devletin acilen teşkilini veyahut tatil esnasında muhakemat Encümenlerinin münhallerine Ankarada bulunan Mebusanı kiramın intihabı hakkında Divanı Riyaset emezuniyet itasını arz ve teklif eylerim.

İzmit Mebusu
İbrahim Süreyya

HACİM MÜHİTTİN BEY (Giresun) — Efendim, bu mesele gayet mühimdir. Takririmizde arz ettiğimiz veçhiyle bir aydan beri biz yüz dokuz evrakı intac ettik. Fakat bundan başka tetkik ve intac edilmesi iktiza eden takriben 700 takım evrak vardır. Bunlar tetkik edilecek. Bundan başka bizden evvelki Encümenler tarafından tetkik edilmiş, kararları tespit edilmiş ve fakat mazbataları yazılamamış ayrıca (800) takım evrak vardır. Bunların bir kısmında hukuku umumiye, hukuku hazine vardır. O memurlar ceza görecekler ve mütenebbih olacaklardır. Sonra bir kısım masum memurlar vardır. Onlar da beraat edecek, geçinecek ve yaşayacaktır. Şimdi açtırlar. Bir kısmı da mevkuftur. Arkadaşlar, yarın tatil olunca herkes gideceği gibi bizde gideceğiz. Bunun için Heyeti Celile bir tedbir düşünsün. Bu memurlar aç ve sefil kalmasınlar. Bundan başka altı ay zarfında takriben 500 - 600 evrakın daha gelmesi muhtemeldir. Bu itibarla 1500 - 2000 evrak olacaktır. Bu içinden çıkılmaz bir girive oluyor.

AHMET MAHİR EFENDİ (Kastamonu) — Ne yapalım?

HACİM MUHİTTİN BEY (Devamla) — Bir an evvel Şûrayı Devleti teşkil etmeli. Başka çare yoktur.

MUSTAFA FEVZİ EFENDİ (Konya) — Doğrudan doğruya mahkemeye verseniz çok iyi olur.

HACİM MUHİTTİN BEY (Devamla) — Onu yapamazsınız.

REFİK BEY (Konya) — Ona razı olursanız işiniz suhulet kesbeder.

ESAT BEY (Rize) — Efendim, Memurin Muhakemat Encümeninde 600 - 700 kadar evrakın mevcut olduğu anlaşılıyor. İhtimal tetkiki muhakematta da vardır. Hacim Beyefendinin buyurdukları gibi Meclis, tatili faaliyet edince altı ay zarfında yeniden bir çok evrak gelecek, belki iki bine varacak. Halbuki bunların içerisinde cinayetle mahkûm edilmesi icabeden ve cinayetle cezalandırılması hakkında karar verilmesi lâzım gelen adam olabilir. Yahut bir kısmının masum olması dolayısıyle hakkında meni muhakeme kararı verilmek icabedecektir. Gerek meni muhakeme olsun, gerek cinayetle itham edilmiş bulunsun her halde bu muamelenin bir an evvel intacı icabeder. Bendenize kalırsa bunun için iki tarik vardır. Birisi tatil zamanında burada kalıp gitmeyecek arkadaşlar bu vazifeyi deruhte etmek suretiyle bu iş tahtı temine alınabilir.

ZEKİ BEY (Gümüşhane) — En doğrusu budur.

ESAT BEY (Devamla) — İkinci şık ise, Teşkilâtı Esasiye Kanununda Şûrayı Devlet teşkili kabul ediimiştir. Tatili faaliyet vukua gelmezden evvel Meclisi Âliniz - esasen Şûrayı Devlet teşkiline dair eskiden de bir şeyler vardı - bunların şayanı kabul olan kısımları ıslâh veya tadil edilir. Bu kanun çıkar ve maksat da tahtı temine alınmış olur. Bu iki şıktan birinin kabulünü Heyeti Celilenizden rica ediyorum.

FERİDUN FİKRİ BEY (Dersim) — Efendim, iki şey hatıra gelebilir. Birisi Şûrayı Devletin teşkilidir ki, bu gayet güçtür, şimdi olamaz. Binaenaleyh yapılacak şey, aşağı yukarı arkadaşların buyurdukları gibi Meclisi Âlinin tatili içtima ettiği zamanda burada kalacak olan arkadaşların intihabı için Divanı Riyasete salâhiyet vermek lâzım gelir. O da memurin muhakemat hakkındaki kanuna muhalif olur. Bir de arkadaşlardan bazıları bu esas dairesinde müstacel

teklifi kanunilerde bulunuyorlar. Encümenlerden yetiştirip son güne kadar, müzakeratımızı intaç edeceğimiz güne kadar, bunlar da yetişir şu suretle muamele kanun dairesinde hallolunur.

REİS — Efendim, Memurin Muhakemat Encümen Reisi Giresun Mebusu Hacim Mühittin Bey, Meclisin tatili faaliyet etmesi ihtimaline karşı geçecek tatil müddeti zarfında hem hukuku umumiye ve hem de hukuku şahsiye müteessir olacağından şu vaziyetin bir şekli muntazama ifrağı esbabının Heyeti Umumiyece istikmalini rica ediyor.

İzmir Mebusu Süreyya Bey, ya şurayi devletin âcilen teşkili veyahut tatil esnasında encümen azalıklarına Ankara'da kalacak olan Mebusanı kiramın intihabı hakkında Divanı Riyasete mezuniyet itasını teklif ediyorlar. Şûrayı Devletin teşkili için Şûrayı Devlet Kanununun çıkarılması lâzımdır. Halbuki bu kanun henüz Heyeti Umumiyeye gelmemiştir. Memurin Muhakemat Heyetinin Ankara'da bulunacak aza tarafından ikmali mevcudu için Divanı Riyasete mezuniyet itası da şimdi Feridun Fikri Beyin itirazına göre kanuna muhalif olur.

AHMET MAHİR EFENDİ (Kastamonu) — İntihap edilir.

ZEKİ BEY (Gümüşhane) — Kalanlardan intihap edilir, olmaz mı? Burada kalan arkadaşlardan intihap ederiz.

FERİDUN FİKRİ BEY (Dersim) — Yeni kanun lâzımdır. Kanun kanunla tadil edilebilir.

RAGIP BEY (Kütahya) — Efendim, mâlûmuâliniz hem çok mühim, hem çok ağırdır. Bu muhakemat ve tetkik heyetleri meselesi. Bununla öteden beri Meclis fevkalâde meşgul olduğu halde gene görülüyorki, Heyet Reisinin buyurduğu gibi yüzlerce evrak müterakimdir. Bunun sureti katide halli, şurayi devletin teşekkülüne vabestedir. Bendenize kalırsa encümen ve heyet birleşsinler, bir iki gün zarfında Şûrayı Devletin teşekkülüne kadar bu vazifeyi Meclisin tatili müddetinde görebilecek bir heyete tevdi için bir şekil bularak 2 - 3 maddelik bir kanun getirsinler. Burada beş dakikada kabul edelim. Hem Meclisi Âli bundan temeli kurtulmuş olur, hem de Şûrayı Devlet teşekkül edinceye kadar bir şekil bulunur ve iş yürür. Yoksa şimdi Meclisi Âli tatili düşünürken buna derhal bir karar verilemez, düşünemez. İki maddelik bir şey getirsinler. Meclis de o şekil üzerinde beş dakika zarfında müzakere etsin. Mesele hallolunmuş olur.

REİS — Efendim, tekrar Muhakemat Encümeninden rica edeceğiz. Bir teklifi kanunî ile gelsinler. Heyeti Celile de o vakit şekli kanunî de çare bulmuş olur.

FERİDUN FİKRİ BEY (Dersim) — Müstacelen yapsınlar.

REİS — Müstacelen yapsınlar efendim.

2. — İstanbul Mebusu Ali Rıza Beyin Düzce'de rejinin zürra ve müstahsiller zararına yeni emirler verdiği ve Adana'nın İncirli istasyonu civarında bir çiftçinin evinin tütün aramak bahanesiyle kolcular tarafından yakıldığı hakkında takriri (4/39 ikinci sene)

REİS — Başvekâlete gönderiyoruz.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — 1340 senesi Muvazenei Umumiye kanunu lâyihası (1/296)

A. — Diyanet İşleri Reisliği Bütçesi : (1)

REİS — Efendim, bugünkü rüznamemizde 1340 senesi Muvazenei Umumiye kanunu lâyihasının müzakeresi vardır. Diyanet İşleri Riyaseti Bütçesi vardır. Efendim, Heyeti Umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Diyanet İşleri Bütçesi elimizde, üzerinde iki satırlık yazı olmaksızın sırf rakam olarak gelmiştir. (İşitemiyoruz sesleri) Bütçe Muvazenei Maliye Encümeninden hiç bir yazı ve imza olmaksızın rakam olarak gelmiştir. Bunun esbabı mucibesi neden ibarettir. Raportörü kimdir, ne suretle düşünülmüştür? Bendenizce Diyanet İşleri bütçesinde daha düşünülecek bazı cihetler vardır. Bunlar düşünülmüş müdür? Bunları soracağız. Şeriye vekâletinin lağvı kanununda bu hususta bir nizamname yapılacağı ve teşkilât o nizamname mucibince icra edileceği musarrahtı. Henüz öyle bir nizamname mevcut değildir. Bu teşkilât hangi nizama, yahut hangi kanuna tevfikan yapılmıştır ve bu bütçe bu şekilde çıkacak olursa kanun mahiyetini

(1) Diyanet İşleri Reisliği Bütçe cetvelleri bu içtima zabıt ceridesinin sonuna merbuttur.

mi haiz olacaktır ve bu teşkilât bu suretle tekmil edilmiş mi olacaktır? Buna dair izahat istiyorum bendeniz.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — 3 Martta kabul buyrulan kanun mucibince Diyanet İşleri 1340 senesi Bütçesi eski şeriye bütçesinden biraz farkla takdim edilmiş bulunuyor. Fark, görülmeyecek kadar azdır. Yalnız bütçede görülmeyecek müstahakkini ilmiye maaşatiyle dersiam maaşatıdır ki dersiam maaşatının bu bütçe kabul edildiği zaman muhassasatı zatiye bütçesine aynen naklini teklif edeceğiz Encümenle beraber... Encümen ayrıca bir şey teklif etmemiştir, yazmamıştır, bilmiyorum. Fakat Encümen herhalde tetkik ettikten sonra göndermiştir. Nizamname meselesi henüz halledilmemiştir. Vazaif hakkında bir nizamname bittabî yapılacak. Teşkilâta gelince; eski teşkilâta hiç dokunulmamış gibidir. Yalnız ilâve olmak üzere buraya evkaftan aldığımız vazaifin de teşkilâtını beraber almışızdır. Bu sene verdiğimiz bütçe bundan ibarettir.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Vekil Bey, bu Diyanet İşleri bütçesi tabiî masraf bütçesidir. Bunun varidat bütçesi nerededir?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Varidat bütçesi Muvazenei Umumiyededir. Ayrıca mülhak bir bütçe değildir. Müstakil bir bütçedir.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Bu masrafı yapacaktır. Varidatsız nasıl olacaktır, eimmenin, hütebanın, müftülerin, meşayihin vesairenin azil ve nasbı buna ait olduğu halde niçin varidatını cibayet etmez, onun niçin doğrudan doğruya sandığı yoktur, neden müstakil bir muhasebesi yoktur?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Muhasebesi vardır.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Sandığı nerede?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Muhasebesi, bütçesi diğer vekâletlerinki gibi müstakildir. Müsaade buyurun, arz edeyim. Bütün vekâletlerin bütçeleri nasıl müstakil ise bu da müstakildir ve ayrı bir varidatı yoktur. Evkaftan alınan varidat doğrudan doğruya Hazinei Maliyeye alınacak ve Hazine bu masrafı yapacaktır.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Ne zaman, camiler yıkıldıktan sonra mı?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Bütçeyi kabul buyurunuz, ondan sonra, (gürültüler) anlamadım efendim. Pekâla daha ziyade izahat vereyim. Evvelâ bu daire bir varidat kabzetmiyor, doğrudan doğruya, niçin kabzetsin. Benim kanaatim budur. Eğer aksine bir karar vermişseniz o zaman başkadır.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Efendim, Diyanet İşleri ayrı olur, evkaf ayrı olur. Masrafı bir yerden gelir, varidatı bir yerden gelir. Böyle şey olur mu? Diyanet İşleri Reisi bir taraftan giyinmeli bir taraftan soyunmalıdır. (Handeler)

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Her vekâlet böyledir efendim.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Bir noktada zan ediyorum ki, Maliye Vekili Bey, bendenizi tasdik ettiler. Yani nizamnamenin tanzimi lüzumuna kani oldukları gibi evkaf idaresinden bir takım paralar alındığını da zikr ediyorlar. Bunun için burada ne bir kanun kabul edilmiştir ve ne de müzakeresi sebkat etmiştir. Şu halde bu bütçeyi kabul etmekle gayet karanlık bir surette birtakım rakamları kabul etmiş olacağız ve bu doğru olmuyor zannederim. Gerek nizamnamenin yapılması, gerek evkaf idaresinden buralara alınacak varidatın ne suretle alınacağı, evkafın ne olacağı, ne şekle gireceği bilinmeden bu bütçenin müzakeresi doğru olmaz.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Evkaftan alınacak para... Yalnız cevamii şerife masrafı aynen buraya gelmiştir. Hükümet bu masrafı doğrudan doğruya yapacaktır. Evkaf bütçesinin müzakeresinde evkafın o faslı Hazineye verilmiştir, denecektir. Başka bir şey yoktur. Evkaf bütçesi de yakında takdim edilecektir.

REŞİT AĞA (Malatya) — Evkafın tahmis cetveli ile musakkafat vergisini doğrudan doğruya almışsınız. Hatta Maliye bütçesinden tay etmişsiniz. Bu tay olunduğu halde cevami ve mesacidin masrafını nereden vereceksiniz?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Burada görüyorsunuz, nereden veriyoruz. Bu masrafı kabul ettikten sonra Heyeti Celilenin dediği masrafları ben vereceğim.

Ne dediğinizi anlamadım. Bir bütçe veriyoruz. Muvazenei umumiyeden, bu bütçede masarif vardır. Heyeti Celile bunu kabul eder etmez bunu tediye edeceğiz. Bunu Muvazenei umumiyeden vereceğiz.

Bu bütçenin masrafı Muvazenei umumiyedendir. Ayrı bir bütçe değildir bu gördüğünüz. Her rakamın masrafı hazineden verilecektir.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Vekil bey, bu bütçenin Muvazenei Umumiyeye ciheti taallûku yoktur.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Bütçe Muvazenei Umumiye dahalindedir. Onun için müzakere ediliyor, efendim, evkaf değildir. Diyanet İşleri bütçesidir.

REİS — Evkaf bütçesi değildir efendim. Diyanet İşleri bütçesini müzakere ediyoruz. Masraf bütçesini müzakere ediyoruz. Masarifi varidatı umumiyei devletten tediye olunacaktır.

SAMİ RİFAT BEY (Biga) — Eski Şeriye vekâletiyle bugünkü Diyanet İşleri Reisliği bütçesi arasında bir fark olmadığını söylediniz. Eski Şeriye vekâletinde iki heyet vardı. Biri heyeti üftaiye, biri de heyeti ilmiyei idi ki, heyeti ilmiye neşriyatı İslâmyei ile iştigal ediyordu. Burada bu heyetlerin ikisini de görmüyorum, ona mukabil bir heyeti müşavere bulunuyor. Efendim, heyeti ilmiye ki; itikadat, ibadat üzerine bunun pek çok tesiri vardır. Bu lağv mı edilmiştir?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Bu vazife heyeti müşavereye verilmiştir.

SAMİ RİFAT BEY (Biga) — İkisi bir midir, vazifeler tevhit mi edilmiştir?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Evet efendim, heyeti muşavereninin vazifesi meyanındadır.

AHMET HAMDİ BEY (Bozok) — Efendim, bende Sami Rifat Beyin irat buyurdukları suali soracaktım.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Efendim, o vazaif yani heyeti üftaiyenin vesairenin vazayifi, ibadat hakkındaki vezaif heyeti müşavereye verilmiştir.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Gerek heyeti iftaiyenin ve gerekse tetkikat ve telifatı İslâmiye heyetinin vazifesi evvelce kanunu mahsusla ayrılmıştı. Heyeti ilmiye asarı İslâmiyeyi neşrederlerdi, heyeti iftaiye ise doğrudan doğruya etraftan gelecek fetvaları tetkik ederdi. Her iki heyet ne suretle birleştirilmiştir?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Efendim, kanunda şu kadar aza diye bir kayıt yoktur. Burada sekiz kişiden ibaret bir heyeti müşavere vardır. Diyanet İşleri Reisi onların vezaifini taksim edecektir. Meselâ : Üç kişi ayıracak siz şuna bakın. Siz de şuna bakın diye vezaifi taksim edecektir.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Efendim, tevcihi cihat vesairede Diyanet İşleri vezaifi cümlesinden addedilir. Şimdi orada bir heyet vardır. Bu işler evvelce evkafa merbut idi. Eğer bu heyetin vezaifi de Diyanet İşleri vezaifine dahil ise bütçede buna da bir mevki verilmek lâzım gelir.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Efendim, umuru hayriye tamamiyle buraya alınmıştır. Mebanii hayriye ve hayratı şerife tamamiyle buradadır, kadrosu da ona göre tevsi edilmiştir. Sonra heyeti müşavere azasından intihap edeceği iki, üç kişi doğrudan doğruya bu işle iştigal eder.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Efendim, bir şûrayı evkaf vardı. Bugün bunun vazifesi neredir?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Evet efendim, ona ait olan kısım gene heyeti müşavereededir. Heyeti müşavere azasının vazifesi tevcihi cihat, ibadat, üftadan ibarettir.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Efendim, heyeti müşavere bu işleri nasıl görecektir? Bir taraftan vezaifi ilmiye var, bir taraftan itikadata dair ilmi mesai ve iştigali var, bir taraftan tevcihat var, bu kadar vezaifi sekiz aza nasıl idare eder?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Efendim, bunda bir hata varsa miktarındadır. Yani miktarında veya çokluğunda olabilir. Eğer Heyeti Celile sekiz kişi gayri kâfidir derse, bu heyeti celilenin bileceği bir iştir. Diyanet İşleri Reisi, ben bunu sekiz kişi ile görürüm, kâfidir diyor.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Bir de dersiamm meselesi var.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Arz ettim efendim, Şeriye bütçesindeki dersi'a maaşatiyle mustahakini ilmiyi maaşatını aynen muhassasatı zatiye bütçesine naklediyoruz.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Onun sebebini izah buyurunuz.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Onlar kaydı hayat şartiyle maaşlarını alıyorlar, her vakit tebeddül etmiyor, hükümet kendisini mecbur görmüştür. Ölünceye kadar muhassesatı zatiyeden maaş verecektir. Kaydı hayat şartiyle tahsis edildiği için bunu da muhassesatı zatiyeye devrediyoruz.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Efendim, o vezaifi görmek üzere tayin ediyorlar. Onun haricinde iş göremezler.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — O iki heyetin vezaifi ve ne gibi zevattan mürekkep olacağı kanunen muayyendir. Zatı âliniz buyuruyorunuz ki, o iki heyet birleştirilmiş başka bir şekle ifrağ edilmiştir, bu kanun meselesidir. Kanunen muayyen olan bir heyeti tadil etmek, başka bir şekle sokmak zannederim bir maddeyi kanuniye ile olabilir. Böyle bir kanun yoktur.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Siz kanunla Şeriye vekâletini lağv buyurdunuz, o kanunlar da mürtefidir. (Hayır sesleri) Teşkilâtı mürtefidir. Rica ederim o suretle düşününüz. Şeriye vekâleti yoktur dediniz. O halde onun ihtiva ettiği teşkilât da yoktur.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Şu halde teşkilâtsız kanunsuz, nizamsız bir bütçe müzakere ediyoruz. Demekki, bendenizin arz ettiğim sabit oluyor.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Devamla) — Teşkilât elinizdedir efendim, kadroyu tetkik ediniz, teşkilât kadrosudur.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — O halde onun için bir kanun ister.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Efendim, bu katiyen kanunsuz olmaz. Lüzum yoksa sarahatan söyleyelim, kalksın, gitsin. Lüzum varsa kanununda devam etmelidir.

HASAN FEHMİ EFENDİ (Kastamonu) — Gerek heyeti uftaiye, gerekse telifat ve tetkikatı İslamiye heyetleri; Mazhar Müfit Beyefendinin buyurdukları gibi bir kanunu mahsusla teşekkül etmiştir. Bu kanunlar bütçe ile ilga olunuyor mu, mevkii tatbikten kalkşyor mu, kalkabilir mi ve doğru mudur? Bu cihetin tetkiki lâzımdır, zannederim. Evet Meclis bir karar ile Din ve Dünya işlerini ayırdı. Fakat elyevm Diyanet İşleri Riyasetinin ifasına mecbur olduğu vezaifi diniye ve İslâmiye için - benim şahsı kanaatıma göre - her iki heyetinde ipkasına lüzum vardır ve kanunlarda mevcuttur. Heyeti uftaiye on bir kişiden mürekkep idi. Tetkikat ve telifatı İslâmiye heyeti hatırımda iyi kalmış ise dokuz kişiden mürekkep olacak.

HÂLET BEY (Erzurum) — On bir kişidir.

HASAN FEHMİ EFENDİ (Devamla) — O da on bir kişi olacak. Şimdi Maliye Vekili Beyefendinin Heyeti Âliyenize verdiği izahatta nazaran bu iki heyetin göreceği vazifeyi sekiz kişiden ibaret bir heyeti müşaverenin göreceğini zannetmiyorum.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Hayır efendim, o eski heyeti utfaiyedir.

HASAN FEHMİ EFENDİ (Devamla) — Bu heyetler «Heyeti müşavere» unvanı altına girmiş ve bu vazife oraya verilmiştir. Ben zannediyorum ki, bu Heyeti müşavere Diyanet İşleri Riyasetine merbut olan ve epeyce büyük yekûna baliğ olan memurların intihap ve tayini ve bir çok müessesatı Diniye ve İslâmiye müstahdeminin intihabı ve tayini ile meşgul olacağına nazaran böyle yedi, sekiz kişiden ibaret olan bir heyet; ibadat ve itikadata müteallik ufta cihetini ve aynı zamanda bir tetkikat ve telifatı İslâmiye heyetinin deruhte ettiği vazifeyi ifa edemez.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Bu ikinci bahis buraya girmez. Tevhidi tedrisat olunca katiyen Maarif ciheti buraya giremez.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Men çi gûyem, tanburem çi gûyet?

TUNALI HİLMİ BEY (Devamla) — Anlamayanlar da itiraz etmemelidir. Siz de tevazu buyurunuz. Benim gibi eçhel.

HASAN FEHMİ EFENDİ (Devamla) — Zatıâliniz buyuruyorsunuz ki, «telifat ve tetkikat heyetinin deruhte ettiği vazife Maarife intikal etmiştir.» Halbuki vekili mesulü böyle demediler zannederim. Her iki vazifeyi de heyeti müşavere ifa edecektir.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Hayır, yanlış.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Öyle dendi.

HASAN FEHMİ EFENDİ (Devamla) — Yani bu iki vazifenin ifasını bu heyeti müşavereye tevdi etmiş olduklarını söylediler. Belki yanlıştır. Fakat bendeniz diyorum ki, gerek ayrı birer heyet ve gerek bir heyet halinde olsa dahi bu miktar Diyanet İşleri Riyasetine tevdi ettiğimiz, edeceğimiz vazifeyi ifa ve edvire gayri kâfidir. Bu adedi meselâ tezyit ederiz ve telifat ve tetkikatı İslâmiyede bugüne kadar hizmetleri mesbuk olan zevatın - ki pek kıymetli zevattır - bir kaçını ayrı, olmazsa heyeti müşavere arasına ithal etmek suretiyle bu adedi, vazifeyi

ifa edebilecek hale, dereceye iblâğını muvafık görürüm ve Heyeti âliyenize teklif ederim. Bu sekiz kişinin onbir kişiye iblâğ edilmesini teklif ederim. Bu bapta Maliye Vekili Beyefendinin mütalâasını beklerim efendim.

ALİ SAİT BEY (Kozan) — Efendim, belki Diyanet İşleri Reisi bunu kâfi görmüştür. Bir defa onu da dinleyelim.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Hattâ Başvekil Paşa hazretlerini de dinleyelim. Burası kendisine merbuttur. Muvazenei Maliye Encümeni bütçeyi kendi kendine yaptı.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK Bey (Kangırı) — Efendim, müsaade buyurursanız Diyanet İşleri Riyaseti hakkındaki kanunda vezaif tasrih edilmiştir. Eğer müsaade ederseniz okuyayım:

Madde 5. — Türkiye Cumhuriyeti memaliki dahilinde bilcümle cevami ve mesacidi şerifenin ve tekâya ve zevayanın idaresine, hâtip, imam, şeyh, vaiz, müezzin ve kayyumların vesair müstahdiminin tayin ve azillerine Diyanet İşleri Reisi memurdur.

HALİL BEY (Zonguldak) — Reis Efendi Hazretlerini dinleyelim.

REİS — Efendim, Malumuâliniz kanunu mahsus mucibince Diyanet İşleri Reisliği Başvekâlete merbuttur. Yani Başvekil Paşayı dinlemek mi istiyorsunuz? Dinleyebilirsiniz, bunu istiyebilirsiniz. (Gelsin dinleyelim sesleri)

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Reis Bey, Başvekil Paşa Hazretleri hastadır. Yatakta yatıyor. Hasta olmamış bulunsa gelirdi.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Efendim, bendeniz bütçe müzakeresinin tehirini teklif ediyorum.

REŞİT AĞA (Malatya) — Efendiler, Maliye Vekili Beyefendi Meclisten çıkan kanunu okudular, cevami işlerine bakacak dediler. Rica ederim cevami işleri için Hazine evvelemirde varidat bırakmamıştır. Hazine Maliye bütçesinden tay etmiştir. Maliye Vekili Bey bütçesinden tay ettiği halde kendi kesesinden mi verecekir? Maliye Vekili diyorki, ben emvali umumiyeden vereceğim. Muvazenei Umumiye bütçesine dahil olmayan şeyi nasıl olur da emvali umumiyeden verir? Bunda medreselerle mekteplerin tevhid edeceğiz dediler, Maarif Vekili Beyefendi Medreseleri bütün kaldırdı. Eğer bununla da Maliye Vekili bütün cevamii kaldıracaksa onu bilmem. Yoksa Maliye Bütçesinden tay etmiştir. Tay edildiği halde nasıl emvalı umumiyeden verecektir? Veremez. Onun için rica ederim Maliye Vekili Beyefendi şimdi gelsin, Heyeti Âliyeyi temin etsin. Bu parayı ne suretle verecektir? Yok camiler idare edilmeyecektir, yok edilecektir desin, bu hususta izahat versin.

REİS — Efendim, bu Maliye Vekâleti Bütçesinin faslı mahsusu değildir. Bu müstakil bir bütçedir. Varidatı umumiyeden verilecektir.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Bütçenin 210, 211 fasılları okunacak olursa bu mesarif nereden verilecektir anlaşılacaktır.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Muhterem arkadaşlar, gayri kabili inkâr iki hakikat vardır. Malümu âliniz birisi cehil diğeri de ilimdir. İlim, malüma taallüku itibarıyle tenevvü eder. Ulumu diniye, ulumu diyaniye, ulumu hendese, ulumu tevarih vesaire vesaire malüma taallûku itibarıyle taaddüt ettiği gibi ilmin sahibi, mevsufu aleyhi itibarıyle de tebeddül ve tenevvü eder. Ulemayi din, ulemayı tarih, ulemayı felsefe vesaire vesaire... Şimdi Diyanet İşleri Bütçesini elimize aldığımızda diyanet umurunu görecek, diyanet işlerini görecek diyanet ilmiyle mevsuf ulema lâzım, yani din uleması lâzım. Bu bütçenin içinde acaba din uleması yetiştirmek için beş para var mıdır? Yoktur. Bugün Darulfünun ilâhiyat şubesi bizim şu Diyanet İşleri ile iştigal edecek vezaifi öğretecek ulema yetiştirmeyecektir o malum. Evet müftüler nereden yetişecek rica ederim? Bunu hangi kanunda görüyorsunuz.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (İsparta) — İki sene sonra hepsi kalkacak.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Evet, bugün medreseler kalkmıştır, kapanmıştır. Beyefendiler rica ederim. Sonra hepiniz mensup olduğunuz dairei intihabiyenizi biliyorsunuz, bir kazada otuz köy var. Otuz talebe gelmiş, kazada bir medresede eyleşiyorlar. Bu kazanın kadısı, müftüsü, müderrisi bunların talimi terbiyesiyle meşgul oluyor. Hüdayi nabit gibi olan bu adam, az çok okur, mümkün olduğu kadar ulumu diniye, fıkıh, feraiz, namaz, abdest mesailini talim edip köyüne gider ve ahaliye talim eder.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Hocam kıyam ettim, hudayi nabit olmaktan İslâmiyet kurtulacaktır.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Esasatı bilemezsin sus...

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Ben Kalu Belâdan beri müslümanım.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Müslümansın, fakat müslümanlığı bilmezsin. Şimdi Maarif Vekili Bey, tevhidi tedrisat dolayısıyle medreseleri

kapattı. Talebeleri, göçlerini arkasına yükletip köylerine gönderdi. Medreseler kapalı, hatta müderris olan zat, 30 - 40 sene ders okuttuğu dershanesine konulmuyor. Göçünü alıp gönderiliyor ve müderrisler medreseye giremiyorlar.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (İsparta) — Fenzurû Keyfe Kâne akibetuzzalimin.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Devamla) — İşte efendim, mesele bu şekildedir. Bu din işleriyle iştigal edecek, malûmu âliniz müderrisler, hatipler, ulemadır. Asıl doğrusu müderrisler ve ulema kısmıdır. Ulema yetiştirmek için bütçemizde böyle bir para konmadığı gibi diğer taraftan ulema yetiştirmek için öteden beri müesses olan medreseler de kaldırıyor. Bugün bütçeden parada istemezler. Rica ederim. Kendi kendilerine hüdayı nabit okusunlar. Bunda bir itiraz varit olur. Ulemanın okuttuğu dersler, milleti idlâl eder.

ABDÜLGANİ BEY (Mardin) — Haşa..

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Mazarratı varsa kapatılması lâzımdır. Fakat yoktan böyle bir zaaf varsa, tashihini rica ederim. Yoksa ulema, eskiden beri, altı yüz seneden beri bu İslâma hizmet etmişlerdir.

AHMET MAHİR EFENDİ (Kastamonu) — Bin üç yüz küsür seneden beri.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Böyle talimi terbiye ile meşgul olan medreseler kapanıp, ulema açıkta kalacak ise tabiîdir ki, hiç birimiz razı olamayız. Diyanet İşleri meselesini şimdi hülâsa edeyim. Diyanet İşleri ile iştigal edecek müftüler ve bu devairde bulunan ulema için bir mahreç lâzım. Bendeniz şu bütçeden buna dair hiç bir ibare olmadığını gördüğüm gibi Maliye Vekili muhtereminin, Başvekil Paşa Hazretlerine izafeten buyurduklarına nazaran elde bir nizamnamede yoktur. Bu Diyanet İşleri Bütçesinde şu mevzu erkamın gösterdiği vezaifi ifa edecek kimselerin vazifeleri ne suretle taayyün edecektir? Bugün meselâ burada «Şûra» deniyor. Bir kaç zat vardır. Bu zevat, ne gibi işler görecektir? Şûrayı evkafın vazifesi vardı. Heyeti iftaiye vardı. Heyeti telifiye vezaifi vardır. Bunların hiç birisi burada muayyen değildir. Elde nizamname de yoktur. Binaenaleyh bu bütçe tehir edilmelidir. Bu bütçenin tekrar Diyanet İşleri Encümeniyle Muvazenei Maliye Encümenine havalesini rica ediyorum. (Tahrirî teklif yapınız sesleri) Şifahen teklif ediyorum efendim.

REİS — Efendim, müzakerenin kifayeti ve fasıllara geçilmesi hakkında müteaddit takrirler vardır.

Riyaseti Celileye

Bütçenin Heyeti Umumiyesi hakkındaki müzakere kâfidir. Fasıllara geçilmesini teklif eylerim.

Denizli
Necip Ali

Riyaseti Celileye

Diyanet İşleri Reisliği bütçesinin heyeti umumiyesi hakkında müzakere kâfidir. Fasıllara geçilmesini teklif eylerim.

Rize
Ali

Riyaseti Celileye

Müzakere kâfidir. Fasıllara geçilmesini teklif ederim.

Denizli
Kâzım

Riyaseti Celileye

Mesele tenevvür etmiştir. Kifayeti müzakerenin reye vaz'ı ile fasıllara geçilmesini teklif ederim.

Giresun
Hacim Mühittin

Riyaseti Celileye

Diyanet İşleri bütçesinin müstacelen tetkik ve iade edilmek üzere Diyanet İşleri Encümenine havalesini teklif eylerim.

Karahisarısahip
Kâmil

REİS — Efendim, bütçenin müzakere ve tetkiki Muvazenei Maliye Encümenine aittir. Başka encümene gidemez.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Rica ederim Reis Bey, bu topal bir bütçedir. Öbürleri gibi değil bu, yürümez.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Reye koyunuz Reis Bey.

REİS — Muvazenei Maliye Encümeni, bütçelerin tetkiki için teşekkül etmiştir.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Bendeniz teklif ediyorum. Muvazenei Maliye Encümenine gitsin. Nizamnamesiyle gelsin. Şimdiye kadar böyle bir bütçe gelmemiştir. Ne kanunu, ne nizamnamesi vardır. Böyle bütçe tetkik olunmaz.

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Yazıklar olsun.

REİS — Bütçeyi ayrı bir encümene göndereme-yiz. Muvazenei Maliye Encümenine göndereceğiz.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Muvazenei Maliye Encümeni ile Diyanet İşleri Encümeni müştereken yapsınlar..

REİS — Böyle bir şey nasıl olabilir?.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Meclis karar verir. Olur.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Efendim, Diyanet İşleri Encümenine havalesini tekliften maksadım, erkâm üzerine tetkikat icra etmek değildir. Bu yeni bir bütçedir, yakında bu bir kanunla geçti. O kanun noktai nazarına göre bu bütçe yeni teşkilâtı haiz midir değil midir? Bu tetkik edilecek ve maksat da budur. Yoksa erkâm üzerinde tetkikat değildir. Ve Muvazenei Maliye Encümeninin tetkikatını, tenkit maksadiyle tetkikat icra edecek değildir. Encümene havale edin. Encümen, bu noktai nazardan yeni bir teşkilât olduğu için Muvazenei Maliye Encümeni ile biliçtima tetkik etsinler...

REİS — Efendim, Erzurum Mebusu Raif Efendi; tekrar tetkiki için bütçenin Muvazenei Maliye Encümenine iadesini teklif ediyor. Bu teklifi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Muvazenei Maliye Encümenine iadesi takarrür etti.

B) Adliye Vekâleti Bütçesi (1)

REİS — Adliye Vekâleti bütçesinin müzakeresine geçiyoruz. Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Fasıllara geçilmesini reyi âlinize vazediyorum, kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu efendim.

Fasıl	Birinci kısım	Lira
217	İdarei merkeziye	56 868

REİS — Söz isteyen var mı efendim? Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu.

Fasıl		Lira
218	İdarei merkeziye masarifi	5 825

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl		Lira
219	Masarifi müteferrika	5 500

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler elkaldırsın... Kabul olundu.

Fasıl	İkinci kısım	Lira
220	Vilâyat	1 574 652

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu efendim.

Fasıl		Lira
221	Vilâyat levazımı	125 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

AHMET SÂKİ BEY (Antalya) — Efendiler, ihtiyacatı adliyeyi tatmin edecek birtakım kavanin vazettik. O kanunlar mucibince Adliye Vekâleti yeniden birtakım teşkilâta şuru etti. Malûmuâliniz tevzii adaletin en mühim esaslarından biri de halka tesir icrasıdır. Ceza mahkemelerinin halka verdiği mehabeti, ikâ ettiği, tesir, elbette ve elbette ahlâkın tasfiyesine büyük bir yardım eder. Halbuki maalesef beyana mecbur ve itirafa mustar kalıyorumki, mehakimimiz lâyik olduğu veçhile mehabeti telkin edecek derecede levazımı, tefrişatı haiz değildir. Perişan bir haldedir. Bendeniz bu 221 nci faslın 2 nci numarasındaki 30 000 lira ile bu istihdaf ettiğimiz gayenin katiyen vücut bulamayacağına kaniim. Takrir veriyorum. Altmış bin lira ilâvesini teklif ediyorum.

ADLİYE VEKİLİ MUSTAFA NECATİ BEY (İzmir) — Efendim, Ahmet Sâki Bey arkadaşımızın mütalâalarına iştirak buyurmanızı Heyeti Âliyenizden istirham ederim. Bütçeyi yaparken memleketimizin dahilinde bulunan mahkemelerin teşkilâtı dâhiliyeleri bizce meçhuldü. Binaenaleyh bütçede azamî bir tasarruf ile mahkemelerimize bir şekli intizam vermek istedik ve 30 bin lira koyduk. Fakat yaptığımız tahkikat neticesinde gördükki, böyle hâkimi müçtemi esası dâhilinde harekât gösterecek bir şekilde değildir. Mahkemelerin heybet ve mehabetini göstermek lâzımdır. Malûmuâlinizdirki, mahkeme salonunun gayri muntazam olması halk üzerinde iyi bir tesir yapmaz. Binaenaleyh Sâki Bey biraderimizin kabul ettiği esası Heyeti Celilenizin de kabul

(1) Adliye Vekâleti bütçe cetvelleri Bu İçtima Zabıt Ceridesinin nihayetindedir.

edeceğini zannederim. Bu rakamın lütfen kabul ile mefruşat faslına ilâvesini istirham ederim.

FERİT BEY (Çorum) — Maliye Vekili muvafakat ettiği takdirde Encümen de muvafakat eder.

REİS — Maliye Vekili Bey! muvafakat ediyor musunuz efendim?

MALİYE VEKİLİ ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Yirmi bin lira zammı kabul ediyoruz efendim.

REİS — Demek muvafakat etmiyorsunuz efendim?

FERİT BEY (Çorum) — Yirmi bin liraya muvafakat ediyorlar efendim.

REİS — Teklif 60 bin liradır efendim, buna muvafakat edip etmeyeceklerini soruyorum.

MALİYE VEKİLİ ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Hayır efendim, 50 bin liraya muvafakat edebilirim.

REİS — O halde takriri reye koyacağız efendim.

Riyaseti Celileye

İnkılâbı adliyemizin efradı millet nazarında mahallî tecellisi mahkemelerdir. Birçok mahakimin maatteessüf halka mehabet telkin edemeyecek derecede her türlü mefruşat ve levazımdan mahrum bir halde bulunduğu gayri kabili inkâr bir hakikattir. Bütçeye mefruşat için vaz edilen mebaliğ cumhuriyetimizin şan ve şerefiyle mütenasip bir surette mahkemelerin pek âcil ve mübrem olan bir ihtiyacını temine kâfi gelemeyeceğinden bu kaleme altmış bin lira ilâvesini teklif ederiz.

3 Nisan 1340

Antalya	Kırşehir
Ahmet Saki	Ali Rıza
Ankara	Konya
İhsan	Mustafa Feyzi
Dersim	Bayezit
Feridun Fikri	Şefik
Konya	Konya
Refik	Eyüp Sabri
Saruhan	Çorum
Kemal	Münir
Denizli	Denizli
Haydar Rüştü	Yusuf
Karesi	Maraş
Hulusi	Abdulkadir
Karesi	Zonguldak
Ahmet Süreyya	Yusuf
İzmir	Burdur
Mustafa	Hüseyin Baki
Tokat	Van
Emin	İbrahim
Kütahya	Çorum
Ragıp	Mustafa
Saruhan	Gelibolu
Abidin	Celâl Nuri
Gaziantep	Siirt
Kılıç Ali	Mahmut
Konya	Giresun
Kâzım Hüsnü	Hacim Mühittin
Rize	Rize
Rauf	?
Van	Kângırı
Mehmet Münir	Rifat
Aydın	Kângırı
Mazhar	Talât
Ertuğrul	Bozok
Doktor Fikret	Avni
Kozan	Bolu
Ali Saip	Şükrü
Kastamonu	Rize
Hasan Fehmi	Ali
Menteşe	İstanbul
Esat	Ali Rıza
İzmir	Elâziz
Hamdi	Hüseyin
Denizli	Urfa
Kâzım	Ali Fuat
Erzurum	Kütahya
Rüştü	Cevdet
İzmit	Siverek
İbrahim	Kadri Ahmet
Bursa	Tekirdağ
Refet	Faik

Kars
Ahmet

AHMET SAKİ BEY (Antalya) — Mademki, Maliye Vekili Bey, bu zammın tamamına muvafakat etmiyor, bendeniz de teklifimi yirmi bine tenzil ediyorum efendim.

REİS — Zaten otuz bindir efendim, yirmi bine nasıl tenzil edeceğiz?

AHMET SAKİ BEY (Antalya) — Yani yirmi bin lira daha ilâve ile ellı bin olacak efendim.

REİS — 221 nci faslın ikinci mefruşat maddesindeki 30 bin liranın 50 bin liraya iblağına hükümet de muvafakat etmiştir. Binnaenaleyh bu 30 bin liranın 50 bin liraya iblağını reyi âlinize koyacağım. Kabul

edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul olundu efendim.

Fasıl hakkında başka söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) O halde 221 nci faslın yekûnu olan yüz kırk beş bin lirayı kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul olundu efendim.

Fasıl		Lira
222	Masarifi umumiye	300 800

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

RÜŞTÜ PAŞA (Erzurum) — Bir sual soracağım. Memaliki Ecnebiyeye ne kadar talebe gönderilecek ve ne vakit gönderilecek ve nerelerden, nerelere gönderilecek?

ADLİYE VEKİLİ MUSTAFA NECATİ BEY (İzmir) — Efendim, memaliki Ecnebiyeye talebe göndermek için bütçeye yirmi bin lira konulmuştur. Tasavvurumuz, memaliki ecnebiyeye şu şekilde talebe göndermektir :

Birisi Darülfünündan çıkacak efendilerden bilimtihan tefrik edeceğiz, göndereceğiz. Diğer kısım, hükkâmdan staj görmek üzere yani Avrupada muhtelif mehakimi gezerek umuru idare, umuru dahiliye, umuru istintakiye ve icra usullerini tetkik etmek ve staj yapmak üzere heyetler göndereceğiz Aynı zamanda hakimlerimizden iyi yetişmişleri oraya göndererek tahsil ettireceğiz. Bu suretle 3 - 4 sınıf üzerine Avrupada talebe tahsili işini tertip etmiş olacağız. Binaenaleyh gidecek talebenin kısmı küllisi Darülfünündan mezun olacak talebelerdir. - Tabiî lisan bilenler alınacaktır. - Buradan lisan bilenler gönderilerek orada lisan için ayrıca tedrisat yapmamak usulünü de takip edeceğiz. Şunu da arz edeyim ki, Avrupadan gelen talebelerden hakikaten mahkemelerimiz çok istifade etmiştir. Heyeti teftişiyemizde bundan âzami fayda görmüştür. Çok lüzumlu bir masraftır kabulünü rica ederim.

BESİM BEY (Mersin) — Efendim, burada ikinci numarada müstantik ve memurini taliye staj mektebi diye bir mektep gözüküyor. Evvelden malûmuâlileri böyle bir mektep ve teşkilâtımız mevcut değildi. Yeni olduğu anlaşılıyor. Binaenaleyh bunlar nerelerde açılacak ve ne gibi usuller takip edilecek. Bu hususta izahat lütfetsinler.

Adliye Vekili Mustafa Necati Bey (İzmir) — Efendim, dairei intihabiyelerinizde başkâtiplerin ve müstantiklerin vaziyetlerini hepiniz gördüğünüz için bunlar hakkında malumat vermeğe lüzum görmüyorum. Devlet teşkilâtı adliyesini bir intizamı tam tahtında tedvir edebilmek için heyeti kalemiyeyi muntazam bir şekle ifrağ etmek lüzumu vardır. Ve şu da muhakkaktır ki lâlelteyin mektep görmemiş mübaşirlikten yetişerek başkâtip olmuş, müstantik olmuş, icra memuru olmuş memurların gerek halk üzerinde, gerek mahkemenin heyeti umumiyesi üzerinde mutlak olarak fena tesiratı vardır. Onun için bir an evvel müstantik, başkâtip, icra memuru yetiştirmek ihtiyacı karşısında kaldık ve memleketin muhtelif yerlerinde icra memuru yetiştirmek ve müddeti bir seneden ibaret olmak üzere mektepler açacağız. Bunları da tabii idadî ve sultanî mezunlarından alacağız. İcra memuru yapacağız. Bunların müddeti tahsiliyesi bir sene olacaktır. Elde mevcut müstantik ve başkâtipleri de bu mekteplerde altı şar ay, birer sene okutmak suretiyle yetiştireceğiz ve mevcut müstantiklere usulü muhakematı hukukiyeyi, usulü muhakematı cezaiyeyi, icra kanunlarını öğreterek bir an evvel kanunun ne olduğunu ve sureti tatbikiyesinin nasıl olduğunu öğrenip elde edeceklerdir.

BESİM BEY (Mersin) — Kaç yerdedir efendim?

ADLİYE VEKİLİ MUSTAFA NECATİ BEY (İzmir) — Bunlar hakkında henüz esaslı bir tarzda tetkikat yapmadık. Masraf kabul edildiği takdirde düşündüğümüz şudur: Birisini Ankarada açılacak, birisini İstanbulda açılacak, birisini İzmirde, birisini de memaliki Şarkiyede açacağız, Erzurumda veya diğer bir yerde.

AHMET HAMDİ BEY (Bozok) — Vekil Bey, on bin kâfi değildir.

ADLİYE VEKİLİ MUSTAFA NECATİ BEY (İzmir) — Kâfidir efendim.

Oradaki müddei umumilerimiz, reislerimiz ders okutabilir. Dersleri basittir. Zaten mahkeme kâtipleridir, yetiştirebilirler, bu para dört mektebe kâfidir.

REİS — Başka söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) 222 nci faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum, ka-

bul etmeyenler ellerini kaldırsın.. Kabul edildi efendim.

Fasıl		Lira
223	Tıbbı Adlî	8 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

RÜŞTÜ PAŞA (Erzurum) — Böyle bir müessese yoktu, yeni mi açıldı efendim?

ADLİYE VEKİLİ MUSTAFA NECATİ BEY (İzmir) — Esasen vardır efendim. Bütçenin vaziyeti müsait olsa idi her halde Tıbbı Adlî müessesesi için daha fazla tahsisat istiyecekti. Fakat müsait olmadığı için bu kadarla iktifa ettik. Tıbbı Adlî müessesesi, Devlet teşkilâtı adliyesinin yagâne müessesesidir. Bunu ne kadar takviye edersek o kadar istifade ederiz. İstanbuldaki Tıbbi Adlî müessesesinin hiç vesaiti yoktur. Bir tüpü yoktur, böyle gayrı musait bir tarzda tıp müessesesi yetişemez, onun için bir defaya mahsus olmak üzere 4 000 lira kadar bir masraf istedik. Zaten azdır. Tıbbı Adlî heyeti de bunu arzu etmiştir.

DOKTOR MUSTAFA BEY (Çorum) — Etibbayı Adliye yetiştirmek için bir teşebbüs var mıdır ve Avrupa'ya gönderilecek talebenin içinde tababeti adliyeyi tahsil etmek üzere talebe gönderilecek midir? Bu en mühim bir meseledir.

ADLİYE VEKİLİ MUSTAFA NECATİ BEY (İzmir) — Tababeti adliye meselesi hakikaten en mühim bir meseledir. Bunu uzun, uzun düşündük. Bu husus için ayrıca projelerimiz vardır. Avrupa'ya gidecek talebe ile beraber bir iki tane de bunlardan göndereceğiz, mamafih şimdi elimizde bir iki mütehassıs vardır. Hakikaten yetiştirmeye ihtiyaç vardır, fakat elimizdeki mütehassıslarla bunu idare etmeye çalışacağız.

REİS — Başka söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri.) 223 ncü faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul olundu efendim.

Fasıl		Lira
224	Taşra masarifi müteferrikası	7 500

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) 224 ncü faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edildi.

Fasıl		Lira
225	Nöbet bekleyen memurini adliye yevmiyesi	900

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

REŞİT AĞA (Malatya) — Efendim, bu nöbet bekleyen memurini adliye mazul memurinden midir, nedir?

ADLİYE VEKİLİ MUSTAFA NECATİ BEY (İzmir) — Efendim, nöbet bekleyen memurini adliyeye 900 lira kadar bir masraf konmuştur. Bu da şudur: Müddeiumumiler, müstantikler, bazı yerlerde gece nöbet beklerler, bunlarda gece vakti cürmümeşhut vukuatı çok olan yerlerdedir. Bu gibi yerlerde gece müddeiumumiler, müstantikler bulundururuz. Cürmümeşhut vukuatında derhal giderler, bu masrafı bunun için koyduk. Hepiniz de bilirsinizki, bu lüzumlu bir masraftır.

REİS — Faslın yekûnu hakkında başka söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri.) Faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edildi.

Fasıl		Lira
226	Memurini muvazzafa tahsisatı fevkalâdesi	3 186 594

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri.) Faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edildi efendim.

Fasıl		Lira
227	Memurini mazule ve maaşat ve tahsisatı fevkalâdesi	39 458

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri.) Faslın yekûnunu kabul edenler ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler ellerini kaldırsın... Kabul edildi efendim.

Fasıl		Lira
227/A	Telgraf ücuratı	50 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) Faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın.. Kabul edildi efendim.

Yekûnu umumî 5 381 097

Yekûnu umumiyi kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul olundu efendim.

C) Maarif Vekâleti Bütçesi : (1)

REİS — Maarif Vekâleti bütçesinin müzakeresine başlıyoruz. Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

ZEKİ BEY (Gümüşhane) — Muhterem arkadaşlarım, bendeniz şunu nazarı dikkate arz edeyimki, Maarif Vekâletimiz, Heyeti Celilenizin pek samimi bir surette müzakere etmiş oldukları orta tedrisat kanunu iyi bir talihe mazhar olamadı. Kanunun, o günün hararetli mudafii, bugünün vekili olan ve o zaman kemali itina ile biran evvel çıkmasına gayret eden Vasıf Beyefendinin elinde, netice itibarı ile, böyle hırpalanacağını hiçbir vakit ümit etmezdim. Neşredildiği zaman bendeniz temenni ederimki, diğer devaire de teşmil edilsin, memurin keyfî azillerden, keyfî nasıplardan kendisini kurtararaktan yalnız kanunun tahtı hakimiyetinde azil ve naspı tanınabilsin. Orta Tedrisat Kanunu neşredildiği vakit bunda en ziyade muallimlerin kıdemleri nisbetinde bir zamaim icra edilmesi lâbüt iken, bunun için bütçeye yüz bin lira vaz'edilmesi muhakkak iken, maatteessüf yapılan tahribat ve gayri kanuni zamaim ile beraber bütçede evvelce mevkuf tutulan mebaliğ bile sarf edilmemiştir. Ve bu suretle bütçede mevzu olan muhassesat heba olmuştur. Bunda Hazine için iki türlü felâket vardır. Birincisi mevcut ve mevkuf tutulan muhasesat kanunen yapılacak zamaime karşılık tutulmuş ki, Hazineye ve hukukuna münafi bir hareket temin edilmiş değildir. Ve bundan dolayı Muvazenei Maliye Encümeninin nazarı dikkatini celp ederim.

İkincisi; kanun kabul edildikten sonra yapılan zemaim ekseriyetle ve henüz hizmete tayin edilen yeni muallimlere tahsis edilmiştir. Yirmi beş senelik, on beş senelik, beş senelik muallimler bu zemaimden tamamen ve kanunen istifade edememişlerdir. Binnetice henüz muavin sınıfında bulunanların istifadesi nisbetinde, arz ettiğim gibi on beş senelik, yirmi senelik muallimler bu haktan mahrum kalmışlardır ve bunlardan istifade edememişlerdir.

Saniyen orta tedrisat mekteplerinde birçok muallimler varken bugün imtihan devresine şurada iki üç ay kaldığı halde Heyeti Celileniz, kendi memleketlerinde ve kendi liselerinde görüyorsunuzki, muallimler gayet noksandır ve muallim bulmakta pek ziyade müşkülât çekiliyor. Yalnız bununla beraber orta tedrisat mekteplerinde muallimlik yapan efendilerin yarısından ziyadesi tahsili âli görmedikleri halde, hiç olmazsa bunların eskiden beri bulundukları vazifede edilmiş oldukları mümarese ve tahsilleri velev'vasat bir derecede olsun onlardan istifade edilmek lâzım gelirken, birtakım memurlar meselâ Konya Maarif Müdürü, Karesi Bolu Maarif müdürleri hepsi kayri kanuni azledilmişlerdir. Pekâlâ bunlar maarif müdürlüğü yapmak iktidarını haiz değilse hiç olmazsa bunların diğer mekteplerimizde münhal olan birer muallimliklere tayin edilmesi icap eder. Saniyen bunlara bir taraftan tekaüt maaşı verildiği halde diğer yerlerine tayin edilenlere birer müdürlük maaşı vererekten bütçe bu suretle alt üst olmuştur ve bu gayri kanuni azl ve nasplar daha ziyade tezayüt ederek yalnız gazetelerde şöyle bir ay zarfında toplayabildiğim adetlerini Heyeti Celilenize arz edeceğim: Meselâ Telif ve Tercüme Reisi Mustafa Rahmi Bey bilâsebep azl edilmiştir. Tabi bunun sebebini vekil bey izah edecektir. Sonra meselâ; Adana Darülmuallimat Müdürü bilâsebep azl edilmiştir. Sonra Adliye Vekâleti memurlariyle Maarif Vekâleti memurları bunlar daimi seyrü sefer halindeler. Birbirleriyle hanlarda görüşürler, hoş geldin, uğurla rolsun. Çünkü bir muhaceret, memurin muhacereti, başlamıştır. Adliyenin Seyyiatı doğrudan doğuya vekili aidine aittir. Şimdi bir ay zarfında görmüş olduğum şeyler, Sivas Maarif Müdürü, Silifke Lise Müdürlüğüne, Silifke Lise Müdürü, Besni İdadisi muallimliğine, Gaziantep Maarif Müdürü, Sivas Maarif Müdürlüğüne, Yozgat Lisesi Müdürü Gaziantep Maarif Müdüriyetine, Edirne Maarif Müdürü Konya Maarif Müdüriyetine, Ankara Lisesi Edebiyat muallimi, Edirne Maarif Müdürlüğüne, Ankara Lisesi Müdürü Kastamonu Maarif Müdürlüğüne, Ankara Maarif Müdürü Bursa Darülmuallimin Müdüriyetine, Bursa Darülmuallimin Müdürü Karahisarı Sahip Lise Müdüriyetine, Karahisar Müdürü Kastamonu Lisesi Müdürlüğüne, Kastamonu Lisesi Müdürü Yozgat Lisesi Müdürlüğüne, Konya Darulmuallimin Fennî Terbiye muallimi Ankara Darülmuallimin Müdürlüğüne, Bursa Darülmuallimin Riyaziye muallimi Rize Lisesi Müdürlüğüne (harcırah sesleri) efendiler, siz yalnız har-

(1) Maarif Vekâleti bütçe cetvelleri Bu İçtimaın sonuna merbuttur.

cirah düşünüyorsunuz. Bunları on beş günlük gazete sütûnlarından topladım. Bunlar gazete sütûnlarına geçenleridir. Geçmeyenleri «Lâyeğlemül Gaybe İllâllah» istimal geçmeyenler bunların bir kaç misli olacaktır.

Bunlar, acaba ne gibi bir tahkikat ve tetkikata müsteniden azledilmişlerdir? Meclisi Âlinizin kemali itina ile yapmış olduğu bir Orta Tedrisat Kanunu vardır. Maarif Vekili Bey, öyle zannediyorum ki, bu kanunu tatbik etmekle ve bu kanunun haricine çıkmamakla mükelleftir. Kanunlar böyle vekillerin elinde bâzîçe olduktan sonra bizim burada vucudumuza lüzum yoktur. Bunların yalnız tebdili, bir yerden bir yere civar ve kurbiyet gözetilmeden tayininden sarfınazar, bir defa verilen harcirahlar, bütçeden çıkan masraflar için, bunlardan sarfınazar edildikten sonra, yalnız Darülfünun meselesini, İstanbul Darülfünunundaki muallimlerin müderrislik meselesini arz edeyim. Evvelce Darülfünunda sekseni mütecaviz müderris vardı. Gene gazetelerde gördüm ki birden bire bizim genç Maarif Vekilinin himmetiyle Darülfününa otuz tane birden müderris girmiştir. Çok iyi. Memleketimizde ilmü irfanın bu kadar yükseldiğini görerekten iftihar etmeyecek hiçbir fert yoktur. Yalnız Darülfününun kendisine ait bir nizamnamesi vardır. İyice bilmiyorum; bunu Maarif Vekili Bey tabiî Heyeti Celilenize izah buyuracaktır. Otuz müderrisi birden almak Darülfününun kendisine mahsus olan nizamanamesine muvafık mıdır, mugayir midir? Yalnız bunda bir haberim vardır ki evvelce Darülfünun tarafından bazı muallimlere müderrislik unvanı verilmek için birçok müracaat vukubulmuştu. Ve selefi tarafından bu müracaatlar reddedilmişti. Acaba Vekil Beyefendi, hangi esasata iptinaen bu otuz muallime yeniden müderris unvanını vermiştir.

Heyeti Celilenizin malumuâlileridir ki muallimlikten müderrisliğe geçmek için 30 - 40 lira fark vardır. Bu az para değildir. Ve sonra bu 20 - 30 müderris memlekete ne gibi müellifat vücudu getirmiştir. ne gibi telifat göstermişlerdir ve ne gibi eser gösterilmiştir? (Mutlak lâzım mı sesleri) Tabii göreceğiz. Filancanın ismi meselâ Köprülüzade Fuat Bey deniyor. Müderris deniyor, şahsen tanınıyor. Memleket iftihar ediyor. Ben de iftihar ediyorum ve onun birçok asarını okudum. Gösterilen müderrislerin bu gibi memlekete nafı olacak eserleri var mıdır, vücuda getirmişler midir? Bunu anlamak istiyorum.

HAMDULLAH SUPHİ BEY (İstanbul) — Zeki Beyefendi, bir şey hatırlamak isterim, müderrisleri Maarif vekâleti tayin etmez, Darülfünun kavanin haricindedir.

ZEKİ BEY (Devamla) — Vekil Beyefendi izah ederler, onu anlarız. Öyle olmadığını burada Maarifçi beyler izah ediyorlar. Bendeniz zannederdim ki; bu muamelâtın heyeti umumiyesi bir taraftan yapılan haksızlıkları telâfi diğer bir taraftan da memleketin maarifini yükseltmek şartiyle yapılsın. Velevki, bugünkü çığrında yürütmek esasında olsun.

Memleketin maarifi esasından sarsılmış ve sarsılmaktadır. Yalnız netice itibariyle Heyeti Celilenize şunu arz edeceğimki: Yine ben bu kürsüden «yaşasın Türkiye'nin genç Maarif Vekili» demeye mecburum. Zira biz bugün orta tedrisat mekteplerine muallim bulmakta müşkülât çekiyorken ve evlâdı vatan muallimsizlik yüzünden sızlanmaktalar iken bizim genç Maarif Vekilimiz bir hamlede Darülfününa otuz tane müderris bulmuştur. Onun için daima iftihar ederim.

Bütçeyi tetkik ettiğim zaman bir şey nazarı dikkatimi celp etti merkez kırtasiye ve evrakı matbuası üç bin lira diyor. Aynı zamanda umum Anadolunun kırtasiye mesarifi namiyle 4 000 lira bulunuyor. Bu bir sehvi mürettip olmak icap eder. İstanbul ve Anadoludaki liselerde dahil olmak üzere masraf dört bin lira, merkezdeki masraf üç bin liradır. Bunda büyük bir tezat vardır. Sonra efendim Darülfünun şuebatı laboratuvarlar tabiyat ve neşriyat masarifi yüz yirmi bin liradır. Bunun için Vekil Beyefendi tabiî bize lâzım gelen izahatı lutfederler.

Memurin harcırahı olarak konulan 25 bin liradan zan ediyorum ki, şimdiye kadar bir şey kalmamıştır. Memaliki ecnebiyedeki Türk talebelerinin tahsisatı masrafı, bütçemize konulan bu tahsisat, kırk beş bin lira pek azdır. Bunun için fazladır demiyorum. Yalnız Vekil Beyefendiden şunu anlamak isterim ki, bu talebeler hükümet tarafından mı gönderilmiştir, bikesmidirler? Yoksa evvelce ana ve babaları, ebeveyni tarafından gönderilip de sonradan Maarifin üzerine yüklenen bir yük müdür? Bu hususta Maarif Vekâleti bütçesinde esbabı mucibe lâyihası olmadığı için lâzım gelen tafsilât verilmemiş olduğundan bu suretle sormak mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Keza mekâtibi umumiye levazımı tesisiyesi ve alâtı dersiye ve kitap esmanı denilerekten iki yüz elli bin lira kadar bir para konmuştur ki, yalnız kitap esmanı olan yetmiş beş bin lira nerelere verilecektir ve nerelere tevdi edilecektir ve nerelere tevzi edilecektir?

Darülfünun müderrisleri hakkında Heyeti Celilenize şurada u[illegible]cık bir mukayese arz edeyim. Darülfünunun edebiyat şubesinde kırk iki müderris vardır. 3 Muallim, 8 muavin ile heyeti umumiyesi 53 zattır. Darülfünunun yalnız edebiyat şubesini arz ediyorum. Sonra bunu nazarı itibare alaraktan Dersaadet Tıp Fakültesi heyeti talimiyesi ve müderrisleri 22 adettir. Acaba Darülfünunun edebiyat şubesinde 53 muallime karşı kaç talebe vardır. En büyük bir müessese olan Tıp müessesesinde yirmi iki müderris bulunuyor. Her halde o nisbette dersin fazla olmayacağına kani olduğum edebiyat şubesinde elli üç tane muallim bulunuyor. Bunların saati mesaileri, vermiş oldukları dersler ne nisbettedir? Netice itibariyle Heyeti Celilenize şunu arz etmek isterim ki, bir tarafında memurin sefaletle inlediği gibi talebenin yollarda geçen ömrü ve tahsilsizlik yüzünden ebevenninin haklı olarak hükümetten metalibatı isaf edilmeyerek evlâdı vatan tahsil yerine futbol [illegible]rüyorlar.

FERİDUN FİKRİ BEY (Dersim) — Efendim, üç noktaya işaret etmek isterim. Bunlardan birincisi Maarif Vekâletinin tarafından tab ettirilmekte olan kitaplardır. Bu kitapları Heyeti Celile görüyor. İşlerinde kendilerine edilen masrafa değemeyen bir takım kitaplar mevcuttur. O kitapların nelerden ibaret olduğunu tasrih ederek kimseyi incitmek ve kırmak istemem.

HAMDULLAH SUPHİ BEY (İstanbul) — Bir şey anlaşılmaz ki.

FERİDUN FİKRİ BEY (Dersim) — İşaret etmekle Maarif Vekili Beyefendinin nazarı dikkatini celp etmekle iktifa ediyorum. Yalnız temenni ederim ki, tab olunan kitaplar, milletin parasiyle bastırılacak kitaplar, memleketimizde erbabı irfanın bihakkın mahsulü kalemi olsun ve diğer taraftan telif edilen tercümeler, hakikatten Maarif külliyatı meyanında kemali iftiharla vucudunu gördüğüm (Huksen) hukuku esasiyesi gibi âli mahiyette muhallit eserler olsun. Aşağı yukarı meslekî hukukun hakir bir müntesibi olmak sıfatiyle yani kendi nesleğime temas ettiğimden dolayı o hukuku esasiye kitabını zikr etmiyorum. Hakikatten Avrupanın en büyük en ziyade müracaat olunan eserlerinden biridir ve yakinen tetkik ettim, cidden güzel tercüme edilmiştir. Binaenaleyh bu eser kabilinden kütüphanei irfanımızı ilâ edecek kıymetli eserler tab edilmelidir ve milletin parası beyhude yere hakikatten hiç mesabesinde olan bir takım şeylere sarf olunmamalıdır. Maarif Vekili Beyin son derecede dikkat buyurmasını rica ederim.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Elifbadan, kıraat kitabından ne haber!

FERİDUN FİKRİ BEY (Devamla) — Onu da sen söyle. Sonra efendim ikinci bir noktaya daha işaret edeceğim. Oda Darülfünun tedrisatıdır. Zan ederim ki, Darülfünun tedrisatımız Maarifi garbiyenin tekemmülâtı hazırasını takip etmiyor. Yani meselâ bir takım dersler, son terakkiyat ve telekkiyattan ve son eserler gözden geçirilerek yapılmıyor. Talebe bir çok hususatta, en yakın meselelerde meselâ hukuku esasiyede, hukuku ammede lâyıkı veçhiyle tenvir edilmiyor. Burada notları da gösterebilirdim. Fakat göstermek lüzumunu his etmiyorum, kimseyi de kast ederek söylemiyorum, Maarif Vekili beyefendiden rica ediyorum. Darülfünunun ve bilhassa hukuk fakültesindeki tedrisatın matlub olan şekle getirilmesine sarfı himmet buyursunlar.

Üçüncü işaret edeceğim nokta şudur :

Efendim; vilâyatı şarkiyede idarei hususiye varidatı kifayet etmeyen bir çok mıntıkalarımız vardır, bir çok vilâyetlerimiz vardır. Buralarda Maarifi kavanini hazıra ile tesis etmenin, ihya etmenin ve harsımızı telkin etmenin imkânı yoktur. (Çok doğru sesleri) Hiç bir şey yapılacağı yoktur. Bir zamanlar paramızı hududumuzun haricindeki aktara da sarf ederdik. Hududumuzun dahilinde mevcut bulunan ve mefkûre edinilen evlâdı vatana Maarifimizi, harsımızı neşr ve telkin edecek vazaifi düşünmedik zannederim. Bu Maarif Vekâletinin uhdesine düşen vazaifin zan ederimki, en ehemmiyetli esaslarındandır. Halbuki kavanini hazıra ile, idarei umumiyei vilâyet kanununun idarei hususiye fasliyle ve mevcut teşkilâtla yüz sene sonra dahi Maarifimizi vilâyatı şarkiyede neşr edemeyeceğiz. Bizim Maarifin yerine tabii başka Maariflerin kaim olmasını da temenni edemeyiz.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — İstanbul mekteplerinin bir kaçını oraya nakletsin.

FERİDUN FİKRİ BEY (Dersim) — Binaenaleyh Maarif Vekili Beyefendiden istirham ederim, Teşrinisaniye kadar bize bu yeni esasatı ihtiva edecek, yani ameli ve aşağı yukarı vilâyatı şarkiyede kabili tatbik desatiri umumiyeden ayrılmış ve harsımızı bihakkın telkin edecek ve orada nuru irfanla tenevvür ederek memlekete cidden bipayan kuvvetler getirecek olan evlâdı vatanı yetiştirecek bir Maarif teşkilâtı programiyle, bir Maarif kanununla Heyeti Celileye gelsinler. Emin olunuz ki bu kanun vatanın en

büyük anasırı hayatiyesinden biri olacaktır. Bunu da kendilerinden istirham ederim. (Çok güzel brova sesleri)

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Feridun Fikri Beyefendi; Maarif programından bahs ediyordu. Bu memlekete nasip olmayan bir şey varsa oda programlılıktır. Çok temenni ederimki, vekil Vasıf Beyefendi buna muvaffak olsunlar. Hayatı tedrise meşrutiyet devrinden evvel girdim. Meşrutiyet devrinde de Meclisi Maarifte aza olarak hatta lise programları tanzim edilirken bulundum. Maarifimizde ne mutlakiyet devrinde, ne meşrutiyet devrinde ne de bugüne kadar Maarif Vekâleti, eski tabiriyle Maarif Nezareti talim ve terbiyede salim bir program vücuda getiremedi ve kati bir sistem takip etmiş değildir. Bunda memleketin bütün gençleri de, ihtiyarları da mütefiktir. Dershane bulunur ki müderrisin fikriyle terbiye orada değişir. Mektep görülür ki müdüriyle terbiyesi değişir. Şu dershane de ulumu tabiiye müderrisi bir tariki terbiye takip eder. Bu dershanede ulumu diniye müderrisi başka bir tariki terbiye takip eder. Bunların hepsi memleket için esaslı bir program olmadığı, bir terbiye programı bulunmadığı için, din, terbiye demekten ibaret iken, din ahlâk demekten ibaret iken şurada bir takım hurafat ile karışık tedrisata birisi bulunuyor, diğeri de cehlin zebunu olarak bir takım nazariyatı tabiiye ile henüz katiyet kesbetmeyen ve nazariyet halinde olan hususat ile evlâdı vatanın dımağını bozuyor. Bu iki fena ceryan arasında evlâdı vatan eziliyor. Efendiler! hiç bir hükümet buna acımamıştır. Biri sağa, biri sola gelen yanlış ceryanlar arasında evlâdı vatan ezilmiştir ve ezilmektedir. Bu neden neşet ediyordu? Hükümetlerin memleketin evlâdı için salim bir terbiye programı tanzim etmemelerinden ve salim bir terbiye programı üzerinde yürünülmemesinden neşet etmiştir. Biz de Maarif programı yoktur, bugün memleketimizde Maarif ve terbiye denince en iyi tekemmül eden terbiyei bedeniyedir. Bu da evlâdı vatanın, bu milletin cengâverliği neticesidir ve buna mukaddes ordumuzun himmetinin inzimam etmesi neticesidir. Hakikatten evlâdı vatanın bedenî terbiye kısmı tekemmül etmiş denilecek bir haldedir. Fakat terbiyei fikriye kısmı halen ansiklopedik bir vaziyete gidiyor. Her şeyden bir parça her şeyi okutacağız derken terbiyeden matlûp olan gaye fevt oluyor. Terbiye denilince, evlâdı vatana iyi bir irade yüksek ve sağlam bir seciye vermek demektir.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Yaşa hocam yaşa.

KÂMİL EFENDİ (Devamla) — Efendim, iyi bir iradeye sahip olarak evlâdı vatani yetiştirmek; yüksek bir seciyede yetiştirmek ötedenberi takip ettiğimiz gaye idi. Maarifte evlâdı vatana katiyen ne bu irade veriliyordu, ne de yüksek seciye. Bakarsınız; yüksek bir muharrir yetişir, fakat haini vatan yetişir. Emsali nasıl ki, gözüktü. Ali Kemal gibi.

YUSUF AKÇURA BEY (İstanbul) — Ali Kemal yüksek muallim değildir.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Bu adam cahilde değildi ya? (Hayatta olanlar da var sesleri) Misali bazı arkadaşlar irad etiler, ben de tebaiyet ettim. Efendiler, hakikatten her ilimden bir parça öğrenmek usulu eski bir usuldür. Fakat hiç bir kimseye her ilimden bir miktar göstermek ve her ilimden bir miktar öğretmek, her cihetten malûmattar etmek onu sahibi irade etmez, sahibi seciye kılmaz, iyi bir iradeye malik olmak için bugün tabiatın emrettiği kavanin dairesinde yürümek, o malûmatı vermek, maddî malûmatı müsbite vermek, hayali malûmattan tecerrüt etmek, sahibi azim ve irade kılmak için evlâdı vatana bu terbiyei fikriyeyi vermek icap eder. Terbiyei fikriyede şunu bilir, bunu bilir. Her şeyi bilebilir. Bir adam bir dereceye kadar mütehassıs değil ya ve her şeyde mütehassıs olarak katiyen bütün malûmatı edinmek mümkün değildir. Onun için ihtisas mektepleri, ihtisas meslekleri, ihtisas tarikleri takip edilir. Müşterek bir tahsil gördükten sonra evlâdı vatan bu müşterek tahsili iptidaiyeyi gördükten sonra mesleki mekteplere, mesleki müesseselere ayrılırsa dımağı yıpranmaz, deliye dönmez. Evlâdı vatan hakikatten sahibi seciye, sahibi irade çıkar müşterek seciyeden sonra. Efendiler, yüksek feylesoflar biraz unutkan ve budala olurlar. Bu katidir ve tecrübeye müstenittir. Rahmetle yade vesile olsun. Emrullah Efendi merhum en yüksek âlimimiz idi. Maarif Encümeninde boş enfiye kutusunu karıştırıp elini burnuna götürdüğünü gördüm. Sonra enfiye kutusunu elinden aldım. Dolturttum eline verdim. Bu defa dolu dolu enfiyeyi çekmeğe başladı. Kendisi farkında değildi. Binaenaleyh en yüksek âlim olup da böyle iradeden âri, düşüncesiz... (Deli değil ya sesleri) bir derece sarihtir. (Handeler)

AHMET MAHİR EFENDİ (Kastamonu) — Dalgındı canım.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Evet dalgındı.

EMİN BEY (Tokat) — Tabiri biraz daha hafiflet!

AHMET MAHİR EFENDİ (Kastamonu) — Dalgın derler buna.

KÂMİL EFENDİ (Karahisarısahip) — Dalgın, peki öyle olsun. Herhalde sahibi irade yetiştirmek, terbiyei fikriye verildikten sonra mesleki yetiştirmektir. Efendim, terbiyede en mühim mesele terbiyei ahlâkiyedir. Bendeniz burayı açayım. Terbiyede en mühim mesele terbiyei ahlâkiyedir.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Ahlâkı hasene, ahlâkı seyyie değil.

KÂMİL EFENDİ (Devamla) — (İnni buistü li etemmimü mekârimül ahlâk) Gaye, nakli mekarimi ahlâkiyeyi ikmalden ibaret olduğunu kendileri beyan buyuruyorlar. Binaenaleyh terbiyei ahlâkiye terbiyelerin en yükseğidir. Biz terbiyei ahlâkiye hususunda nasıl bir tarik takip etmeliyiz, nasıl bir istikamet almalıyız ve Maarif Vekili Beyefendi bu hususta nasıl düşünüyorlar? Terbiyei ahlâkiye hususunda, malumu ihsaniniz terbiyei ahlâkiye denince müeyyedeyi ahlâkiye hatırlanır. Terbiyeyi hangi müeyyedelerle teyit etmeliki, ahkâmı ahlâkiye muvafakiyet pezir olsun? Müeyyedeyi ahlâkiye deyince hatıra kutsi duygular gelir. Ulemayi İslâm evlâdı vatanın bir taraftan terbiyei ahlâkiyesi ile mukaddes duygularını, diğer taraftan müeyyidei ahlâkiye olmak üzere muahazayı tarihiyeyi öne sürerler. İşte insan böyle fena olursa tarih şöyle muaheze eder. Şöyle iyi olursa tarih mukâfatlandırır. Fakat tebayiin değişmesiyle bu muahezeyi tarihiye de değişiyor.

Sonra vicdan, muahezeyi vicdan bu da (mesaibu kavmin inde kavmin fevâidû) denildiği gibi bir hâdiseyi birinin musibet, diğerinin fayda telâkki ettiği kerraren görülüyor. Binaenaleyh bunlar bir miyarı ahlâki olamaz müeyyedei ahlâkiye olamaz.

Ben derim ki, kutsi duygular muhafetullaha istinad etmedikçe terbiyei ahlâkiye nakıstır ve natamamdır. Bugün binlerce halk gönüllerini muhafetullaha vermedikçe, aralarında zaptu rapt temin etmek, zabıtai hükümetin işi değildir, zabıtanın görebileceği işlerden değildir. Binlerce halk her biri bir türlü düşünür. Binaenaleyh onları zapteden şey terbiyei ahlâkiyedir. Memleketin terbiyei ahlâkiyesini böyle muhafetullaha istinad ettirmek mecburiyeti vardır. Binaenaleyh vekili muhterem hazretlerinden bu hususta da izahat isterim.

3 Mart tarihli kanunla Maarif vekâletine birçok vazifeler teretu etti. (İşitemiyoruz sesleri) 3 Mart kanunuyle dedim; Maarif vekâletimize birçok vazifeler daha yükletildi.

Medaris; medreseler iki kısımdı. Birisi «Darulhilâfe» ünvanı altında ve hakikaten iyi bir programa malik... Çünkü âciz arkadaşınız da 1324 senesinden beri medarisin asrî bir şekle girmesi için hayli çalıştım ve mesai neticesinde - sabıkan - Darulhilâfe ünvanını taşıyan medreseler, ciddi bir programla, asrî bir programla, asrî bir teşkilâtla halihazırı iktisap etmişti. Diğer taraftan müktedir heyeti tedrisiye bulmak bütçede karşılığı mühim bulunan bir mesele olduğu için Darülhilâfe unvanıyle yadedilen bu medreselerden otuz tane açılabilmiş, bakiyesi için (Mâlâ yedrük küllehu lâ yedrük küllehu) kaidesine ittibaen, tabiî bu kadar geniş memleketimizde pek çok köyler var, bu kadar köy halkının vacibatı diniyesini ifa etmesi için bir imama, mümkün olduğu kadar çocuklarını okutmak için bir muallime ihtiyacı olduğundan, medarisi ilmiye namiyle ve hükümeti milliyenin teessüsünden sonra Mustafa Fehmi Efendi Hazretlerinin Şeriye Vekâleti zamanında bir nizamname ile medarisi ilmiye unvanıyle ikinci bir kısım medreseler meydana gelmiştir. Bunlar da bütün bütün programsız değildi. Efendiler; bunların da programı vardı. Fakat diğer programlar gibi yüksek ve asrî değildi. Çünkü o programı takip etmek için mükemmel bir heyeti tedrisiye var, mükemmel bir heyeti idare var. Fakat diğer bir programı tatbik etmek için iki üç muallim, bundan ibaret. Onun için teşkilâta göre basit bir programla da ikinci olarak medarisi ilmiye meydana geldi. Medarisi ilmiyenin adedi - gazetelerde gördüğüme göre - haylı çok. Vekil Beyefendi pek istical buyurarak bunların hepsini birden kapatmışlar. Bendeniz kendilerinin yerinde olsaydım, bunların içerisinde müderrisleri uygun olmayan, kifayeti ilmiyesi muvafık olmayanlar vardır. Teftiş edilir, tetkik edilir, o gibiler tedristen men edilir ve diğer kudreti ilmiyesi kâfi derecede görülenler tedrisata devam ederdi. Çünkü memleket muhtaçtır. Bugün Darülhilâfe medreselerinde imam ve hatip yetiştirmek üzere bu ünvanla mektebe kalbettikleri medreseler otuz tanedir. Bu kadar mektep memleketin neresine kifayet eder? Bu gayrı kâfidir.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Kırk bin köy var.

KÂMİL EFENDİ (Devamla) — Onun için vekâlet istical etmiştir. Bunları tetkik etmeliydi. Prog-

rama muvafık değilse onu islah etmeliydi, fakat bunların heyeti mecmuasını birden kapatmamalıydı. Sonra ilâhiyat şubesi açılacak, 3 Mart kanunu mucibince de efendiler. Tevhidi tedrisat denildiğine tabiî, tedrisatı iptidaiyenin tevhididir. Tedrisatı iptidaiye tâliye, âliye meslekleri ayrıdır. Çünkü tedrisatı tâliyeyi; iptidaiye, tedrisatı âliyeyi de tedrisatı tâliye yetiştirecektir. Yani âli müesseselere talebeyi, tâlî mektepler yetiştirecektir. Bunun için meslekî müessesler tedrisatı tâliyeden başlar. Yoksa tedrisatı âliyeye vardığı zaman me'luf olmadığı ilimler, fenler talebinin önüne sürülerek olursa hiç birini hazm edemez, hiç birini kavrayamaz. Bunun için tetkik ederken aşağıdan yukarıya doğru çıkalım.

Bendenizce Darülfünunun meslekî şubelerine göre, fakültelerine göre her halde tâli liseler olmalı. Şimdi bugünkü liselerimizden çıkan bir efendi; ilâhiyat şubesine verildiği zaman tefsir, hâdis, tasavvuf gibi derin ulûmu islâmiyeyi nasıl okur, nasıl anlar?

Kabil değil efendim.

Görülüyor ki Arabi ve Farisi lisanlarını okutmak için ihzarî sınıflar açılıyor. Efendiler! lisanı bilmek başka, bir ilmin âli kısmına talebeyi yetiştirmek için onlara verilmesi lâzım gelen malumatı tâliye başkadır. Ha! ne yapılması lâzım gelir? Ben olsaydım bu Darülhilâfe kısmına tabi olan medreseleri; Darülfünunun ilâhiyat fakültesi için mahreç olmak üzere teşkilâtı hazırasiyle ipka ederdim, medarisi ilmiyeyi de iyi bir teftişe tabi tuttuktan sonra öteden beri müderrisleri ve tedrisatı dereceyi matlubede görülenleri imam ve hatip mektebine kalp ederdim ve memleketin din mekteplerinde de hiçbir devrei ıztırat ve hiçbir ilmi noksanlık hasıl olmazdı. Bendeniz düşünüyorum, acaba Darülfünunun ilâhiyat şubesine bugün biraz talebe bulabilirler mi diye?...

NECİP BEY (Mardin) — Bir tek yok...

KÂMİL EFENDİ (Devamla) — Bunun için eski mevcuttan biraz sarfedebilirsiniz, fakat üç sene sonra hiçbir tek bulamazsınız ve ihtimal yoktur efendiler.

ZİYAETTİN EFENDİ (Erzurum) — Zaten maksat odur.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Talebe olmazsa maksat hasıl olur.

KÂMİL EFENDİ (Devamla) — Ben öyle zannediyorum ki, vekâlet böyle maksat takip etmez. Onun için bütçenin bu noktai nazardan ilâhı zaruridir, derecei vücuptadır. Bunu da islâh için bilmem Muvazenei Maliye Encümenine mi gönderelim. İslâh edelim, yoksa mutehassısın tarafından tetkik mi edilmelidir? Orası Heyeti Celilenize aittir.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Efendim, bendenizin arz edeceğim noktaların kısmı mühimmini Kâmil Efendi Hoca Hazretleri söylediler. Bütçede imam ve hâtip mektepleri diye bir fasıl vardır. Bu eskiden Darülhilâfe namiyle tevsim ediliyordu. Şimdi imam ve hâtip mektepleri diye tevsim olunuyor. Hiç olmazsa Darüleimme vel huteba namiyle tevsim edilse idi daha münasip olurdu. Darülmuallimin ve darülmuallimat gibi. Fakat demin de Diyanet İşleri bütçesi münasebetiyle de arz ettiğim gibi muamelâtı diniye ile iştigal edecek zevatın mahreçi gösterilmiyor. Mademki, tevhidi tedrisat kanunu kabul edilmiştir. Tedrisat kanunu denince her dersin okunması lâzım. Diyanet dersleri de okunmak lâzım. Şimdi Diyanet derslerini talim için bir mektep yoktur. Evet mekâtibi iptidaiyemiz, liselerimiz mevcut. Fakat bunlar bir ihtisas mektebi, bir meslek mektebi değildir. O öyle bir mecmuadırki, yani iptidaî, mebadî kısmıdır. Beyefendiler! bundan on sene sonra, on beş sene sonra müftüler liselerden mi çıkacak? (İlâhiyat şubesinden sesleri) İlâhiyat şubesinden çıkacak bir efendi, müftü olamaz. Sebebi, ilâhiyat şubesinde okunacak dersler, müftülerin haiz olması lâzım gelen malumatı kanuniyeyi orada veremez, yoktur.

HALİL BEY (Zonguldak) — Kanuniye mi?

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Devamla) — Çünkü o şube ilâhiyat ile nazariyat ile iştigal eden bir kısımdır. Hatta geçenlerde manzurunuz olmuştur ki, Darülfünunun ilâhiyat şubesi müderrislerinden bir zat; «Biz ilâhiyat şubelerine softaları kabul edemeyiz, Darülfünuna softalığı sokamayız.» diyordu. «Çünkü bizim orada okutacağımız şeyler sırf nazaridir. Dini İslâm, Dini Nasraniyet vesair beynel beşer, ne kadar dinler varsa onların tetkikatiyle iştigal edeceğiz. Bunların her birlerinin dini islâma muarız olan kısmını iptal için lâzım gelen malumatı istihsal edeceğiz, o mefküre ile tesis edilmiştir bu», diyordu. Evet, doğrudur. O nokta o cihetli iştigal edecek. Fakat bugün cemiyetimize lâzım olan bütün ulum ki, ilmi din, ilmi hukuk, ilmi ceza bunların hepsi ulumu içtimaiyedendir. Bu ulumu içtimaiye ile iştigal eden, bunların bir siyasî kısmı var, bir dinî kısmı vardır. Beyefendiler! rica ederim, Meclisi Âlinizde tanzim edilen kavaninin kuvvei müeyyidesi, o faslı mahsusunda gösterilen beş altı maddeden ibaret

midir zan edersiniz? Bu kavanini mevcudenin faslı mahsusunda gösterilen bu fasıllar kavaninin kuvveyi müeyyidesi olamaz. Hoca efendi hazretlerinin buyurduğu gibi kudsî mefkürelerdir. Diyanet hissidir.

ARİF BEY (Eskişehir) — Allah korkusudur.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Devamla) — Hatta efendiler; bir müddei davasını ispat için esbabı hüküm, medarı hüküm dört şeydir. İkrar, beyyine, yemin, yeminden nükûl. Müddei aleyh, ikrar ederse ikrar ile ilzam edilir. Edemezse beyyine getirir. Beyyinei şahsiye bunlardan da âciz kalırsa müddei elini yanına salıverdiği vakitlerde müddei aleyhe karşı diyorki, «senin vicdanına muhafetullah ile müracaat ediyorum. Mademki sen kendi dinince şu din ile mütedeyyinim diyorsun, o dinin muhafazası olmak üzere en kutsi şeyi veriyorki, o da muhafetullahtır. Yemin et, vicdanına müracaat ediyorum.» Evet beyefendiler, bu gibi vaki olan davaların yüzde doksan dokuzunda hiç kimse bigayrı hakkın yemin etmemiştir. Bu, dinin tesiridir beyefendiler, binaenaleyh hiçbir memlekette Diyanet İşleri ile iştigal edilmemek olamaz. Onun için bizim şu Maarif bütçesinde imam ve hatip mektepleri otuz mektepten ibarettir. Bu, gayrı kâfidir. Bu böyle olabilir. Fakat 30 mektep 30 vilâyet merkezindedir. Diğer kazalarda livalarda katiyen ulûmu diniye ile işgal edecek bir mahreç yoktur. Medreseler mesdûttur. Medreseler açılır, kemafis - sabık, bazı mahallerde - çünkü bütçe ile yapmak imkânı yoktur beyefendiler, parayı bulamayız veremeyiz - alelusul medreseler açılmalı, medarisi ilmiye vardı. Hani kısmen programa tabi medrese vardı ki, bunlarda bazı teceddüdat icra edilmiş ve asrî program tertip edilmiştir. İşte bu medreselerden çıkacak olan efendilerin bir kısmı hâtip olur, bir kısmı imam olur, bir kısmı muallim olur. Bugün muallim denince; Maarif vekâleti muallimlik kadrosu tespit edebilmiş midir? Bugün seksen bin muallime ihtiyacımız vardır. Maarif vekâletinin elinde acaba seksen bin muallim var mıdır? Beyefendiler olsa bile bu bütçeyi sarfederek bu memleketi ihya etmenin imkânı varmıdır? Yoktur. Şimdi şurasını da ayrıca arz edeyim. Benim en ziyade nazarı dikkatımı celb eden mesele ihtisas meselesidir. İhtisas meselesi Beyefendi; Malumu âliniz ciheti askeriyenin kendine ait mektepleri var, en müterakki mektepler Türkiye'de askerî mekteplerdir. Diğer mektepler ve hiç bir mektebimiz gerek hukuk, gerek edebiyat vesaire fakülteler ve diğer mekâtip, mekâtibi askeriye kadar terakkî edemeyiştir. Çünkü bizde en evvel tesis edilen mekâtip, mekâtibi askeriyedir.

DOKTOR MUSTAFA BEY (Çorum) — Tıp fakültesini unutunuz.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Devamla) — Unutmadım Fakat daha onun lisanını anlayamadım. Millete bir rapor yazar. Onda hâlâ ibranî, arabî, fransızca ve sair lügâtları istimal eder. Ne hâkimi okuyabilir, ne de müddei umumisi okuyabilir. (Bravo sesleri) (Hakdeler)

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Hocam yerden göğe kadar bin teşekkür, milyon teşekkür!...

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Devamla) — Şimdi Beyefendiler! ihtisas melesini arz edeceğim. Mademki dinsiz olamayız. Diyanet bizim için lâzımdır. Kavaninimiz de bunu emreder. Her vakit müracaat edeceğimiz Kur'anımızın emri de budur.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Hükümet meburdur.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Devamla) — Yani ilmiye mektepleri, müftülerimizi, kadılarımızı, ulemamızı yetiştirmek için her halde lâzımdır. İmam - hatip mektepleri gayri kâfidir. Binaenaleyh mâruzatım şu ki, bütçeyi tekrar muvazenei Maliye Encümenine iade edelim. (Olamaz sesleri.)

İZZET ULVİ BEY (Karahisarısahip) — Vaktimiz çok dar...

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Devamla) — Medreselerin ihyası için yüz bin lira daha bütçeye para koysunlar.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Arkadaşlar! Söylenecek sözleri refiklerimden iki zat tamamen söylemiş gitmiştir. Onun için uzun boylu tekrar ile tasdi etmek istemiyorum. Müsaadenizle Maarif Vekili Beyefendiye sual şeklinde birkaç şey arz edeyim. Onlara cevap vermelerini rica ederim. Bir tevhidi tedrisat kanunu vaz'olunmuştur. Zannediyorum ki, Maarifte inkilâp ve teceddüt hareketleri hep bunun altında yapılıyor. Harekâtımız hakikatten kanunî olursa bunlardan beklenilen faydalar husul bulur. Yok eğer kanunları bir tarafa atar ve bildiğimiz gibi birtakım manalar verirsek, onları başka surette istimal ve tatbik edersek zannederim ki, gittiğimiz yolun neticesi fena olur.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Müstemleke yok.

RAİF EFENDİ (Devamla) — Bu tevhidi tedrisat kanununun çıktığında ben burada bulunmadım. Fakat esbabı mucibecesini vesairesini okudum. Bun-

da hiçbir müessesiyi ilmiyenin seddine dair hiçbir şey görmedim ve olmaması da gerekir. Çünkü memlekette ilme, irfana ihtiyacı olan cüz'ü vatanlarımız yani köylerimiz kırk bine baliğ oluyor zannederim.

Bugün mevcut mekâtipi iptidaiyemiz zan etmiyorum ki, bu ihtiyacın öşrünü ihata edebilsin. Binaenaleyh bu milletin herhalde bir mevcudiyeti var ve benlini müdriktir ve bütün milletler üzerinde ihtihar ediyoruz. Ve biz bir milletiz ve bir benliğimiz var diye herkese karşı ispat ediyoruz. Efendiler; bu ruhu, bu mefkûreyi, bu istiklâl mefküresini yaşatan Mehmetler ki onların süngüsüyle zaferi kazandık. Bugün bunlar ne ile ne sayede olmuştur? Bunlar böyle hüdayi nabit mi olmuştur?

İZZET ULVİ BEY (Afyon Karahisar) — Türk kanıyla...

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — İslâm ruhu ile...

RAİF EFENDİ (Devamla) — Müsaade buyurunuz, herhalde bunlar ilimsiz ve terbiyesiz olarak kendi kendisine kalırsa hiçbir vakit bu gibi bir mefkûre sahibi olamaz. Bu millete mefrûke diye bir şey vardır. Evet, zamanın icabatı, neticesi olarak medreselerin noksan cihetleri de vardır. Fakat bunu biliniz ki efendiler; bugün kapattığınız o medreseler ki 400 şu kadar medresedir. Evvelce bu daha çoktu. Tedrici tedrici Maarif mekteplerine taklip edilmiş ve bu kadar kalmıtşır. İşte o medreselerde nyetişen imamlarımızdır ki; o Mehmetlerin göğsüne öyle çelikten muhkem bir imam koymuş ve öyle bir imam koymuşki, bütün noksaniyetimizle beraber hiçbir şeyimiz olmadığı halde bütün dünyaya karşı koyduk ve kendimizi gösterdik. İşte efendiler; bu mefrûkeyi bize veren adamları bundan sonra nereden yetiştireceğiz? Maarif Vekiline soruyorum. Kaç bin tane köy vardır? Kaç bin tane mektebi iptidaiyesi vardır ve bu mekteplerde kaç tane muallim bulundurabilir? Ve darülmualliminden senede kaç tane mualli myetiştirecektir ki, bu köylülerin itikadatı diniyelerini, ihtiyacı ruhisini ve zarureti diniyesini kendlerne telkin edebileceklerdir bunlar kimler olacaktır?... Maazallahutaala bu suretle gidecek olursa, o güvendiğiniz Mehmetlerin her biri vahşi hayvan olur efendiler; (Hiçbir şey olmaz sesleri); (Olur sesleri) Olur, olur, Okumamış bir köylüye sen muallim gönderme, okutma ve kendisine diyanetini belletme, ne olur efendiler?... Türklük dediğiniz şey efendiler; imanını İslâmiyeti Türk Milletinin göğsüne yerleştirmektir. İmamsız muallimsiz kalırlarsa vahşi olurlar. Böyle mi istiyorsunuz? Böyle olduğu halde niçin diğer mektepleri açıyorsunuz?...

İZZET ULVİ BEY (Afyon Karahisar) — Vahşete gitmiyoruz.

RAİF EFENDİ (Devamla) — Vahşete gitmemek için işte böyle bir şeyi koymaya henüz hazırlanmaksızın 400 bu kadar müessesei ilmiye ve diniyeyi kapatıp, yıkıp üzerinde zevk aldık denilmesin. İşte bunun için soruyoruz. (Doğru sesleri.)

ARİF BEY (Eskişehir) — Aferin hocam...

HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ (Isparta) — Hangi kanunla, hangi kanunla kapamıştır?

ALİ BEY (Rize) — Tevhidi Tedrisat kanunuyla...

RAİF EFENDİ (Devamla) — Tevhidi tedrisattan maksat bütün müessesatı diniye ve ilmiyede tedrisatı ve bunların içinde irfanı, fenni, dini, ahlâki müesseselerin hepsinin bir merkeze bir makama merbut olması manasıdır. Yoksa deme kdeğildir ki; bunları yıkıp da bir tanesini bırakmak değildir. Bendeniz bu kanunu okudum ve katiyen böyle bir mana görmedim. Vahdetten maksat, murat bu ise, yani bir tarafını yıkıp diğerlerini bırakmak ise hepsini bütün yıkmalıydı. Hangisi idi bakalım ortada kalan?... Binaenaleyh tevhidin manası budur işte Ali Bey! Yani merkezleri muhtelif olmasın, umumi bir merkeze merbut olsun demektir. (Anladın mı Ali Bey sesleri.)

ALİ BEY (Rize) — Anladım anladım. (Handeler.)

RAİF EFENDİ (Devamla) — Şimdi Maarif Vekili Beyden tekrar soruyorum. Bu kadar kapanan medreselerin yerini ne ile temin edecektir? Bu kadar medreselerden kovulan çıkarılan adamları ne yapacaktır? Zannediyorum ki, halihazırdaki kavanin itibariyle mekâtibi iptidaiyeye de alınamıyorlar. Çünkü kimisini sin noktai nazarından, kimisini de başka noktadan mekâtibi iptidaiyeye de almıyorlar, giremiyor, zaten köylerde, civarında başka mektep de yoktur ki, girebilsin. Bu adamların kısmı küllisi nevahide ve köylerde; dinine aşkullah ile sahip olan birtakım ashabı hayratın tesis ettikleri vakıflar sayesinde bunlar okuyup yazıyorlardı. Şu halde o vakıflar da berbat olacaktır. Bu ashabı hayratın vakfettiği medreseler kapanacak olursa ötekine berikine me'kel olacaktır. Binaenaleyh bu vakıf medreseler hiçbir suretle hükümetin bütçesinden bir şey istemeyerek açılmış ve bu suretle idare edilen bu mekâtibin seddinde mazarrattan başka bir fayda göremiyorum ben. Evet ikmal edelim, çalışalım, nesi varsa noksanını yapalım. Yoksa bunları yıkalım, tama-

miyle kapatalım ve ileride bunların yerine başkalarını koyacağız dersek aldanırız. Zannediyorum ki, epey zamandan beri bu suretle çalışıyoruz. Yıkmaktan başka hiçbir şey yapabildiğimiz yoktur. İmam ve hâtip yetiştirmek üzere açılmış olan 30 müesseseyi gördüğüm bu programla idare edecek ve âtideki feyizleri de eğer sırf imamet ve hitabete münhasır kalacak ise bunlardan edilecek istifade pek ekalikalildir. Zira imam olmak için köylerden, nahiyelerden merkezi vilâyetlere kadar gelip de okumazlar. Bu suretle bunlardan da matlub olan fayda hâsıl olmayacaktır. Onun için imamsız kalan köyde mektep yoktur, imam yoktur. Dinî, ilmî hiçbir sahibi irfan yoktur. Bunların neticesi nedir? Demin de arz ettiğim gibi bir şey ile bağlamazsanız onların neticesi vahşettir.

İZZET ULVİ BEY (Afyon Karahisar) — Vahşet değildir hocam.

RAİF EFENDİ (Devamla) — Vahşettir. İzzet Ulvi Bey!.. Binaenaleyh imamları olmayan ve bundan sonra da olmayacak olan köylerin ahalisine bütün millete karşı tedrisatı dinî, fennî ve ilmiyi deruhte eden, temin eden Maarif Vekili Bey bu köylerin ihtiyacatı ruhiyesinden olan ihtiyacı dinisini kimler vasıtasiyle temin edecektir. Bunları nereden, ne suretle temin edecektir? Bunlara cevap versinler. Netice itibariyle Kâmil Efendi biraderimizin teklifine bendeniz de iştirâk ediyorum. Aynen demin Şeriye Vekâleti bütçesinde arz ettiğimiz gibi katiyen kulpsuz, bucaksız gelmiştir. Ne iki satır esbabı mucibe vardır. Ne de kimsenin imzası vardır. Ne de tetkike imkân görülmüştür. Zaten bu bütçeler dün verildi, bugün buraya geldi. Bunun için böyle alelacele yapılmış olan bir bütçe âti için, memleket için bendenizce vahim olur. Bendeniz de teklif ediyorum. Bu bütçe Encümene gitsin ve muhalifi kanun olarak seddedilmiş olan bu müesseselerin tekrar küşadı için miktarı kâfi para konsun. Bu cihetle tetkik edildikten sonra tekrar buraya gelsin, Encümene iadesini teklif ediyorum.

REİS — Efendim! Daha söz almış bir çok rüfeka vardır. Maarif Vekili Bey de söz almıştır. Müsaade buyurursanız on dakika teneffüz edelim.

Hitamı Celse Saat : 4.15

İKİNCİ CELSE

Saat : 4.30

Bedi Müzakerat

Reis — Ali Fethi Bey

Kâtipler : Avni bey (Bozok), Ragıp Bey (Zonguldak)

REİS — Efendim! Celseyi açıyorum.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — 1340 senesi Muvazenei Umumiye Kanun lâyihası (1/296)

C) Maarif Vekâleti Bütçesi

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Muhterem arkadaşlarım! Maarif bütçesinin heyeti umumiyesi hakkında, muhterem rüfekamın serdettikleri mütalâaları dikkatle dinledim. Bu mütalâat, bütçenin heyeti umumiyesi itibariyle iki nokta üzerinde toplanabilir. Biri, doğrudan doğruya vekâletin, Meclisi Âlinin mukarreratına istinaden yaptığı bazı icraatın kabul etmemek noktası, diğeri de vekâletin umuru ruzmeresinde, muamelatı adiyesine müteallik olan noktalardır. İkinci kısmın cevabını sonraya terkederek evvelâ; doğrudan doğruya üç muhterem refiki-

min, tevhidi tedrisat kanununun tatbikatı dolayısıyle serdettikleri mütalâata cevap vereceğim :

Arkadaşlar! Bu kürsüden mukerreren söyledimki, kanaatlarında, fikirlerinde çok samimi ve sarih olan bir adamım. Aynı zamanda şunu tekrar sarahaten arz edeyimki yaptığım bütün icraata ve yapacağım bütün icraata Meclisi Âlinin neşrettiği kanunları, Meclisi Âlinin vereceği kararları kemali itaatle nazarı itibare almak mecburiyetindeyim. Fakat arkadaşlar; kanunları tatbik ederken, kanunların bana verdiği salâhiyetle icraat yaparken şunu sarih olarak huzuru âlinizde söyleyeyim ki, mefkürelerimde ve kanaatimde samimiyet taşıyan bir adamım. Bu vuzuh ve samimiyeti hiçbir mesele için feda edemem.

Arkadaşlar! Efkârı umumiye karşısında, huzurunuzda ve bütün tarihin karşısında bir prensip adamı olarak yaşıyorum. (Bravo sesleri.) Sonuna kadar devam edeceğim. (Bravo sesleri.) Meclisi Âli ve Meclisi Âlinin Azayi kiramı, icraatında kanuna, kanunun ahkâmına muhalefet gördükleri zaman, daima beni tahtie ve muateb tutmak hakkına maliktirler. Şunu da sarahatten söyleyeyimki, arkadaşlar! Meclisi Âlinin kabul ettiği, neşir ettiği herhangi bir kanun benim mefkûreme, kanaatime muhalif olduğu zaman bir ferdî millet sıfatıyle o kanuna itaat ederim. Fakat hiçbir zaman o kanunu icra için mevkii icraya geçmem. Muhterem refiklerim; Kâmil Efendi, Feyzi Efendi, Hoca Raif Efendi Hazretleri öyle zannediyorumki, aynı esaslar dahilinde iradı kelâm buyurdular. Binaenaleyh müsaadeleriyle üçüne birden cevap vereceğim. Buyuruyorlarki : Maarif Vekâleti Tevhidi Tedrisat Kanununu tatbik ederken ne hak ve salâhiyette istinaden medarisi ilmiyeyi ilga etti? Arkadaşlar! Müsaade buyurursanız bu medarisi ilmiyenin ne olduklarını, vaziyetlerini arz edeceğim. Medreselerin memlekette eski teşkilâtları itibariyle yaptıkları tahribat, Osmanlı İmparatorluğu zamanındaki ulemayı dinimiz tarafından da itiraf edilmiş ve bunun tesiriyle yapılan yeni teşkilâtta, darulhilâfetul âliye medreseleri teşkil edilerek, bu medreselerin yavaş yavaş mevcudiyetine ve vazifelerine nihayet verilmiştir. Arkadaşlar! Türkiye Cumhuriyetinin mesnet ve mebdei olan hükümeti milliyeler, bilmiyorum hangi sebebe istinaden bu medreseleri tekrar açmıştır? Bu medreseler, eğer emir buyurursanız mahalleriyle, heyeti talimiyeleriyle, bütün teferruatiyle, tamamiyle arz ve izaha hazırımki, memleketin muhtelif yerlerinde gayet harap, izbe köşeler içerisinde bir tek müderris tarafından bütün ulum ve fünun tedris edilerek açılan ve idameleri arzu edilen medreselerdir.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Öyle değil...

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Arkadaşlar! Şeriye Vekâletinin eski bütçesini lütfen tetkik buyurunuz. Eski Şeriye Vekâletinden bana müdevver olan bütçede medarisi ilmiye için tahsis edilen müderris ve muallimler mektepleri adedine nazaran bir buçuk mislidir.

Arkadaşlar! Tahsili iptidaî ve tâlî yi temin etmek için açılan bir müessesede, en aşağı bir mikyas ile en aşağı bir mektep için on muallime ihtiyaç vardır. Halbuki medreseler için kabul edilen heyeti talimiyenin nispeti bir buçuk mislidir. Yani bazı medreselerde bir, bazılarında iki muallimden mürekkep olmak üzere teşekkül eden heyeti talimiyeler, Hoca Efendi hazretlerinin iddia buyurdukları veçhile ilim ve fen fikrini veriyormuş, nasıl mümkündür arkadaşlar?.. Buna dünyanın hiçbir yerinde imkân yoktur. Dünyanın hiçbir ilim ve terbiye ve hiçbir tedris kaidesi, bir, yahut iki muallimle bir mektebin veyahut bir müessesenin idare edileceğine müsaade vermez.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Mektâtibi iptidaiyenizde kaç muallliminiz var?

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Bendeniz, Zatıâlinizin ve diğer arkadaşlarımın sözlerini söylerken, itiraz etmedim. Zatıâlilerinin de aynı sukûnetle bendenizi dinlemelerini rica ederim.

ZİYAETTİN EFENDİ (Erzurum) — Yalnız bir şey var Vasıf Bey! O noktayı kayıt buyurmadınız.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Bu mektepler nedir? Soruyorum. İptidaî derecede mektepler midir? Talî derecede mektepler midir?

RAİF EFENDİ (Erzurum) — İptidaisi de vardır, talisi de vardır.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — İptidaî derecede mekteplerse arkadaşlar! Dünyanın hiçbir tarafında tedrisatı iptidaiyede meslek meselesi mevzuubahs olamaz. Hiçbir akıl, mantık 7 - 8 yaşındaki bir çocuğu - ki terbiye ve maarifi umumiye sistemi dahilinde yetişmeye mecburdur - herhangi bir hükümet çocukları bu şerait dahilinde mektâtibi iptidaiyede meslek esasına göre terbiye etmek cihetini kabul edemez. Efendiler; Meclisi Âlinizin neşrettiği Tevhidi Tedrisat Kanunudur, ki bana bu salâhiyeti vermiştir. (Gürültüler.) Yaptığım icraat, bu kanunun bana verdiği salâhiyettir, yaptığım icraat Meclisi Âlinin kabul ettiği kanunun tatbikatından ibarettir. (Hayır, hayır sesleri.)

İHSAN BEY (Cebelibereket) — Reis Beyefendi! Muhterem Hatip Beyefendiyi hürmetle dinleyelim, diğer hatiplere nasıl hürmet ediliyorsa buna da o suretle hürmet edilmelidir. Mukabil taraf gürültü ederse bizde gürültü ederiz. (Mukabil taraf yok sesleri.)

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Muhterem efendiler! Bu esas, yani tedrisatı iptidaiyeye hiçbir meslek fikir ve düşüncesini kabul edememek esasını bu suretle Huzuru Âlinizde tespit ettikten sonra diğer bir noktai nazara geçeceğim. Arkadaşlar! Bizim iptidaî mekteplerimizden bu günkü mevcut teşkilâta göre bir Maarif vekili sıfatiyle huzurunuzda itiraf ediyorum ki, ben memnun değilim, buna rağmen bu günkü teşkilâtlarına nazaran eğer altı sınıflı iptidai mektebi ise lâakal altı muallimle, dört sınıflı iptidai mektepleri ise lâakal dört muallimle idare edilmektedir ve ancak dört ve altı muallimle tedrisatı iptidaiye vaziyeti temin edilebilmektedir. O halde arkadaşlar! Meclisi Âli verdiği her hangi bir kararın hilâfında, her hangi bir zamanda bu medarisi ilmiyenin tedrisatı iptidaiye yapabileceğini tespit buyursa bile o zaman arkadaşlara sorarım; bir, bir buçuk veya iki muallimle bu tedrisatı iptidaiyeyi temin etmeye imkân var mıdır? İmkân olmadığı netayici ile, asarı ile gayet bariz ve bahir bir şekilde görünmektedir.

Arkadaşlar! Eskiden medreselerimiz, hiç şüphesiz, iki - üç asır evvel birçok kıymetli adamlar yetiştirmiştir. Müessesatı ilmiyemiz medrese namı altında mevcut idi. Fakat bilâhare arkadaşlar: Medeniyetin, fenin ve ulumun mütemadi tekâmülü karşısında bizzat biz, yüz seneden beri, 150 seneden beri ayrı tedrisat yapmak mecburiyeti karşısında kaldık. Ondan sarfınazar olunursa arkadaşlar, bugünkü vaziyette, tasvir ettiğim vaziyette mevcut olan talebe için iki yol vardır. Biri askerlikten kaçmak, diğeri medreseye ismini kaydettirerek dışarda sanatla iştigal etmektir. Arzu buyurursanız bunun için zatıâlilerine istatistikler arz edeyim (Gürültüler)

Arkadaşlar! Medreselerde (18) bin talebe okumaktadır. Size ihsai malûmat veririm ki, bu (18) bin talebenin ancak (6) bin şu kadar küsuru medreselerde mevcut idi. Geri kalan on iki bini medreseye kaydettirmiştir. Vesikasını almıştır ve ondan sonra bakkallık ve esnaflık yapmaktadır, muhterem arkadaşlarım tedrisi dinî bu mudur, tedris bu mudur? (Gürültüler)

ALİ RIZA EFENDİ (Amasya) — Hilâfı hakikat söylüyorsunuz, biz bu memleketli değil miyiz?

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım! Şeriye Vekâleti bütçesinde vaziyet, yani medarisi ilmiye müderrislerinin maaşı olarak 400 - 500 kuruş bir miktar tesbit edilmiştir. 400 - 500 kuruş mukabilinde mevcut olan 1 - 2 müderrisle tahsil ve terbiye temin edilmekte idi. Size kemali katiyetle ve bir Maarif Vekili sıfatiyle arz edeyim ki, muhterem arkadaşlarım; tedrisat iptidaiyede her hangi bir meslek düşüncesini, her hangi bir meslek fikrini düşünmedim. Bendeniz Maarif Vekili sıfatiyle Huzuru Âlinizde katiyetle arz ediyorum ki; iptidaî tedris ve terbiye ancak hükümetin açacağı mekteplerde olabilir. (Şüphesiz sesleri) Evet tekrar olarak arz ediyorum ki, tedris ve terbiye doğrudan doğruya hükümetin ve Maarif Vekâletinin açacağı iptidai mekteplerinde olabilir. Bunun hilâfını da hiç bir kimse iddia edemez ve talim ve terbiyeye müsaade edemez.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Evet o doğru. (Bravo sesleri)

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — O halde arkadaşlar! Tevhidi tedrisat yapıldıktan sonra ve dünyanın bütün mektepleri tarafından kabul edilen bir esasa göre iptidai tedris ve terbiyede hiç bir meslek meselesi düşüncesine müsaade edilmedikten sonra rica ederim arkadaşlar memleketin çocuklarını ve memleketin evlâtlarını ben yalnız kendi iptidai mekteplerinde tedris ettirebilirim. Bunun hilâfında hareket ettiğim gün Meclisi Âlinin karşısında mesul kalacağım gündür. Bunun hilâfında hareket ettiğim gündür ki, Meclisi Âliniz beni tahtie etmelidir.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi de tali derecesine geçiyorum. Bir kere şunu Heyeti Celilenize arz edeyim ki, daha evvelce de arz ettiğim gibi medarisi ilmiyede ve bunun ekseriyeti azimesinde, kahir ekseriyeti azimesinde iptidai dahil ve hariç sınıfları yoktu. Eğer buna itiraz buyurulursa Şeriye Vekâletinden bana devredilen cetveli kendilerine arz ederim. Yoktur arkadaşlar. Var ise de pek müstesnadır, bazı medreselerde açılmıştır.

Talî tahsilde; meslek ve fikir düşüncesine geliyorum. Arkadaşlar! Muhterem rüfekam buyurdular ki; her mesleğin bir mektebi vardır ve her meslek için tali mektepler mevcuttur. Nerede arkadaşlar?

İstirham ederim. Tıp Fakültesine doktor yetişmek için giren efendilerin ayrıca bir tali mektebi var mıdır? Arkadaşlar.

İstirham ederim arkadaşlar! Son tevhidi tedrisat kanunu mucibince askerî mekteplerini bile bize devrettiler. Bundan sonra Harbiye mektebine de yalnız bizim liselerden talebe gidecektir. Liselerin askerî ve Harbiye mektebi içinde meslekî şubesi var mıdır? Hukuk için, edebiyat için, tıp için, dünyada mevcut bilumum bütün mesalik için hatta arkadaşlar israr ediyorum. Ziraat mektebi âlisi, ticaret mektebi âlisi için rica ederim arkadaşlar Maarif idaremizde teşkilâtı Maarifimizde bana bir meslek mektebi, tesisatı gösteriniz? Yoktur arkadaşlar. «Doğru sesleri») Bütün âli tahsil ve bütün meslek tahsili doğrudan doğruya Maarifin yeknesak ve müttehit bir programına malik olan liselerde yetişiyor. Meslek mekteplerine mahreç olan liselerimizdir.

Fakat arkadaşlar tevhidi tedrisat kanununun bana emrettiği bir kısım vardır ki, elbette onu tatbike mecburdum. Tevhidi tedrisat kanununda Meclisi Âliniz memleketin ihtiyacı noktai nazarından gördüğünüz lüzum üzerine imam ve hatip mektebi diye bir mektep, bir meslek mektebi kabul buyurdunuz. Buna itaat etmek, hürmet etmek vazifemdir ve bunu da tatbik ettim. Arkadaşlar! Eğer yalnız dünyanın mevcut olan Maarif nazariyesine, terbiye ve tevhit nazariyesine istinad ederek Maarif kanununda talî tahsilde meslek düşüncesi mevcut olamaz dese idim ve imam hatip mekteplerini açmamış olsa idim, o vakit Huzuru âlinizde elbette tahtie edilirdim. Muatep tutulurdum. Halbuki arkadaşlar! Darülhilâfe mekteplerini tay noktai nazarından bu vaziyeti itibariyle imam ve hatip mektebine kalbettik. Efendim! Bana Şeriye Vekâletinden devredilen kadrolariyle dersleriyle, müfredat programlariyle aynen ipka ettim. Daha ne istiyorlar? Arkadaşlar! Yalnız bu darülhilâfe medreselerinde ihzarî sınıflar gördüm.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Yani zannederim bu da hata.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Arkadaşlar! Yalnız tali sınıflarda ihzarî sınıflar gördüm. Programlarını tetkik ettim. Bir kısmının ihzarî bir kısmının iptidaî dahil ve hariç olarak ikiye taksim edildiğini gördüm.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Sahn da vardır.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Evet Medresei Süleymaniyede sahn de vardır. İptidaî kısımleri ihzarı sınıflarına yani tabirleri veçhiyle, ihzarı sınıflarına evvelce de arz ettiğim veçhiyle kati olarak Maarif prensibi noktai nazarından elbette muvafakkat edemezdim. Onların ihzarî sınıflarını ilga ettim. Kendi iptidaî kısımlarımıza naklettirdim. İptidaî dahil ve hariç sınıflariyle, programlariyle, müfredat dersleriyle, muallimleriyle, kadrolariyle ipka edilmiştir ve bugün mevcuttur.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Hiç bir tane mektep yoktur, bırakmamışsınız, on, onbeş saatlik yerlerde mekteplerde yoktur.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Efendi hazretleri ben sizi çok dinledim. Biraz söz dinlemeye alışınız! (Fazla oluyorsunuz sesleri)

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Mukabeleten yapıyoruz. Sözüme karşı beni söz söylemeye mecbur edenler vardır. Biinayetullahi tealâ terbiyeyi çok öğrenmişimdir. Sizden öğrenecek değilim.

REİS — Müsade buyurunuz, rica ederim, gürültü etmeyelim!

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Arkadaşlar! Medreseyi Süleymaniyeye gelince: Kabul edilen tevhidi tedrisat kanunu mucibince İlâhiyat fakültesine nakledilmiştir. Efendiler! Bu kanunu yapan Heyeti Celilenizdir. Bu kanunu yaparken dini tedrisatın, dini tahsilin âli derecesinde İlâhiyat kısmını temin eden Heyeti Celilenizdir. Maarif Vekili, Heyeti Celilenizin kararını tatbik etmiştir. İlâhiyat fakültesi bu da tasdik edilir edilmez açılacaktır. Buyurdularki orada okunacak dersler, bu maksadı temin edemez. Arkadaşlar İlâhiyat fakültesi için mütehassısların yaptığı programlarda, o programları bilhassa Seyit Beyefendiye terk etmiştim. Fıkıh, Fıkıh tarihi, Kelâm, Kelâm tarihi, Hadîs, Hadîs tarihi hepsi mevcuttur.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Kaç talebe mevcuttur. (Gürültüler)

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Hülâsa bütün Süleymaniye Medresesinde okunan dersler mevcuttur. Verdiğim talimatta Medresei Süleymaniyedeki talebenin tahsillerinin âli kısmını teşkil eden Medresei Süleymaniye talebesinin, Darülfünunun İlâhiyat fakültesine nakledilmesi emri verilmiştir ve Medresei Süleymaniye talebesi Darülfünun İlâhiyat şubesine tevdi edilecektir ve bu suretle en kuvvetli bir heyeti talimiye ve tedrisiyenin tahtı tedrisinde ve terbiyesinde memleketimiz için lâzım olan din uleması yetiştirilecektir. Sarahatle söylüyorumki, İlâhiyat şubesi talebesi çok yüksek olacaktır

ve çok kıymetli olacaktır memleketin dinî şiari seciyei itibariyle çok kıymetli olacaktır ve çok müfit tesirler yapacaktır. (Bravo sesleri)

O halde muhterem arkadaşlarım! Verdiğim bu izahat üzerine tevhidi tedrisat kanununun hangi maddesini ihmal etmiştim, yahut hangi maddesine muhalif bir vaziyet almışım? Bunu bir türlü anlayamadım. Maarif vekâleti milletin arzusuna istinat ederek Meclisi Âlinin verdiği karara hürmetle mutavaat etmiştir. Maarif Vekâleti Meclisi Âlinin daha dün en derin bir heyecanı vatanperverane içerisinde memleketi en yüksek noktai kemale isal etmek için vaz ettiği esasları tatbik etmiştir. (Maateessuf edememiştir sesleri) ve sonuna kadar edecektir. (Bravo sesleri alkışlar) Maarif Vekâleti bu medarisi ilmiyenin lağvı dolayısiyle, her hangi bir ihtimal dolayısiyle husule gelecek bir açıklığı da nazarı dikkatten kaçırmamıştır.

Bütçe, tetkik edildiği zaman manzuru âliniz olacaklardır ki bilhassa köylü çocuklarını iyi yetiştirmek için, hakikî ve terbiyevî esaslar dahilinde yetiştirmek için, leyli iptidailer tahsisatı koymuştur. Bütçe Heyeti Celileniz tarafından kabul edildiği takdirde bu leyli iptidailer açılacaktır ve her sene tezyit edilecektir. Bu suretle ilmin, terbiyenin esasları dahilinde memleket çocukları yetiştirecektir. Hoca Raif Efendi Hazretlerinin söyledikleri Mehmetçikleri ancak bu mektepler yetiştirecektir. Bu çocuklardır ki, mekteplerimizden alacakları feyizle, kudretle, ilimle bu memleketin istikbal ve vazifesine doğru koşacaklardır. Koştukları zaman daha çok kahraman olacaklardır. Arkadaşlar! Hoca Raif Efendi Hazretleri, istiklâl muharebesinden bahis buyurdukları zaman husule gelen zaferin dini terbiye tarafından olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bunun hilâfında bir iddia serd edilmiş değildir. Maarif Vekâleti tarafından kendinin müsaadeleriyle şu noktayi arz etmek isterim. Cenab-ı Hak, yalnız dini kuvvetle, yalnız manevi kuvvetle insanların dünyada muvaffak olacaklarını emretmemitşir. Beşeri ihtiyacata göre ilimle mücehhez olmak, silâhla mücehhez olmak, vesaitle mücehhez olmak emrini vermiştir. Soruyorum. Eğer böyle olmasa idi, arkadaşlar! 93 Muharebesindeki hezimetimizde Türkler Müslüman değil mi idi, size soruyorum, Balkan harbinde muharebe eden, feci sahnelerde harp eden Mehmetçikler Müslüman değil mi idi? O zamanın medreselerinden dini terbiye almamış mı idi. (Gürültüler.)

ALİ RIZA EFENDİ (Amasya) — O vakit dini inkılâp yapılmamıştı.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Fakat muhterem arkadaşlar, bu dini terbiye, dini şuur ile birlikte bu istiklâl harbinde Mehmetçiğin kalbinde yatan kuvvetli bir milliyet ve istiklâl aşkı vardı.

ZİYAETTİN EFENDİ (Erzurum) — O kuvvet din idi.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — O Mehmetçiğin kanında Türk haşmetine, kuvvetine, zafere timsal olan bir aselet vardı. Zafer onun neticesidir. (Alkışlar.)

HAMDULLAH SUPHİ BEY (İstanbul) — Dört beş bin seneden beri aynı asaletle muharebe ediyor. Bin seneden beri iki bin seneden beri değil, kanındaki kahramanlık beş bin seneden beri değişmemiştir.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Türkün gösterdiği kahramanlığı niçin diğer müslümanlar göstermemişlerdir?

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Göstermişlerdir efendi, göstermişlerdir.

İZZET ULVİ BEY (Afyon Karahisar) — Hicazda neler oluyor? Hicazda... (Gürültüler.)

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, terbiyei ahlâkiyeden bahsetmişlerdir. Muhterem arkadaşlar! Maarif Vekâleti maarif siyasetinde takibedeceği seciyeyi, iradeyi, ahlâkı, fazileti en ulvi, en müspet ve kati bir hedef olarak telâkki etmiştir ve bunu ilân etmiştir. Ben de arkadaşlarla beraberim. Elbette memleketimizin terbiye sistemini, tedris sistemini tespit ederken ve bunu takip ederken milletin gençliğine yüksek bir seciye, yüksek bir terbiye ve yüksek bir irade vereceğiz. Bu bizim hedefimizdir. (Bravo sesleri) Muhterem rüfekamın umumi hutut üzerindeki suallerine bu suretle arzı cevap ettikten sonra bazı arkadaşlarımın müteferri suallerine geleceğim.

Feridun Fikri Beyefendi, vilâyatı şarkiyede Maarif ve idarei hususiye mesailinin daha elli sene halledilemeyeceğini ifade buyurdular. Bendeniz de huzurunuz da kemali samimiyetle itiraf edeceğim ki, arkadaşımla beraberim. Bugünkü mevzuatı kanuniyemiz devam ettikçe memleketin harap olan yerlerinde Maarif esasını kurmak ihtimali yoktur. Hiçbir Maarif Vekili bugünkü mevzuatı kanuniyeye göre memleketin fakir olan yerlerinde kuvvetli bir maarif hayatı uyandırabileceğini iddia edemez. Bunu vekâlet kuvvetle düşünmüştür. Tetkik etmektedir. Gelecek defa Heyeti Celilenize bunu halledecek kanunlarla

gelecektir. (Teşekkür ederiz sesleri) Darülfünun tedrisatı hakkında söylediklerine tamamen müşterekim, Darülfününu, garbın tekemmulâtı medeniyesi derecesine isal etmek ve tesis etmek ve onun hayatı mesaisini bu noktaya doğru tevcih ve teksif etmek vekâletin umdesidir, hedefi faaliyetidir. Vekâlet tarafından tab edilen kitaplar meselesine gelince: Gene kendileriyle beraberim. İçinde kıymetsiz birçok kitaplar olduğunu ben de biliyorum. İşe başlar başlamaz bu kitap işine nihayet verdim, kestim. Benim zamanımda hiçbir kitap basılmamıştır ve bundan sonra tab edilecek olan kitapların evvelâ kuvvetli bir ilme müstenid olduğu en kuvvetli mütahassıslarımız tarafından ve Darülfünumuz tarafından tespit edildikten sonra tabına müsaade edeceğim.

Gümüşhane Mebusu Muhteremi Zeki Beyefendi, Orta tedrisat muallimleri kanununu tatbik etmediğimi ve tatbik ettiğim kısımları da yanlış tatbik ettiğimden bahis buyurdular. Evet elbette zam kısmını tatbik edemezdim. Malumuâlileridir ki, bütçe meselesi ancak Martın birinden itibaren muteber olabilir. Binaenaleyh biz Martın birinde işe başladık ve bütçemiz daha yeni çıkacaktır. Binaenaleyh bu Martta yani bundan evvelki Martta zam yapmağa imkânı kavi yoktu. Heyeti Celilenizin çıkardığı kanun diyor ki: Zamlar Mart iptidasında yapılır. Bendeniz Mart iptidasında vekil değil idim ki Mart iptidasında zamları yapabileydim. Bazı idare memurlarının tebdil edilmesini veyahut kendi ifadeleriyle azledilmesini - ki azledilmiş yoktur - ya tekaüde sevk edilmiştir veyahut tebdil edilmiştir. Böyle bir şeyi orta tedrisat muallimlerinin kanununa muhalif görüyorlar. Ben böyle bir şey hatırlamıyorum. Orta Tedrisat Kanununun mazbata muharriri bendim ve o kanunu müdafaa ederken fiikrlerini samimiyetle müdafaa etmiş idim. Elbette onu da samimiyetle tatbik ederim. O kanun yalnız Maarif müdürleri için değildir. Eğer Gümüşhane Mebusu muhteremi Zeki Beyefendi, Orta Tedrisat Muallimleri Kanununda her hangi bir muallimin kanun hilâfında tedbil edildiğine, azledildiğine bir misal gösterirse kendilerine hak veririm ve kendimi huzuru âlinizde muatap tutarım ve efendiler sizi temin ederim ki, yaptığım hatadan dolayı itirafı kusur ederim. Eğer kabul etmezseniz çekilmeye de razı olurum.

ZEKİ BEY (Gümüşhane) — Söyleyeceğim.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Arkadaşlar! Böyle havadan söz söylemek ve her hangi bir vekile mevcut olmayan bu vakıaları ifade etmek doğru bir esas değildir. Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu muallimlerin tebdilini salâhiyettar bir heyete tevdi etmiştir. Bendeniz vekâlete geçer geçmez bunu neşrettim ve kanun neşri tarihinden muteber olduktan sonra kanunu tatbike başladım. Bütün muamelât ahkâmı kanuniye dahilindedir. Buyurdular ki filân ve filân birçok isimler okudular, gazeteden. Tebdil edildiklerini söylediler. Halbuki azledildiklerini beyan ettiler. Hayır arkadaşlar! Azledilen yoktur. Üç maarif müdürünü sinleri geldiği için tekaüt ettim. Müddeti tekaüdiyesi gelmiş tekaüde sevk ettim. Çünkü onlardan bir faaliyet, icraat bekleyemezdim. Müfettiş raporları onu âmirdi. Memleketleri maarifinin vaziyeti perişanisi onu âmirdi. Fakat buna rağmen kendilerine muallimlik teklif ettim, dışarı atmadım. Bolu Maarif Müdürüne muallimlik teklif etti mve doğrudan doğruya meslekten dışarı atmadım. Arkadaşlar! Muallimlik yapacak olan bir adam maarif müdürlüğü yapamaz. Muhakkak onu yerinde ipka etmek hiçbir zaman muvafık değildir. İcraat için teşekkül eden bir Hükümetin içerisinde, icraat yapmak için huzurunuzda mesuliyet kabul ederek işe başladım. Vesaiti icraiyemin vesaiti idariyemin kıymetli anasırdan olmasını istemek, kuvvetli anasırdan mürekkep olmasını temin etmek benim hakkımdır. Ancak o zaman karşınızda kendimi mesul tutabilirim.

Merkezde ve taşradaki masarifi kırtasiyeden bahsettiler. Taşranınki çok imiş, içerdeki azmış, zannedilmesin ki sarf edilen para yalnız vekâletin muamelâtı tahririyesi için sarf edilmektedir. Merkezdeki kırtasiye ve evrakı matbua, mekteplerin sicil defterlerini, umum muamelâtını temin ve defterleri tabetmek için konan paradır. Elbette merkezde konan para daha çok olacaktır.

Avrupa'ya talebe göndermek meselesine gelince: Ben kendi zamanımda Avrupa'ya hiçbir talebe göndermedim ve şimdilik göndermek finrinde de değilim. Avrupaya gönderilen talebenin çok sakim usuller tahtında gönderildiğine ve hiç bir fayda temin edilemediğine ben kaniim. Binaenaleyh evvelâ Avrupaya talebe göndermek meselesini aklı selimin kabul edeceği bir esasa irca etmek ve bunu tesbit etmek ondan sonra işe başlamak isterim. O zaman eğer sakim vaziyetler görürlerse Zeki Beyefendinin beni bu kürsüden muatep tutmaya hakları olabilir.

Kitap ve levazımı tedris nerelere verilecektir? Bu sualin cevabı gayet sarihtir. Liselerimize verilecektir. Darülmuallimlerimize verilecektir. İtiraf edeyim

ki bugün levazım noktai nazarından mekteplerimizin hali pek perişandır. Halbuki kuvvetli mektep olabilmesi için levazımı tedrisiye şarttır. Bütçeye tahsisat vaz edilmiştir, getirtilecektir ve mekteplere tevzi edilecektir.

Darülfünundan bahis buyurdular. Edebiyat ile tıp fakültesi arasında bir mukayesede bulundular. Zanediyorum; refiki muhteremim edebiyat fakültesini bir şube zanediyorlar. Halbuki bendeniz kendilerine arz edeyimki, edebiyat fakültesi bir çok kısımlara münkasemdir ve birçok ülûm ve fünun tedris edilmektedir. Şunu sarih olarak arz edeyim. Fününu istisna ederseniz, tıbbı istisna ederseniz; hukuku istisna ederseniz ondan sonra aklınıza tebadür edecek olan dersler bunda tedris edilmektedir. Elbette onun muallimi fazla olacaktır. Bahusus bunu bendeniz koymamışımdır. Ta eskiden beri devam eden tedris kürsüleri vardı. Onların üzerine bir tane ilâve etmiş değilim. Mevcut olan tedris kürsülerine konan paradır. Bu muallimler hakkında serdettikleri mütalâaya cevap verirken arz edeceğim ki kürsü ihdas etmek, kürsü vaz etmek Darülfünun Meclisi idaresine, Meclisi müderrisine ait bir salâhiyettir. Maarif Vekilinin bu hususta dahli yoktur. Yalnız efendiler! İzam etmeyelim. Şunu da arz edeyim ki, Darülfünunun bugünkü vaziyeti Avrupa darülfünunlarının rubu bile değildir. Kürsüler, müderrisler, dersler itibariyle rubu bile değildir. (Bravo sesleri) Arkadaşlar! Türk milleti yeni bir hedefe doğru yürüyor. Medeniyete doğru yürüyor. Timsali medeniyet, Darülfünun olacaktır. Maarif Vekâleti Darülfününu basit bir vaziyette bırakamaz. Bıraktığı vakit vazifesini yapmamış olacaktır. (Alkışlar) Muallimlerin müderris olması meselesine gelince : Arkadaşlar! Muallimleri müderris yapmak salâhiyeti Maarif Vekâletinin elinde değildir. Müderris olmak için bir çok şerait vardır. O şerait hasıl olduğu gün Darülfünun divanınca muallim müderris olur. Maarif vekâleti yalnız verilen kararın nizamnameye derecei tetabukunu tetkik eder. Eğer nizamnameye, usulüne mugayir görürse ret eder. Zan ediyorumki, muhterem arkadaşlarım, muhterem rüfekamın bütçenin heyeti umumiyesi hakkında serdettikleri tenkit ve itirazlara cevap verdim. Huzurunuzda bir daha arz ve tekrar ediyorum : İcraatım, yaptığım tatbikat Meclisi Âliniz neşretmiş olduğu kanuna tamamen muvafıktır. Esasen mefkûrem, kanaatim de bunu amirdir. Bu kanunun bana verdiği salâhiyetin haricinde hiç bir idarei maslahat politikasına giremem. Bunu milletimin karşısında alenen söylüyorum. (Alkışlar)

RAİF EFENDİ (Erzurum) — İrticaı tamamiyle red ediyoruz. Efendiler!.. Mürtecilerin kafası kesilecektir. Neden irticadan bahs ediliyor?

ARİF BEY (Eskişehir) — Bir hafta evvel 15 - 20 imza ile Eskişehirden bir mektup aldım. Darülhilâfe kapatılmış ve yerine imam hatip mektebi açılmamış, şikâyet edildi. Bu mektubu da aynen takdim ettim zatı âlinize, bir şey buyurmadınız. Esbabı nedir? Soruyorum.

İkinci sualim; orduda hizmeti fiiliyei askeriyeyi tenkis ederken mekteplerimize güveniyorduk. Bu esas mekteplere vaz edilmiş midir? Mekteplerde yapılacak terbiyei iptidaiyede askeri esas nazarı dikkate alınarak ordu zabitanından istifade edilecek mi ve bu dahil edilmiş midir? Bunu anlamak istiyorum.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Efendim! Birinci sualiniz...

ARİF BEY (Eskişehir) — Üçüncü bir sualim var efendim. Bazı büyük memurlar varmış. Aynı zamanda da Darülfünunda müderrislik ediyorlarmış, her iki taraftan maaş alıyorlar mı? Bunu soruyorum.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Efendim, Eskişehirdeki imam ve hâtip mektebi için hiç bir şey yapılmamıştır. Hiç bir emir verilmemiştir. Tarafı Âlinizden mektup gelir gelmez maarif müdüriyetinden sordum : Hangi emre istinaden bu muamele yapılmıştır, dedim. Bana gelen cevapta mektebin kapatılmadığını ve fakat talebenin dağıldığını söylüyor. Talebeyi toplayacağız, kendilerine söyleyeceğiz ve nesayihte bulunacağız ve tekrar mektebi açacağız diyor. Binaenaleyh Maarif Vekâleti hiç bir imam ve hâtip mektebini kapatmak için emir vermemiştir.

İkinci meseleye gelince : Sualinizi müphem gördüm, anlayamadım. Tedrisatı iptidaiyede esası askerî nedir?

ARİF BEY (Eskişehir) — Orduda hizmeti fiiliyei askeriyeyi birbuçuk seneye indirdik. İki sene iken biz bir buçuk sene yaptık ve dedik ki «mekteplerimizde spor yaptıracağız, talim yaptıracağız, idman talimi yaptıracağız, ayak talimi yaptıracağız, şunu yaptıracağız, bunu yaptıracağız ve bu suretle askerlikten tenkis etmiş olduğumuz müddeti mekteplerimizde yaptıracağımız terbiyei iptidaiye ile telâfi edeceğiz.» Bundan haberdar değilseniz teessüf ederim.

MAARİF VEKİLİ VASIF Bey (Devamla) — Efendim; mekteplerimizde yapılan terbiyei bedeniye tedrisatı şimdiye kadar noksan idi. Vekâlet kabul

ettiği prensipler arasında mekteplerin terbiyei beneniye tedrisatına ehemmiyet atfedecektir ve kıymet verecektir. Fakat şunu da sarahaten arz edeyimki, terbiyei bedeniyeden gaye ve maksadımız da gayet iyi ayak atan asker yetiştirmek değildir. (Handeler)

Üçüncüsü Darülfünun müderrislerinden bahis buyurdular. Arkadaşlar; müderrisler içinde mebus olan da vardır. Başka vazifesi olan da vardır ve dünyanın her tarafında böyledir. Mebuslar için tabiî Teşkilâtı Esasiye Kanunu kesbi katiyet ettiği gün kendilerine tebligat yapacağız, ya müderrisliği, ya mebusluğu tercih edeceklerdir. Diğerlerine gelince: Talimî ve ilmî bir vazife olduktan sonra Darülfünun nizamnamesi buna müsaittir. İlmî ve fennî bir Darülfünun müderrisi ilâveten ilmî ve talimî vazife deruhte edebilir. Bunu men edemeyiz ve bu zarirîdir. Tasavvur buyurulabilir misiniz ki tıp fakültesinin en kıymetli, en kuvvetli bir müderrisini dışarda bir klinikte çalışmayasın diye ben men edebileyim. Emredebilir miyiz?.. Darülfününda bulunan müderrisliği terk eder ve hariçte çalışır.

HALİL BEY (Zonguldak) — Gençliği istikbâle hazırlamak ve bilhassa kızları iyi bir valide ve iyi bir zevce olarak yetiştirmek için Maarif Vekâleti ne gibi terbiye umdelerine istinad etmek fikrindedir ve bu umdeleri tesbit etmiş midir? Sualin biri bu.

İkincisi İlâhiyat Fakültesinden Maarif Vekâletinin istindaf ettiği gaye nedir?..

Üçüncü bir suali Müdafai Milliye Vekâletinden. Vekâletinize devrolunan liselerdeki muallim zabitanın temini istikballeri için ne düşünülmüştür.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY Devamla) — Kızların tahsili terbiyesinde.

HALİL BEY (Zonguldak) — Kızların değil efendim, gençliği istikbale hazırlamak ve bilhassa kızları iyi bir valide ve zevce olarak yetiştirmek.

MAARİF VEKİLİ VASIF Bey (Devamla) — Sual değişiyor, efendim. Kızlarla erkekler arasında gençlik noktasından ve tahsil noktasından Maarif Vekâleti hiç bir fark düşünmemiştir ve düşünmeyecektir. Genç kızlarımızla genç erkeklerimiz aynı sistem dâhilinde, aynı tedris sistemi dahilinde yetişecektir. Şimdiye kadar maalesef ayrılık vardı. Kız liselerinin sınıfları başka idi, erkek liselerinin sınıfları başka idi. Programları başka idi. Bunlar tevhid edilecektir, derecatı tahsil tevhid edilecektir. Kız ve erkek aynı yolda gidecektir.

HALİL BEY (Zonguldak) — Gençliği ihzar etmek...

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Biraz müsaade buyurunuz bitireyim, gençliği ihzar etmek için Maarif Vekâleti ne düşünmektedir? Meselesi bir terbiyei umumiye, terbiyei umumiye programı meselesidir. Vekâlet bu esasları tespit etmek için Pazartesi günü birçok mütehassısları içtimaa davet etmiştir. Kitaplarımız, programlarımız, terbiye programlarımız, tedris programlarımız bu mütehassıslarca uzun bir tetkikten sonra ve bütünmuallim ve mütehassısların mütalâaları alınarak tesbit ve ilân edilecektir. İlâhiyat fakültesinden vekâletin istihdaf ettiği gaye yoktur. Meclisi Âliniz bir kanun kabul etmiştir. İlâhiyat Fakültesinin tesisini bu kanunla emretmiştir. Hepimizin arzusu, yalnız Maarif Vekâletinin değil hepimizin arzusu din üleması yetiştirmektir. Zabitan muallimlere gelince liselerde zabitan ve muallimler kadrolariyle mevcutlariyle bize devredilmiştir. Onları muhafaza etmekteyim, ehliyetle ihtidarla ifayi vazife ettikleri müddetçe benim muallimlerimdir. Fakat işlerinde kabiliyete mâlik olmayan ve iktidara mâlik olmayan ve bu müfettiş raporlariyle sabit olanları elbette tebdil edeceğim.

HALİL BEY (Zonguldak) — Şimdi faraza yüzbaşı olan bir adam, ilanihaye yüzbaşı mı kalacaktır; vazifesinde devam ettiği müddette bile;

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Terfi etmek istiyorsa orduya gidecektir.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Orduya gidecektir. Maarif Vekili yüzbaşı, binbaşı yapamaz ya!...

NAİM HÂZIM EFENDİ (Konya) — Kapatılan medreseler arasında shanlerde vardır. Shanler niçin kapatıldı? Bunların sekiz yüz kadar talebesi ne olacaktır?

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Shanlerin programını kendi nizamnamesi mucibince tetkik ettim. Shanlar âli müesseselerdir. Yüksek tahsil talebeleridir. Ne tâlidir, ne iptidaidir. Binaenaleyh talebesi ilâhiyat Fakültesinin talebesidir. Tahsillerine devam etmek istedikleri takdirde İlâhiyat Fakültesine girerler ve tahsillerine devam ederler.

NAİM HAZIM EFENDİ (Konya) — Bu talebenin bir çokları medreseler kapandıktan sonra Darülfününa, İstanbul'a koşmuşlardır. Katiyen bunlara ruyu kabul göstermiyorlarmış.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Efendim; rica ederim. İlâhiyat şubesi yoktur. Teşekkül edecektir.

NAİM HAZIM EFENDİ (Konya) — Bizzat İsmail Hakkı Bey söylemiş. Talebeden mektup alıyorum, medreseden gelen talebe alınmaz diyormuş. Eğer bu talebenin 8 - 10 senelik hayatı tahsiliyesi heder olacaksa hüsrândır.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Efendim, İlâhiyat Fakültesi daha açılmamıştır. Meclisi Âliniz bütçeyi kabul buyurduktan sonra İlâhiyat Fakültesi açılacaktır, yani tedris dininin yüksek kısmını havi olan bu fakülteye talebe alınacaktır.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Efendim, bendenizin sualim şu cihete müteveccihtir. Kazalarda mevcut medreseler sed edildi. Yerine bir mektep ikame edilmedi. Malûmuâliniz serbestii tedrisat vardır. Bir kimse arzu ettiği ilmi tedris edebilir, bir hoca filân medreseye oturup da hadis, tefsir, filân okuturken bunu men etmekliğe Maarif Vekâletinin selâhiyeti var mıdır? Ve bu selâhiyeti nereden almıştır. Bunu rica edeceğim. Sonra bunun yerine açılacak mektepleri vilâyet merkezlerinde mi, kazalarda mı, yoksa köyde mi açacaksınız.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Efendim, birinci sualinize arzı cevap ederken mevcut olan bir esası kanuni ile cevap vereceğim. Serbestii tedrisat yoktur, hükümetlerin mevzuatı kanuniyesi dairesinde serbesti tedrisat vardır. Ve hiçbir hükümet başıboş tedrisata müsaade edemez. Efendiler! Ecnebi memleketlerin serbestii tedrisatını kabul etmiyoruz, dünyada serbestii tedrisat denilen bir şey yoktur. Tedrisat, Maarif Vekâletinin esasları, kanunları, programları dâhilinde cereyan edebilir. Vekâletin kanunları, programları haricinde serbestii tedrisat yoktur ve dünyanın hiçbir tarafında yoktur.

MUSTAFA FEYZİ EFENDİ (Konya) — Dünyada hüriyeti efkâr yoktur demektir. Devri Cumhuriyette Hürriyet yok demektir. (Gürültütüler)

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Devamla) — Efendim! Hürriyet kanunla mukayyettir, kanun hilâfında hürriyet olamaz.

ALİ RIZA EFENDİ (Amasya) — Öyle ise serbestii vicdan da yoktur.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Müsaade buyurunuz efendim. Terbiyede üssülesas olarak iki istikamet vardır. Biri - müsaade buyurulursa Fransızca söylemek mecburiyetindeyim - Gerek kendisi için gerek gayrisi için «iddealizm» derler. Maarif Vekâleti acaba memleketin yavrularını yarınki millet için azim sahibi olarak yetiştirebilmek itibariyle bu iki esastan hangisini intihap etmiştir. (İkisi de sesleri) İkincisi : Şimdiye kadar yani 23 Nisandan beri... «Egoisté» Yani hodbin derler. Yalnız kendini düşünür. Kendinden başkasını düşünmez. Öbürüne «Digergâm» derlerki, çemiyet için kendisini feda eden.

İHSAN BEY (Cebelibereket) — Dört senedir bize Arapça, Farsça söyletmeyen bu zat şimdi bize Fransızca dinletiyor.

TUNALI HİLMİ BEY (Devamla) — Mekteplerimiz için ne kıraat ne elifba hiçbir kitap meydana getirilmeyecek mi? Ne kitap meydana getirdiler, (Patırdılar) Acaba Maarif Vekâleti bu sene için bu kitapları yetiştirebilecek midir? Binaenaleyh Maarif Vekâleti tedrisatı mevzuubahseden bir şey kaleme almış mıdır? İmam ve hâtip mekteplerinde programların aynen ipka edildiğinden bahsediyorsunuz. Kırk seneden beri bağırıyorum. Medreselerde Arapça okunamaz, ancak Kur'anın metni okutulabilir. Siz gene «Nasarayansuru» yu ipka ediniz mi? Bu memlekette, bu vatanın başına en büyük belâ bu uydurma Türkçedeki Arapça, Farsça kaideleri atmak için bir karar ittihaz ettiniz mi? (Handeler) (Müzakere kâfidir sesleri)

REİS — Efendim, kifayeti müzakere hakkında müteaddit takrirler vardır. Ziyaettin Efendin aleyhinde söyleyecektir.

ZİYAETTİN EFENDİ (Erzurum) — Müzakere gayri kâfidir. Bazı rüfekanın söyledikleri gibi bütçenin nevakısı ikmal edilmek üzere bir heyeti mütehassısaya havale ve tetkik edilerek imkal edildikten sonra gelmesi lâzımdır. Encümene de mütehassıs ilâve edilebilir. Malumuâliniz Tevhidi Tedrisat Kanunu mucibince müessesatı ilmiye Maarife devredilmiştir. Sonra ayrıca imam, hatip mektebi açılacak, yüksek tedrisat Kanununun hülâsası budur. Mamafih medarisin seddine dair kanunda hiçbir kayıt mevcut olmadığı halde 479 medrese sededilmiş. Daha garibi var efendiler! Yazıyorlar ki, Lâzistan vesair taraflarda kırk elli medrese kapatılmış ki, burada Maarifin ruhu yok, mektep yok.

ALİ BEY (Rize) — Benim memleketimdir, öyle bir şey yoktur.

ZİYAETTİN EFENDİ (Devamla) — Vardır. Hatta Ankara etrafındaki bazı nevahide dahi.

REİS — Kifayet aleyhinde söyleyecektiniz efendim.

ZİYAETTİN EFENDİ (Devamla) — Kifâyet aleyhinde söylüyorum, bunlar esbabı mucibesidir. Mektep açılmadan medreseler sededilmiştir. İkincisi

efendim, malumuâliniz bir kanun, bir nizamla küşat edilen bir müessese mutlak bir kanunla ilga edilebilir. Darülhilâfe medreselerinin programlarına ihtiyacatı asra muvafık fününü cedide, riyaziye, hikmet, cebir, müsellesat hatta Fransızca lisanı bile konmuştur. Bu medreseki, Darülfününa bir mahreç olacak iken vekil hangi salâhiyet ve kanunla açılmış olan bu müesseseyi imam ve hatip mektebine kalbetti.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Sizin kanununuzla!

ZİYAETTİN EFENDİ (Devamla) — Evet kanunen açılmış olan bir müessese ve programları yine nizamla usulü cedide üzerine tesis edilmiş bir medrese hangi kanunla imam ve hatip mektebine kalbedilmiştir? Tevhidi Tedrisat Kanununda darülhilâfe medreselerinin imam ve hatip mektebine kalbolunacağına dair bir kayıt var mıdır? Bu da hilâfı kanundur. Demin Maarif Vekili bir şey söyledi ki, aynı programlar ipka edilmiş, halbuki hilâfı vakidir. Efendiler darülhilâfe medresesi 9 sınıf idi, üç sınıf ihzarî, 3 iptidaî hariç, üç iptidaî dahildir. İhzârî lâğvedilmiştir. Şimdiki programda dahi hadis, tefsir dersi de konmuş, fakat üç arabî mualliminden ikisi tayyedilmiş, işte bütçede görünüyor. Yalnız bir arabî muallimi, halbuki yalnız sarfı nahv gören bir talebe hadis ve tefsir okuyamaz. Yüksek ulema yetiştirilecek Darülfününa mahreç neresi olacak? İmam, hatip mektebi olursa yüksek tedrisatı diniye namzetleri nereden yetişecektir?

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Fen fakültesinden.

ZİYAETTİN Efendi (Devamla) — Sükût!..

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Tekrar ediyorum; Fen fakültesidir.

ZİYAETTİN EFENDİ (Erzurum) — Sen anlamazsın sükût et! (Devam sesleri)

ALİ SAİP BEY (Kozan) — Esbabı mucibedir efendim.

ZİYAETTİN EFENDİ (Devamla) — Elbette esbabı mucibedir, efendim. Bütçe noksandır, şayanı kabul değildir. Eğer Hükümet Heyeti Vekile lâyuhti ise ve her getirdiği, her arzu ettiği şeyi emri semavî gibi hemen kabul, tasdik edilecek ise Meclisin manayi vücüdunu anlamam. Bu tutulan, takip edilen meslek ya cehalet saikasiyle veyahut başka bir maksatla müessesatı diniyeyi imha etmektir. (Hayır sesleri, gürültüler) (Cehaleti kimse kabul etmez sesleri)

REİS — Efendim, kifâyet aleyhinde kâfi derecede söylediniz. Esbabı mucibeyi kâfi derecede beyan buyurdunuz.

ZİYAETTİN EFENDİ (Devamla) — Efendiler! hırsı menfaat, hissiyatı redie; insanları her türlü mezayayı necibeden tecrit edecek kadar bir kudreti sahire gösterebilir. Fakat zannetmem ki, Meclisi Âlide bazı menafii hasise zımnında haktan sükût edecek bir ekseriyet bulunsun. Onun için her ratbü yabisi efvahı kadide gibi bel'edecek değiliz ve etmemeliyiz. Hâsılı bütçe mütehassıs Encümen huzuruyle tetkik edilsin! Yani mütehassıslar tarafından müessesatı diniyemizin gayet muntazam esaslar dâhilinde tespit edilmesi lâzımdır. Binaenaleyh bendeniz bütçenin iadesini teklif ediyorum.

REİS — Efendim, müzakerenin kifâyetini reyiâlinize koyacağım; müzakerenin kifâyetini kâfi görenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kâfi görmeyenler lütfen el kaldırsın... Müzakere kâfi görülmüştür.

Efendim! Fasıllara geçilmesine dair takrir olduğu gibi bütçenin iadesine dair de Isparta Mebusu Hafız İbrahim Efendinin takriri vardır, okuyacağız:

Riyaseti Celileye

Ahiren kabul edilen Tevhidi Tedrisat Kanununun 2, 3 ve 4 ncü maddeleri sarahatı veçhile bilûmum maddesi ilmiye halihazır teşkilâtiyle ve bütçesiyle Maarif Vekâletine devir ve rapdedilmiştir. Vekâlet ayrıca İlâhiyat Fakültesiyle imam ve hatip mektepleri küşadiyle mükelleftir. Halbuki Maarif Vekâleti hatta şahsî bir kanaatin zevkiyle kanunu ihmal ederek medreseleri tamamen kapatmıştır. Darülhilâfeleri imam mektebine kalb sahn medresesini seddeylemiştir. Bu gayri kanunî hareketin tashihi lâzımdır. Binaenaleyh bütçenin Tevhidi Tedrisat Kanununa tevfikan tanzimi için iadesini teklif eylerim.

17 Nisan 1340
Isparta
Hafız İbrahim

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Takririmi izah edeceğim Reis Bey!

REİS — Buyurun efendim,

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Efendim, Maarif Vekili Beyefendi öteden beri malûm olan belagatı hitabiyesiyle bizi gaşyetti. Lâkin hiç birisi hakikata tevaffuk etmiyor. (O sesleri)

İşte kanunun maddelerini okuyorum:

2. — Şeriye ve Evrak Vekâleti veyahut hususî vakıflar tarafından idare olunan bilcümle medrese ve mektepler Maarif Vekâletine devir ve rapdedilmiştir.

3. — Şeriye ve Evkaf Vekâleti bütçesinde mekâtip ve medarisi tahsis olunan mebaliğ Maarif bütçesine nakledilecektir.

4. — Maarif Vekâleti yüksek diniyat mütehassısları yetiştirmek üzere Darülfünunda bir İlâhiyat Fakültesi tesis ve imamet ve hitabet gibi hidematı diniyenin ifası vazifesiyle mükellef memurların yetişmesi içinde ayrı mektepler küşat edilecektir, diyor. Yani (479) medreseyi bir hazzı manevî, bir zevki manevî duyarak sedetmek...

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Öyle şey yok efendim.

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — On gün sonra tekzip ettin. Bırak onu istemiyorum. Size hücum etmek istemiyorum. Yalnız hakikat üzerinde konuşacağım. Rica ederim efendiler! On beş seneden beri inkilâp içinde yaşıyoruz. Bir efendi gelir. O, şahsî zihniyetiyle bütün memleketi yıkar. Diğer bir efendi gelir, o da bilmem ne zihniyetiyle memleketi yıkar. Burası müstemleke değildir. Burası kanun memleketidir. Kanun Meclisidir. Herkes itaata mecburdur. Eğer Maarif Vekilinin, diğer hakkı tefsiri varsa doğrudan doğruya Meclisi Âlinizin hiç salâhiyeti yok demektir, eğer bu kanunda müphem nokta varsa, Maarif Vekâletinin tereddüt ettiği noktalar varsa doğrudan doğruya bir takrirle Meclisi Âliye müracaat ederek tefsirini talep ederdi. Hangi noktası vazıhtır. Bakınız efendim, ben bugün dairei intihabiyemden aldığım mektupları, telgrafları arz edeyim. Şarkikaraağaç'ta yüz küsur talebeden mürekkep medrese vardı. Bunlar 25 - 30 yaşlarında tahsili iptidaiyi... (Asker kaçaklığı sesleri.) Müsaade buyurun asker kaçağı değildir. Asker başka... Askerleri gider, askerlikten terhis olunmuş. Burası müslüman memleketidir. Ben müslümanlığı öğreneceğim diyor. Bir müslüman Maarif Vekili müessesatı İslâmiyeyi nasıl kapatır?

ALİ BEY (Rize) — 30 yaşına kadar İslâmiyeti öğrenememişler mi?

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Öğrenememiştir! Rica ederim; mügalâtanın mânası yoktur. Ben usulü fıkıh öğreneceğim diyor. Hâdis öğreneceğim diyor.

«Ben ilmî kelâm öğreneceğim, hâdis okuyacağım. Kur'ân okuyacağım paranız lâzım değil, biz hepsini vereceğiz.» diyor. Emri tedrisin serbest olduğu bir Cumhuriyet memleketinde, bir müslüman memleketinde ne sıfatla ve ne suretle medreseleri kapatıyorsunuz? Bu keyfî hareket yapılamaz. Rica ederim. Fazla söyleyemeyeceğim. Yalnız şunu da söyleyeyim. Medaris iptidaî mektebi değildir. İptidaî mektebine sekiz yaşında efendiler gelir. Medarise 16 yaşında efendiler girmek mecburiyetindedir. Askerliğine kadar dört sene maksureye tabidir. Öyle bir vekilin şahsî kanaatiyle, zihniyetiyle, ihtirasiyle medreseler kapatılamaz. (Öyle şey yok sesler.) Evet! Şahsîdir. Hoca İbrahim Efendinin muhakemesinde «bir softa zümresi var» demişti. Ve bunu bir İstiklâl Mahkemesi müddeiumumisi sıfatiyle söylemişti. Evet! Meclisi temsil eden bir İstiklâl Mahkemesi müddeiumumisi sıfatiyle «bir softa zümresi vardır.» demişti. Evet! Bir adamın münasebetsizliği yüzünden «bir softa zümresi vardır» demişti. Eğer şahsî ise sana iade ediyorum. (Gürültüler.)

ALİ SAİP BEY (Kozan) — Reis Bey! Bu sözlerin bugünkü müzakeremizle ne münasebeti var efendim? (Gürültüler.)

REİS — Rica ederim. Sükuneti muhafaza buyurunuz! (Gürültüler, reye sesleri.)

İHSAN BEY (Cebelibereket) — Yalan söylüyorsunuz! Böyle bir şey yoktur. Ben İstiklâl Mahkemesi Reisi idim; böyle bir şey söylenmedi. Demek ki intikam alıyorsun! (İntikam alıyorsun sesleri.) (Gürültüler.)

HAFIZ İBRAHİM EFENDİ (Isparta) — Söylediniz. Gazeteler yazdı. (Gürültüler.) Tekzip edeydiniz. Ben de söylerim.

REİS — Efendim, takrirlerini izah ettiler. Binaenaleyh bütçenin Tevhidi Tedrisat Kanununa tevfikan tanzimi için Encümene iadesini teklif ediyorlar. Bu teklifi reye koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmemiştir efendim.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Tayini esami takriri var. (Geçti sesleri.) (Kabul edilmedi sesleri.)

REİS — Binaenaleyh fasıllara geçilmesini reye koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Fasıllara geçilmesi takarrür etti.

Birinci kısım — İdarî merkeziye

Fasıl		Lira
228	İdarei merkeziye memurin ve müstahdimin maaşatı	38 808

REİS — Söz isteyen var mı efendim? Kabul edenler lütfen el kaldırsın! Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın. Kabul olunmuştur.

Fasıl		Lira
229	İdarei merkeziye masarifi	46 500

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu.

Fasıl		Lira
230	Masarifi müteferrika	7 500

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu.

Fasıl		Lira
231	Maarif idareleri maaşatı	49 272

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu.

Fasıl		Lira
232	Maarif idareleri masarifi	15 000

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl		Lira
233	Yüksek tedrisat, orta tedrisat, Darülmuallimin, Darülmuallimat, Darülfünun ve mekâtibi âliye maaşatı	1 344 478

REİS — Söz isteyen var mı?

AKÇORAOĞLU YUSUF BEY (İstanbul) — Reis Bey, Vekil Beyden bir sual soracağım. Burada Darülfününa ve diğer mekâtibi âliye ve taliyeye ait masarifat için yalnız Encümence takdir olunan gösterilmiştir. Hükümetçe tespit edilen mekadir gösterilmemiştir. Hükümetin teklif ettiği mekadir yok mudur? Defatirde hükümetin yapmış olduğu mekadir yoktur.

FERİT BEY (Çorum) — Hükümetle mütefikan yapılmıştır efendim.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim! Bu fasılda leyli iptidailer teşkiline dair bir tahsisat vardır. Bu iptidai tedrisat vilâyetlere aittir. Bütçeye niçin konulmuştur? Öğrenmek istiyorum.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — İşitmedim efendim.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, leyli iptidailer tesisi diye bir fasıl var. Halbuki, bu, vilâyetlere mevdudur. Bunun için bütçeye bunun esbabı vazını öğrenmek istiyorum.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — En aşağıda vardır efendim. Oraya gelsin de orada sorarsınız. Şimdi 233 ncü faslı müzakere ediyoruz.

RÜŞTÜ PAŞA (Erzurum) — Efendim, Şarkta Darülmuallimat yoktur. Darülmuallimat açılmamıştır. Şarkta bir iki Darülmuallimat açılmasını ve bilhassa bir tanesinin Erzurum'da açılmasını rica edeceğim.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Şarkta zaten hiçbir tarafta Darülmuallimat yoktur. Oralarda Darülmuallimat açılmasını bendeniz teklif ediyorum. Fakat nerede açılacağı malûm değildir ve bunu şimdiden tayin etmek imkânı yoktur. Taharri edeceğim binaya bakacaım, vaziyete bakacağım. Ona göre karar vereceğim. Doğrudan doğruya şurada yapacağım demenin imkânı yoktur.

ZEKİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, bir şey soracağım. Rüştü Paşa Hazretlerinin buyurdukları gibi bir Darülmuallimat kâfi değildir ve kâfi olmadığını Vekil Bey kendileri de itiraz etmişlerdir. Yalnız Adana Darülmuallimat müdürü ne suretle azledilmiştir?

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Efendim, Adana Darülmuallimat müdürü azledilmemiştir. Darüleytam müdiriyetine tayin ve tahvil edilmiştir. Niçin azledilmiştir diyorlar?

REİS — Başka söz isteyen var mı?

RAHMİ BEY (Sivas) — Bendeniz burada Vekil Beyefendiden bir iki şey sual etmek isterim. Efendim, 233 ncü fasıldaki Darülfünun heyeti talimiyesi maaşatiyle heyeti idaresinin maaşatı hakkında bir nizamname vardır. O nizamnamede Darülfünun Eminlerinin ve fakülte müderrislerinin ücretleri muayyendir. Binaenaleyh o ücüratın değişmesi için ayrı bir kanun ister. Bugün öyle bir kanun yoktur. Mevcut nizamnamede Darülfünun Emini 50 lira, Reis 40 liradır. Halbuki bu bütçede birisi 50'ye diğeri 75'e çıkmış. Bu hangi kanuna tabi tutulmuştur?

Saniyen : Bundan evvel bir bütçe yapılmış idi. O bütçede müderrislerin adedi, 25 - 30 iken birden bire müderrislerin adedi değişmiş, bir ay zarfında bu Darülfünun muallimleri ne gibi eserler neşretmişler de bu müderrislik rütbesine istihkak kesbetmişlerdir?

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Efendim, Darülfünun müderrislerinin artması meselesini, Heyeti Umumiyeye izahat verirken benim salâhiyetim dahilinde olmadığını ve Meclisin salâhiyeti dahilinde olduğunu arz etmiştim.

Darülfünun Emini ile Reis meselesine gelince : Muvazenei Maliye Encümeni Reisi ile bu meselede muhalif kaldık. Hatta bendenizin verdiğim teklifi kabul etmediler, tenzil ettiler. Nizamname mucibince ell altın maktuan verilir. Altın yoktur, Muvazenei Maliye Encümeni varakai naktiye olarak bunu az gördü. Ve - bu ücrettir, maktu ücrettir - Emini maaşını (75) liraya Reisin maaşını da (50) lira çıkardı. Malumu âlileridirki, maaş meselelerinde bütçe kanunu bütün kanunları takyit eder.

REİS — Başka söz isteyen var mı? (Hayır sesleri.) Faslın yekûnunu reye koyuyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu.

Fasıl		Lira
234	Darülfünun ve mekâtibi âliye ve taliye masarifi	1 952 900

RAGIP BEY (Kütahya) — Efendim, bu faslın bir maddesi münasebetiyle Ankara'nın bir derdine dokunacağım. Ankara, Merkezî Hükümet olduğu halde leyli bir lisesi yoktur. Malumu âliniz lise, Müdafaai Milliye Vekâleti tarafından meşguldür. Çocuklar, baraka ıtlak olunacak yerlerde perişan bir halde tederrüs ediyorlar. Heyeti Celilenizden çok rica ederim. Bir karar ittihaz buyurunuz. Müdafaai Milliye Vekâleti Ankara Lisesini boşaltsın. Bu lise memleketin vaziyeti ile bir haldedir. Bu, memleketin ihtiyacı ile mütenasip bir binadır. Oraya; hiç olmazsa leyli bir müessese halinde mülhakat çocukları dahi devam edebilsin. (Çok doğru sesleri.)

İHSAN BEY (Ankara) — Efendim, bendeniz de aynı mesele için söz almıştım. Ragıp Beyefendi liseden bahsettiler. 2 - 3 seneden beri Müdafaai Milliye Vekâleti, Ankara lise binasını işgal etmiştir. Üç yüzü mütecaviz çocuklar daracık bir barakaya sıkışmışlardır. Derslerini, ayakta dinlemek mecburiyetinde kalıyorlar. Ankara; Merkezî Hükümet olmazdan evvel, leyli mektebi sultanisi vardı. Şimdi Merkezî Hükümet olduğu halde bir leyli mektebe malik değildir.

AHMET MAHİR EFENDİ (Kastamonu) — Şimdi mektebi sultani leyli değil mi?

İHSAN BEY (Devamla) — Leyli değildir efendim. Talebe neharî olarak okuyor. Mülhakat çocukları; iptidaî tahsilini ikmal ettikten sonra lise tahsilinden mahrum kalmaktadır. Onun için Ankara Merkezî Hükümet olduğu halde her halde bir leylî liseye muhtaçtır. Müdafaai Milliye Vekâleti bir bina bulsun, ne yaparsa yapsın, burayı tahliye etsin. Maarif idaresine teslim etsin. Muvazanei Maliye Encümeni de bu hususu nazarı dikkate olarak karar vermiştir. Bunun için bir de takrir verdik. Tasvibi âlinize arz ediyoruz. Vekil Beyefendinin noktai nazarını da öğrenmek isteriz.

RÜŞTÜ PAŞA (Erzurum) — Efendim, ekseri kazalarda eczacı yoktur. Doktor bulunduğu halde eczacı yoktur. Eczacıya çok ihtiyaç vardır. Sonra dişçi gene böyledir. Bütün dişçiler vilâyet merkezlerine çekilmişlerdir. Vekil Beyden çok rica ederim. Dişçi ve eczacı mekteplerine Şark vilâyetlerinden talebe celbettirsinler.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Efendim! Ankara'da erkek lisesinin leyliye ifrağ edilememesi binanın Müdafaai Milliye Vekâleti tarafından işgal edilmesinden mütevellittir. Maarif Vekâleti bilhassa Merkezî Hükümette leyli bir lisenin açılmasını tamamen arzu etmektedir ve bu elzemdir. Vekâletin vazifesidir. Sonra burada, Hükümeti Merkeziye olmak itibariyle mebus arkadaşlarımız var, bir çok rüesayi memurin, zevatı âliye vardır. Bu zevatın çocuklarının tahsilini muntazam bir esasa tabi tutamıyoruz. Çünkü teşrif buyurulursa görülürki, mektepten başka her şeye benzer. Bina yoktur. Şimdi yapamam. Binaenaleyh bina tahliye edilirse leyli liseyi açmaya hazırım ve sene başında hemen açarım.

Rüştü Paşa Hazretlerinin mütalaaları çok varittir. Hakikaten memleketin dişçi ve eczacılara çok ihtiyacı vardır. Bunun içindir ki eczacı ve dişçi mektepleri için bütçemize kırk bin lira fazla tahsisat koyduk. Bunu Muvazenei Maliye Encümeni Âlisi de kabul etmiştir. Bu mektebi daha mükemmel bir hale getireceğiz ve elbette Anadolu çocuklarını da Anadoluya dağılması için tercihan ve memnuniyetle kabul ederiz.

REFİK BEY (Konya) — Reis Beyefendi, müsaade buyurulursa kısa söyleyeceğim. Efendim, Maarif Vekili Bey de Ankara Lisesi hakkındaki noktai nazarlarını arz ettiler. Hakikaten bu mektebin tarzı ha-

yatı çok acıklı bir vaziyettedir. Müdafaai Milliye Vekili Paşa Hazretleriyle anlaşsınlar. Onların bütçesi, vesaiti müsaittir. Müdafaai Milliye Vekâleti mektebi tahliye ile kendisine bir yer, bir bina tedarik etsin. Niçin çocukların hakkına tecavüz ediyor. Bu doğru değildir. Maarif Vekili Bey bunu müdafaa etsin, Heyeti Umumiye kendisine muzahirdir.

MAARİF VEKİLİ VASIF BEY (Saruhan) — Ben teşebbüs ettim efendim. Fakat neticenin ne dereceye kadar amelî olacağını huzurunuzda taahhüt edemem. Teşebbüs ettim, müracaat ettim, takip ediyorum. Fakat neticenin ne derece amelî olacağını bilemem.

ALİ RIZA BEY (İstanbul) — Efendim, Müdafaai Milliye Bütçesine tahsisat konmadıkça bu binanın tahliyesine imkân yoktur.

REİS — Bir takrir var okuyoruz.

Riyaseti Celileye

Ankara'nın zükûr lisesi binası iki seneden beri Müdafaai Milliye Vekâletinin tahtı işgalinde olduğundan lise yalnız neharî olarak idare edilmekte ve bu sebeple mülhakat mekâtibi iptidaiyesinden çıkan çocuklar lise yalnız neharî olarak idare edilmekte ve bu sebep- olduğu halde bile üç yüzü mütecaviz çocuk dar iki barakaya sıkışmış olup sınıflarda oturacak yer bulamadıklarından dersleri ayakta dinlemek ıstırarında kalmışlardır.

Kadronun tetkikinden anlaşıldığına göre 1340 - 1341 seneyi dersiyesi iptidasında liseye tahvili düşünülmüş ise de neharî olduğu halde talebeyi istiab edemeyen barakaların leyliye tahvil kılındığı takdirde hiçbir veçhiyle kifayet edemeyeceği Muvazenei Maliye Encümenince bihakkın nazarı dikkate alınarak vekâlet müşarulileyhanın tahtı işgalinde bulunan lise binasının tahliyesiyle Maarif Vekâletine teslimi hususuna karar verilmiş olduğundan kararı mezkurün Heyeti Celilece de tasvibini arz ve teklif eyleriz.

Ankara	Kütahya
İhsan	Ragıp
Dersim	Çanakkale
Feridun Fikri	Mehmet
Rize	Karahisarışarki
Ali	İsmail
Gelibolu	İzmir
Celâl Nuri	Şükrü
Zonguldak	Karahisarışarki
Ragıp	Ali Sururi
Tokat	Gaziantep
Emin	Kılıç Ali
Ardahan	Çorum
Talât	Mustafa
Denizli	Bozok
Necip Ali	Süleyman Sırrı
Bozok	Bozok
Ahmet Hamdi	Avni
Çanakkale	Mersin
Şükrü	Besim
Ergâni	Sivas
İhsan	Rahmi
Bursa	Sivas
Necati	Ömer Şevki
İzmir	Kozan
Rahmi	Ali Şadi

Aydın
Mustafa

REİS — Efendim, bu doğrudan doğruya fasla taallûk eden bir mesele değildir. Binaenaleyh bunu nazarı dikkate alıp almayacağınızı reye koyacağım. Bu nazarı dikkate alındığı takdirde ve Müdafaai Milliye Vekâletinin bütçesi müsait olursa bu takrirle talep edilen şey o vakit yapılabilir

FERİT BEY (Çorum) — Bunu Hükümete tevdi buyurursunuz.

ALİ RIZA BEY (İstanbul) — Efendim, rica ederim, Müdafaai Milliye Vekâleti nereden yapacak?

HAMDULLAH SUPHİ BEY (İstanbul) — Askerî hastanelerin birçok kısmı boştur. Oraya nakledebilirler.

ALİ RIZA BEY (İstanbul) — Arkadaşlar! İstirham ederim, Müdafaai Milliye Vekâleti binsının yani mektebin tahliyesi her halde şayanı temennidir ve memleketin evlâtlarını yetiştirmek için bu binanın süratle tahliyesini ben de arzu ederim. Fakat Müdafaai Milliye Vekâleti için Ankara'da bir bina mevcut değildir.

BİR SES — Otel var...

ALİ RIZA BEY (Devamla) — Hastanelerden bahsediyorlar. Hastaneler doğrudan doğruya Cebeci Hastanesidir ki; efrat sevkine tahsis edilmiş bir iki pavyondur. Bunlarla Müdafaai Milliye Vekâleti dairesi teşkilâtını nasıl yapabiliriz? Ve sonra efrad sevk ediliyor ve edilecektir. Bu efradı kışın dışarda mı bırakacaksınız? Bunun ciheti ameliyesi Müdafaai Milliye Vekâleti için bir bina yapmaktır ve bu zaruridir. Aynı zamanda burası Merkezi Hükümettir. 200 - 300 bin lira tahsisat koyalım, bina

yapılsın. Bunun ciheti ameliyesi budur. Aksi surette bu binayı Müdafaai Milliye Vekâleti tahliye edemez ve bunun ciheti tatbikiyesi yoktur.

REİS — Efendim, bu takriri tasvip edip etmeyeceğinizi reye koyacağım. Tasvip edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Tasvip etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Tasvib olunmuştur. Müdafaai Milliye Vekâletine vereceğiz. Fasıl hakkında başka söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) Faslın yekûnunu reyi âlinize koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul edilmiştir. Takriri Başvekâlete gönderiyoruz.

Fasıl		Lira
235	Masarifi mütenevvia	110 200

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl		Lira
236	İnşaat ve tamirrat ve levazımı dersiye ve tesisiye	600 000

REİS — Efendim, bu fasıl hakkında 63 imzali bir takrir var, okunacaktır :

Riyaseti Celileye

Maarif bütçesinin inşaat faslına iki yüz bin liranın daha ilâvesini teklif ederiz.

22 . 3 . 1340

Burdur	Denizli
Hüseyin Baki	Haydar Rüştü
Rize	Denizli
Ali	Necip Ali
Denizli	İçel
Yusuf	Ahmet
Denizli	Kayseri
Kâzım	Sabit
Kayseri	Kayseri
Halit	Ahmet
Saruhan	Kayseri
Kemal	Nuh Naci
Amasya	Mardin
Refik	Derviş

Tokat
Mustafa

Diyarbekir	Kozan
Şeref	Ali Şadi
Sivas	Kastamonu
Münip	Halit
Karesi	Karesi
Mehmet Cavit	Osman Niyazi
Maraş	Dersim
Abdülgani	Feridun Fikri
Diyarbekir	Giresun
Mehmet Nuri	Tarık
Erzurum	Kângırı
Câzım	Nuri
Mardin	Menteşe
Abdülgani	Esat
Kângırı	Bolu
Rifat	Doktor Emin Cemal
Canik	Konya
Cavit	Tevfik Fikret
Canik	Denizli
Talât	Mazhar Müfit
Canik	Ergâni
Süleyman Necmi	İhsan
Artvin	Urfa
Hilmi	Ali Fuat
Aksaray	Menteşe
Vehbi	Yunus Nadi
Kars	Saruhan
Ahmet	Abidin
Antalya	Konya
Ahmet Saki	Naim Hâzım
Ordu	Ordu
İsmail	Hamdi
Ordu	Erzurum
Halil Sıtkı	Halet
Ertuğrul	Cebelibereket
Ahmet İffet	İhsan
Bozok	Yozgat
Salih	Süleyman
Antalya	İçel
Vehbi	Okunamadı
Ergâni	İzmit
Kâzım Vehbi	Mustafa
İzmit	Bursa
İbrahim	Refet
Saruhan	Kütahya
Mehmet Sabri	Ragıp
Afyon Karahisar	Kütahya
İzzet Ulvi	Mehmet Nuri
Ertuğrul	Çanakkale
Doktor Fikret	Şükrü

REİS — Efendim, Maliye Vekili ne diyorlar?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Kabul etmiyorum efendim. (350) Bin lira konmuştur. Bu kâfidir.

REİS — Efendim, bu faslın inşaat maddesine 200 bin liranın ilâvesini teklif ediyorlar. Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lüften el kaldırsın. Kabul edilmedi.

HÜSEYİN BAKİ BEY (Bordur) — Ekseriyet vardı efendim.

REİS — Arzu ederseniz bir daha reye koyarım efendim, (Hayır sesleri) Efendim başka söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Bu faslın yekûnunu kabul edenler lütfen el kaldırsın. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul olundu efendim.

Fasıl		Lira
237	İdaratı mülhaka maaşatı	55 518

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) Bu faslın yekûnunu kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul olundu efendim.

Fasıl		Lira
238	İdaratı mülhaka masarifi	61 325

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Fasıl		Lira
239	Matbaayı âmire ve şuabatı maaşatı	9 000

REİS — Efendim, bunun hakkında bir takrir vardır. Okunacaktır :

Riyasete

Matbaai âmirenin Maliye Vekâletine devrini teklif ederim.

Zonguldak
Tunalı Hilmi

REİS — Efendim, burada matbaayi âmire mevzuubahis olabilir. Matbaai âmirenin Maliye Vekâletine rabtını kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul olundu efendim.

Fasıl		Lira
240	Matbaai âmire ve şuabatı masarifi	115 000

REİS — Söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) 240 ncı faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın. Kabul olundu..

Fasıl		Lira
241	Tahsisatı fevkelâdeyi şehriye	2 090 580

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) 241 nci faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın.. Kabul olundu.

Fasıl		Lira
243	Mazulin maaşat ve tahsisatı fevkelâdesi	30 098

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) 243 ncü faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın.. Aksini reye kokuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın.. Kabul olundu.

Fasıl		Lira
244	Vilâyat mekâtibine muavenet	100 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (İzahat versinler sesleri)

REŞEF BEY (Diyarbakır) — Encümen bu 100 bin lirayı, varidatı masarifine tekabul etmeyen vilâyet mektepleri için kabul etmiştir. (Anlaşıldı sesleri) Efendim, mevcut mekâtipten yani varidatı masarifine tekabul etmeyen mahaller mekteplerine verilecektir. (Doğru sesleri)

REİS — Başka söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) Faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın.. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın.. Kabul olundu.

Fasıl		Lira
245	Leyli iptidailer maaş ve masarifi	130 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

BESİM ATALAY BEY (Aksaray) — Arkadaşlar, bu fasılda leyli iptidailer masarifi diye bir şey görüyorum. Bendeniz leyli iptidailerin aleyhindeyim.

(Aman yapma sesleri) Arkadaşlar, on beş senelik Maarif hâdimi namiyle söylüyorum, tecrübelerim vardır, rica ediyorum, beş dakika dinleyiniz. Bir kere leyli mekteplerinizi idare edecek kadar kifayetli iptidai muallimleri içerisinde. Şimdi ne olacaktır Maullimlerimiz yoktur. Bunu itirâf edelim, bilhassa efendiler? Ailesinden çocukları alacağız, aile kucağında çocukları alacağız, bir mühite atacağız o mühitte yiyecek, içecek, oynuyacak, gülecek ondan sonra mektepten çıkaracağız ve tabiî diğer leyli mekteplerden çıkan ve eline kalemi alarak daireye giden çocuklar gibi birtakım insanlar yetiştireceğiz. Arkadaşlar! Biz eğer hakiki halk evlâdı yetiştirmek istiyorsak ana kucağından ayırmayalım, analarının kucağında bırakalım onları; sonra kabuğundan çıkıp da kabuğunu beğenmeyen kestane gibi evinden çıkıp da orada aldığı yarım yanlış tahsil ile tarhanayı hoş görmeyecektir, bulguru hoş görmeyecektir. (Öyle değil sesleri). Arkadaşlar; farzımahal olarak leyli mekteplerin faydası olduğunu farz ettiğimiz taktirde her yere açabilecek misin? Açamayacaksın. Efendiler! her yerde kabili tatbik olmayan bir tarzı terbiye ve tarzi talimi neden bazı yerlerde istisnaî vaziyetle tatbik etmek istiyorsunuz rica ederim? Bu tıpkı gayrıtabiî vaziyete ihdas edilen nümune iptidaî mektepleri gibi olacaktır. Nitekim onlar mahvoldu ve kayboldu gitti, arkadaşlar. Arkadaşlar! eğer fazla paramız varsa köylere mektep açalım, iptidaî mektepleri açalım, köylerin en hücra köşelerine kadar iptidaî mektepleri tesis etmeğe çalışalım. Böyle beyhude masraflarla halkın kucağından ayırdığımız çocuklarla halktan ayrı insanlar yaratmaya müsaade etmeyelim. (Kâfi sesleri, reye sesleri).

REİS — Müzakerenin kifâyetine dair teklifler işitiyorum. Müzakereyi kâfi görenler lütfen ellerini kaldırsın... Müzakere kâfi görüldü efendim. 245 nci faslın yekûnunu kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edildi.

Fasıl		Lira
246	Spor teşkilâtı ve beynelmilel müsabakalara iştirak masarifi	50 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edildi.

Fasıl		Lira
242	Telgraf ücüratı	20 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri). 242 nci faslın yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul olundu

Fasıl		Lira
A/246	Stajyer tıbbiye talebesinin maaş ve tahsisatı fevkelâdesi	51 420

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri). 246 A faslı yekûnunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul olundu efendim.

Fasıl		Lira
	Yekûnu umumî	6 877 626

REİS — Yekûnu umumiyi kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edildi efendim.

Cumartesi günü saat 1,30'da içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum efendim.

Hitamı müzakerat Saat : 6,00

1340 Senesi

Diyanet İşleri Reisliği Bütçesi

F.	M.	Nev'i muhassasat	Dairesince teklif olunan Lira	Muvazenei Maliye Encümenince teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
		BİRİNCİ KISIM İDAREİ MERKEZİYE				
206		MAAŞAT				
	1	Reis	1 860	1 860		
	2	Heyeti müşavere	7 620	7 620		
	3	Memurini merkeziye	9 000	7 584		
	4	Müstahdemini muhtelife	2 520	2 520		
		Fasıl Yekûnu	21 000	19 584		
207		İDAREİ MERKEZİYE LEVAZIMI				
	1	Meremmet	100	100		
	2	Tenvir teshin	800	800		
	3	Mefruşat	300	300		
	4	Kırtasiye ve evrakı matbua	500	500		
	5	Müstahdemin melbusatı	500	250		
	6	İcare	1 200	1 500		
		Fasıl Yekûnu	3 150	3 450		
208	1	İdarei Merkeziye masarifi nakliyesi	500	500		
	2	Reis otomobilinin masrafı	1 500	1 200		
		Fasıl Yekûnu	2 000	1 700		
		Birinci kısmın yekûnu	26 150	24 734		

F.	M.	Nev'i muhassasat	Dairesince teklif olunan Lira	Muvazenei Maliye Encümenince teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
		İKİNCİ KISIM - İDAREİ VİLÂYAT				
209		Memuriñi ilmiye maaşatı				
	1	Müftü ve müftü mesevvidleri	61 140	61 500		
	2	Vaizler	30 450	30 450		
	3	Müftülükler müstahdemini	6 096	5 736		
		Fasıl yekûnu	97 686	97 686		
		İkinci kısmın yekûnu	97 686	97 686		
		ÜÇÜNCÜ KISIM - MASARİFİ UMUMİYE				
		Mütenevvia				
210	1	Harcırah	5 000	3 000		
	2	Ramazanı Şerif vaizleri	500	500		
	3	Hayratı şerife müteferrikası	25 000	25 000		
	4	Hayratı şerife mefruşatı	15 000	15 000		
	5	Muayyenat	50 000	50 000		
		Fasıl Yakûnu	95 000	93 500		
211		Mülhakat fetvahaneler masarifi müteferrikası	6 500	6 500		
		Üçüncü kısmın yekûnu	102 000	100 000		

		DÖRDÜNCÜ KISIM		
212		Tahsisatı fevkalâde	690 133,75	684 825
213	1	Mazuliyet maaşı	7 998	7 998
	2	Tahsisatı fevkalâdesi	10 136	10 136
	3	Mülga Şeriye Vekâleti Memurini münfasılası maaşatı	1 718,90	1 719
		Fasıl yekûnu	19 852,90	19 853
		Dördüncü kısmın yekûnu	709 986,65	704 678
		BEŞİNCİ KISIM		
214		Umuru Hayriye maaş ve muhassesatı		
	1	İstanbul Müftülüğü vazife kalemi	1 356	1 164
	2	Kürsü şehleri maaşatı	2 424	2 424
	3	Cuma vaizleri	758	758
	4	Hayratı şerife hademe vazaifi	145 000	145 000
	5	Mutad ve taamiyeler	20 000	20 000
	6	Hayratı müdevvere cevami hademesi	15 182	15 182
	7	Hayratı müdevvere tekaya taamiyesi ve muayyenatı	17 506	17 506
		Fasıl yekûnu	202 226	202 034
		Beşinci kısmın yekûnu	202 226	202 034
		ALTINCI KISIM		
315		Telgraf ücuratı	1 470	1 470
		Yekûnu umumî	1 130 602	1 139 518,65

DİYANET İŞLERİ REİSLİĞİ

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muazanei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		İDAREİ MERKEZİYE								
260		Maaşat								
	1	Reis	1	155	155	1	155	155	143,75	
	2	Heyeti müşavere								
		Aza	8	75	600	8	75	600	670	
		Mümeyyiz	1	25	25	1	25	25	45	
		Kâtip	1	10	10	1	10	10	30	
		İkinci madde yekûnu	10		635	10		635	745	
	3	İdarei Merkeziye Maaşatı Memurin Müdüriyeti								
		Müdür	1	40	40	1	40	40	57,50	
		Mümeyyiz	1	25	25	—	—	—	—	
		»	1	20	20	1	25	25	45	
		Menşur Kâtibi ve Mütercim	1	15	15	1	15	15	35	
		Kâtip	1	15	15	1	15	15	35	
		»	3	12	36	2	12	24	64	
		»	1	10	10	—	—	—	—	
		Muamelât Kâtibi	1	12	12	1	12	12	32	
		Sicillâtı şeriye mahsen memuru	1	12	12	1	15	15	35	
		Evrak sicillât muhafaza ve muamele memuru	1	15	15	1	15	15	35	
		Merkez levazım memuru ve mutemet	1	20	20	1	15	15	35	
		Müneccim Başı	1	15	15	—	—	—	—	

		TAHRİRAT VE EVRAK MÜDÜRİYETİ							
		Müdür	1	35	35	1	30	30	50
		Başkâtip	1	20	20	1	15	15	35
206	3	Kâtip	2	12	24	2	10	20	60
		Evrak memuru	2	12	24	2	12	24	64
		Kâtip	1	8	8	1	8	8	27
		»	1	10	10	—	—	—	—
		Evrak ve takip memuru	1	12	12	1	12	12	32
		Yekûn	23		368	18		285	641,50
		TETKİKİ MUSAHAF HEYETİ							
		Reis	1	25	25	1	25	25	45
		Aza	2	15	30	2	15	30	70
		Başkâtip	1	12	12	1	12	12	32
		Yekûn	4		67	4		67	147
		MÜESSESATI DİNİYE VE TEBERRÜKÂT MÜDÜRİYETİ							
		Müdür	1	30	30	1	30	30	50
		Muamelât ve kuyut mümeyyizi	1	25	25	1	25	25	45
		Tebrikat mumeyyizi	1	20	20	—	—	—	—
		Kâtip	2	15	30	2	15	30	70
		»	2	12	24	2	12	24	64
		»	2	8	16	—	—	—	—
		Müfettiş	1	20	20	1	20	20	40
		»	2	15	30	2	15	30	70
		»	2	12	24	2	12	24	64
		Yekûn	14		219	11		183	430

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		LEVAZIM MÜDÜRİYETİ								
		Müdür	1	30	30	1	30	30	50	
		Ambar memuru	1	25	25	1	20	20	40	
		Ambar kâtibi	1	12	12	1	12	12	32	
		Ambar kâtibi	2	8	16	1	10	10	30	
		Ambar kâtibi	1	8	8	1	10	10	30	
		Ambar kantarcısı	1	5	5	1	30	30	Maktu	
		Yekûn	7		96	6		112	182	
		Üçüncü madde yekûnu	48		750	39		647	1 373,50	
4		MÜSTAHDEMİNİ MÜTEFERRİKA								
		Telefon memuru	1	30	30	1	30	30	Maktu	
		Hademe	1	30	30	1	30	30	Maktu	
		»	6	25	150	6	25	150	Maktu	
		Yekûn	8		210	8		210	—	
		Dördüncü madde yekûnu	8		210	8		210	—	
		Fasıl yekûnu	67		1 750	58		1 632	2 257,25	

Memurini ilmiye

1	**Mülhakat müftü ve müftü müsevvitleri**							
	Ankara müftüsü	—	—	—	1	40	40	57,50
	İstanbul müftüsü	1	50	50	1	50	50	65
	Müftü	10	30	300	10	30	300	500
	»	15	25	375	15	25	375	675
	»	10	20	200	10	20	200	400
	»	38	15	570	38	15	570	1 330
	»	322	10	3 220	321	10	3 220	9 630
	Müftü müsevvidi	1	30	30	1	30	30	50
	» »	1	15	15	1	15	15	35
	» »	5	10	500	5	10	500	150
	» »	3	7	21	3	7	21	81
	» »	44	6	264	44	6	264	792
	Yekûn	450		5 095	450		5 125	13 765,50
	Birinci madde yekûnu	450		5 095	450		5 125	13 765,50
2	Vaizler							
	»	1	8,50	8,50	1	8,50	8,50	27
	»	249	6	1 494	249	6	1 494	4 482
	»	177	5	885	177	6	885	3 186
	»	50	3	150	50	3	150	900
	İkinci madde yekûnu	477		2 537,50	477		2 537,50	8 595

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
3	3	MÜFTÜLÜKLER MÜSTAHDEMİNİ								
		Hademeler	4	25	100	4	25	100	Maktu	
		»	21	18	378	21	18	378	Maktu	
		İstanbul Müftülüğü telefon memuru	1	30	30	—	—	—	—	
		Üçüncü madde yekûnu	26		508	25		478		
		Fasıl yekûnu	953		8 140,50	952		8 140.50	22 360,50	
214		UMURU HAYRİYE MAAŞ VE MUHASSESATI								
	1	İstanbul müftülüğü vazife kalemi								
		Başkâtip	1	20	20	1	15	15	35	
		Kâtip	1	15	15	1	10	10	30	
		»	3	10	30	—	—	—	—	
		»	3	8	24	—	—	—	—	
		Muhasipi mesul	—	—	—	1	25	25	45	
		Muhasipi mesul kâtibi	—	—	—	1	15	15	35	
		Muhasipi mesul kâtibi	—	—	—	1	12	12	32	
		Mutemet	3	8	24	1	10	10	30	
		Veznedar	—	—	—	1	10	10	30	
		Birinci madde yekûnu	11		113	7		97	237	
	2	Kürşü şehleri maaşatı	33	10-4	202	33	10-4	202	705	
	3	Cuma vaizleri			63,20					
	4	Hayratı şerife hademe vazaifi			12 083,35					

5	Mutad ve taamiye	12 000			1 666,75	12 000			1 666,75	31 357,5	
6	Hayratı müdevvere cevami hademesi				1 265						
7	Hayratı müdevvere Tekâya taamiye ve muayyenatı				1 458,10						
	Fasıl yekûnu	12 044			16 851,40	12 044			16 835,40	32 299,50	
213	3 MÜLGA ŞERİYE VEKÂLETİ MEMURİNİ										
	Münhasıla maaşatı										
	Vekili sabık	1	100	12,90		1	100	12,90	—	Mart 1340 4 günlük kıstalyevm	
	Müsteşar	1	100	100		1	100	100	102,5	Yalnız Mart mahına mahsus	
	Tetkikat ve telifat Heyeti Reisi	1	100	100		1	100	100	102,5	»	» »
	Aza	3	75	225		3	75	225	251,25	»	» »
	Başkâtip	1	25	25		1	25	25	45	»	» »
	Kâtip	1	8	8		1	8	8	27	»	» »
	Fetva emini	1	100	100		1	100	100	102,5	»	» »
	Fetva azası	8	75	600		8	75	600	670	»	» »
	Tedrisat müdürü	1	60	60		1	60	60	72,50	»	» »
	Muavin	1	40	40		1	40	40	57,50	»	» »
	Aza	1	25	25		1	25	25	45	»	» »
	Aza	3	30	90		3	30	90	150	»	» »
	Mümeyyiz	1	20	20		1	20	20	40	»	» »
	Kâtip	2	12	24		2	12	24	64	»	» »
	»	2	10	20		2	10	20	60	»	» »
	Nakibül eşraf	1	30	30		1	30	30	50	»	» »
	Nakibül eşraf kâtibi	1	8	8		1	8	8	27	»	» »
	Tedrisat Müfettişi	4	25	100		4	25	100	180	»	» »
	Tedrisat Müfettişi kâtibi	1	12	12		1	12	12	32	»	» »
	Dersaam ve Müstahakki maaş tahakkuk memuru	1	15	15		1	15	15	35	»	» »

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat		
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira			
		Mülga Dairei Meşihat İdare Memuru	1	25	25	1	25	25	Maktu	»	»	»
		Mülga Dairei Meşihat İdare Bahçıvan ve Kapıcısı	1	18	18	1	18	18	Maktu	»	»	»
		İstanbul Sicillâtı Şeriye Mahsen Memuru	1	10	10	1	10	10	30	»	»	»
		Müneccim Başı	1	15	15	1	15	15	35	»	»	»
		Madde yekûnu	42		1 718,90	42		1 718,90	2 178,75			
		Yekûnu umumi	13 106		28 460,80	13 091		28 326,80	59 066			

1340 Senesi

Adliye Vekâleti Bütçesi

F.	M.	Nev'i muhassasat	1340 Senesi için Muvazenei Maliye Dairesince teklif olunan Lira	1340 Senesi için Muvazenei Maliye Encümenince teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
		BİRİNCİ KISIM				
217		İDAREİ MERKEZİYE				
	1	Vekil ve Müsteşar	3 600	3 600		
	2	Memurini vekâlet	20 304	20 640		
	3	Heyeti teftişiye	16 308	15 348		
	4	Tıbbı adlî müessesesi	11 880	11 880		
	5	Müstahtemini müteferrika	5 760	5 400		
		Yekûn	57 852	56 868		
		İDAREİ MERKEZİYE MASARİFİ				
218						
	1	Mefruşat	500	500		
	2	Tenvir teshin	1 000	1 000		
	3	Kırtasiye ve evrakı matbua	1 000	1 000		
	4	Telif ve tercüme masarifi	3 000	3 000		
	5	Hademe melbusatı	325	325		
		Yekûn	5 825	5 825		
219	1	Masarifi müteferrika	500	500		
	2	Mübayaa olunacak otomobil bedeli	5 000	5 000		
		Yekûn	5 500	5 000		
		Birinci kısmın yekûnu	69 177	68 193		

F.	M.	Nev'i muhassasat	Dairesince teklif olunan Lira	Muvazenei Maliye Encümenince teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
		İKİNCİ KISIM				
220		Vilâyat				
	1	Hükkâm	858 600	843 780		
	2	Ketebe ve memurini icraiye	467 016	460 800		
	3	Müstahdemini müteferrika	383 272	270 072		
		Yekûn	1 608 888	1 574 652		
221		VİLÂYAT LEVAZIMI				
	1	İcarat	20 000	20 000		
	2	Mefruşat	30 000	30 000		
	3	Tenvir ve teshin	35 000	35 000		
	4	Kırtasiye ve evrakı matbua	40 000	40 000		
		Yekûn	125 000	125 000		
		İkinci kısmın yekûnu	1 733 888	1 699 652		
		ÜÇÜNCÜ KISIM				
222		Masarifi umumiye				
	1	Memaliki ecnebiyeye izam edilecek talebe masrafı		20 000		
	2	Mustantık ve memurini taliye staj mektebi	40 000	10 000		
	3	Ceridei Adliye ve mukarreratı temyiziye	7 000	7 000		
	4	Memurini Adliye harcırah ve yevmiyesi	140 000	140 000		
	5	Ceraim masarifi umumiyesi	100 000	100 000		
	6	Kavanin ihzarı masrafı	25 000	23 800		
		Yekûn	312 000	300 800		

223	1	**Tıbbı adlî masarifi**	4 000	4 000	
	2	**Tıbbı adlî levazımı tesisiyesi**	4 000	4 000	(Bir defaya mahsus)
		Yekûn	8 000	8 000	
224		Taşra masarifi müteferrikası	7 500	7 500	
		Üçüncü kısım yekûnu	327 500	327 500	
		DÖRDÜNCÜ KISIM			
225	1	Nöbet bekliyen memurini adliye yevmiyesi	900	900	
	2	Memurini muvakkat ücuratı,	500		
		Yekûn	1 400	900	
226		Memurini muvazzafa tahsisatı fevkalâdesi	3 206 939	3 186 594	
227	1	Memurini mazule maaşatı	20 000	15 783	
	2	Memurini mezule tahsisatı fevkalâdesi	25 000	23 675	
		Yekûn	45 000	39 458	
		Dördüncü kısmın yekûnu	**3 253 339**	**3 226 952**	
227/A		Telgraf ücuratı		50 000	
		Yekûnu umumî	5 383 904	5 361 097	

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
207		İDAREİ MERKEZİYE								
	1	Vekil	1	200	200	1	200	200	—	
		Müsteşar	1	100	100	1	100	100	102,50	
		Madde yekûnu	2		300	2		300	102,50	
2		MEMURİNİ VEKÂLET								
		Umuru Cezaiye Müdürü	1	75	75	1	75	75	83,75	
		Umuru Cezaiye Müdürü Muavini	1	45	45	1	45	45	61,25	
		Umuru Cezaiye Müdürü Muavini	1	40	40	1	40	40	57,50	
		Umuru Cezaiye Mümeyyizi	1	30	30	1	30	30	50	
		Umuru Cezaiye Mümeyyizi	1	25	25	1	25	25	45	
		Umuru Cezaiye Kâtibi	2	15	30	3	15	45	105	
		Umuru Cezaiye Kâtibi	4	12	48	2	12	24	64	
		Umuru Cezaiye Kâtibi	2	10	20	2	10	20	60	
		Yekûn	13		313	12		304	526,50	
		UMURU HUKUKİYE MÜDÜRİYETİ								
		Müdür	1	75	75	1	75	75	83,75	
		Muavin	1	45	45	1	45	45	61,25	
		Mümeyyiz	1	30	30	1	30	30	50	
		Kâtip	2	15	30	2	15	30	70	
		»	2	12	24	1	12	12	32	
		»	—	—	—	1	10	10	20	
		Yekûn	7		204	7		202	327	

UMURU ZATİYE MÜDÜRİYETİ

Müdür	1	75	75	1	60	60	72,50
Muavin	1	45	45	1	45	45	61,25
Mümeyyiz	2	30	60	2	30	60	100
»	2	25	50	2	25	50	90
Kâtip	7	15	105	5	15	75	175
»	7	12	84	5	12	60	160
»	—	—	—	3	10	30	90
Yekûn	20		419	19		380	748,75

EYTAM MÜDÜRİYETİ

Müdür	1	60	60	1	75	75	87,75
Müdür Muavini	—	—	—	1	60	60	72,50
Muamelât Mümeyyizi	1	30	30	1	30	30	50
Kâtip	2	15	30	1	15	15	35
Hesabat kısmı mümeyyizi	1	30	30	1	25	25	45
Tetkik Mümeyyizi	—	—	—	1	25	25	45
Kâtip	2	15	30	1	15	30	70
Dosya Memuru	1	12	12	2	12	24	64
Kâtip	—	—	—	1	10	10	20
Yekûn	8		192	11		294	495,25

KALEM MAHSUS MÜDÜRİYETİ

Müdür	1	40	40	1	40	40	57.50
Mümeyyiz	1	25	25	1	25	25	45
Şifre Memuru	1	20	20	1	20	20	40
Kâtip	1	12	12	—	—	—	—
Yekûn	4		97	3		85	142,50

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		EVRAK MÜDÜRİYETİ								
		Müdür	1	50	50	1	40	40	57,50	
		Kâtip	3	15	45	3	15	45	105	
		»	2	12	24	2	12	24	64	
		Levazım Memuru	1	25	25	1	25	25	45	
		Yekûn	7		144	7		134	271,50	
		İHSAİYAT VE MÜDEVVENATI KANUNİYE MÜDÜRİYETİ								
		Müdür	1	50	50	1	50	50	65	
		Müdevvenatı Kanuniye Mümeyyizi	1	30	30	1	30	30	50	
		İhsaiyat Mümeyyizi	1	25	25	1	25	25	45	
		Kâtip	2	15	15	2	15	30	70	
		»	4	12	48	3	12	36	96	
		»	—	—	—	1	10	10	30	
		Yekûn	9		183	9		181	356	
		TADİLİ KAVANİN KETEBESİ MAAŞATI								
		Başkâtip	7	20	140	7	20	140	280	
		Yekûn	7		140	7		140	280	
		Madde yekûnu								

3 HEYETİ TEFTİŞİYE

Reis	1	85	85	—	—	—	—
Birinci sınıf müfettiş	5	75	375	6	75	450	502,50
İkinci sınıf müfettiş	5	60	300	5	60	300	362,50
Üçüncü sınıf müfettiş	10	50	500	5	50	250	325
Dördüncü sınıf müfettiş	5	—	—	5	40	200	287,50
Mümeyyiz	1	30	30	1	25	25	45
Kâtip	3	15	45	2	15	30	70
»	2	12	24	2	12	24	64
Madde yekûnu	27		1 356	26		1 279	1 655,50

4 TIBBI ADLÎ MÜESSESESİ

Tıbbı adlî müdürü ve tıbbı adlî reisi	1	70	70	1	70	70	80
Müdür muavini ve meclis azası	1	45	45	1	45	45	61,25
Başkâtip	1	30	30	1	30	30	50
Kâtip	2	15	30	2	15	30	70
İdare memuru	1	25	25	1	25	25	45
Odacı (Maktu)	2	30	60	2	30	60	—
Kapucu (Maktu)	1	30	30	1	30	30	—
Yekûn	9		290	9		290	306,25
Müverrih müdürü ve Meclis azası	1	50	50	1	50	50	65
Müverrih asistanı	2	20	40	2	20	40	80
Müverrih Hademesi (Maktu)	2	30	60	2	30	60	—
Müşahedehane müdürü ve Meclis azası	1	50	50	1	50	50	65
Müşahedehane asistanı	2	20	40	2	20	40	80
Mubassır ve mubassıre	2	10	20	2	10	20	60
Hademe ve hadime (Maktu)	2	30	60	2	30	60	—
Kimyahane müdürü ve Meclis azası	1	50	50	1	50	50	65
Kimyahane Müdürü Muavini	1	50	30	1	30	30	50
Kimyahane Asistanı	2	20	40	2	20	40	30

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muazanei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Kimyahane Müstahsırı	1	30	10	1	10	10	30	
		Mademe (Maktu)	1	30	30	1	30	30	—	
		Tabibi Adlî	4	30	120	4	30	120	200	
		Tabibi Adlî	4	25	100	4	25	100	180	
		Yekûn	26		700	26		700	955	
		Madde yekûnu						990		
	5	Merkez Müstahdemi Müteferrikası (Maktu)	16	30	480	15	30	450	—	
		Madde yekûnu	16		480	15		450		
220		Hükkâm								
	1	MAHKEMEİ TEMYİZ								
	1	Reisi evvel	1	150	150	1	150	150	140	
		Reis	5	125	625	5	125	625	603,75	
		Baş Müddeiumumi	1	125	125	1	125	125	120,75	
		Aza	24	110	2 640	24	110	2 640	2 640	
		Baş Muavin	1	75	75	1	75	75	83,75	
		Muavin	2	60	120	2	60	120	145	
		»	2	50	100	2	50	100	130	
		»	2	40	80	2	40	80	115	
		Yekûn	38		3 915	38		3 915	3 978,25	

MAHAKİMİ ASLİYE HÂKİMLERİ								
BİDAYET VE CİNAYET HÜKKÂMI								
Reis	1	100	100	1	100	100	102,50
»	1	90	90	1	90	90	95
»	16	75	1 200	16	75	1 200	1 340
»	14	60	840	14	60	840	1 015
»	67	50	3 350	67	50	3 350	4 353
»	33	40	1 320	33	40	1 320	1 897,50
»	151	30	4 530	151	30	4 530	7 550
»	126	25	3 155	127	25	3 180	7 715
Yekûn	409		14 585	410		14 610	22 070
MÜDDEİUMUMİLER								
Müddei	1	85	85	1	30	80	87,50
»	1	75	75	1	75	75	83,75
»	2	60	120	2	60	120	145
»	12	50	600	12	50	600	780
»	65	40	2 600	65	40	2 600	3 737,50
»	79	35	2 765	79	35	2 765	4 246,25
»	176	25	4 400	176	25	4 400	7 920
»	122	20	2 440	123	20	2 460	4 920
Yekûn	458		13 085	459		13 100	21 920
MAHAKİM AZALARI								
Aza	47	50	2 350	47	50	2 350	3 055
»	8	40	320	8	40	320	460
»	162	35	5 770	182	35	6 370	9 782,50
»	60	30	1 800	60	30	1 800	3 000
»	304	25	7 600	304	25	7 600	13 680
Yekûn	581		17 840	601		18 440	29 977,50

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		AZA MÜLAZIMLARI								
		Aza Mülazımı	14	30	420	14	30	420	700	
		» »	278	25	6 950	258	20	5 160	10 320	
		» »	149	20	2 980	149	20	2 980	5 960	
		Yekûn	441		10 350	421		8 560	16 980	
		MÜDDEİUMUMİ MUAVİNLERİ								
		Müddeiumumi Muavini	1	45	45	1	45	45	61,25	
		» »	10	35	350	10	35	350	537,50	
		» »	20	25	500	20	20	400	800	
		Yekûn	31		895	31		795	1 398,75	
		SULH HÂKİMLERİ								
		Sulh Hâkimi	10	40	400	10	40	400	575	
		» »	20	30	600	20	30	600	1 000	
		» »	50	25	1 250	50	25	1 250	2 250	
		» »	40	20	800	40	20	800	1 600	
		» »	—	—	—	—	—	—	—	
		Yekûn	120		3 050	120		3 050	5 425	
		MUSTANTIKLAR								
		Mustantık	1	35	35	1	35	35	53,75	
		»	21	30	630	21	30	630	1 050	
		»	64	25	1 600	64	25	1 600	2 880	

»	172	20	3 440	172	20	3 440	6 880
»	128	15	1 920	129	15	1 935	4 515
Yekûn	386		7 625	787		7 640	15 378,75
İCRA REİSLERİ							
İcra Reisi	1	75	75	1	75	75	83,75
» »	1	50	50	1	50	50	65
Başmuavin	1	50	50	1	50	50	65
»	1	30	30	1	30	30	50
Yekûn	4		205	4		205	263,75
Madde yekûnu						70,315	
2 KETEBE VE MEMURİNİ İCRAİYE VE-SAİRE							
Mahkemei Temyiz Heyeti Kalemiyesi							
Baş Mümeyyiz	7	40	280	7	40	280	382,50
Mümeyyiz	14	30	420	14	30	420	700
Kâtip	7	20	140	7	20	140	280
»	21	15	315	21	15	315	735
»	21	12	252	21	12	252	672
Yekûn	70		1 407	70	70	1 407	2 769,50
İSTANBUL CİNAYET MÜDDEİUMUMİ KETEBESİ							
Kaşkâtip	1	30	30	1	30	30	50
Kâtip	6	15	90	6	15	90	210
»	3	12	36	3	12	36	96
Yekûn	10		156	10		156	356

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		BAŞKÂTİPLER								
		Başkâtip	9	30	270	9	30	270	450	
		»	24	25	600	24	20	480	960	
		»	77	20	1 540	77	20	1 540	3 080	
		»	23	16	368	23	16	368	828	
		»	151	14	2 114	151	14	2 114	5 134	
		»	124	12	1 488	124	12	1 488	3 968	
		Yekûn	408		6 380	408		6 260	14 420	
		BAŞKÂTİP MUAVİNLERİ								
		Başkâtip Muavini	30	20	600	30	20	600	1 200	
		» »	70	15	1 050	70	15	1 050	2 450	
		» »	120	10	1 200	120	10	1 200	3 600	
		Yekûn	220		2 850	220		2 850	7 250	
		ZABIT KETEBESİ								
		Zabıt Kâtibi	2	20	40	2	20	40	80	
		» »	26	18	468	26	18	468	988	
		» »	90	15	1 350	90	15	1 350	3 150	
		» »	179	12	2 248	179	12	2 248	5 728	
		» »	354	10	3 540	354	10	3 540	10 620	
		» »	787	8	6 296	787	8	6 296	21 249	
		» »	404	7	2 828	404	7	2 282	10 908	
		Yekûn	1 842		16 770	1 842		16 770	52 723	

MÜDDEİUMUMİLİK KETEBESİ							
Başkâtip	3	25	75	3	20	60	120
Kâtip	6	15	90	6	15	90	210
»	75	12	900	75	12	900	2 400
»	100	10	100	100	10	1 000	3 000
Yekûn	184		2 065	184		2 050	5 730
MUSTANTIK KÂTİPLERİ							
Kâtip	11	15	165	11	15	165	385
»	11	12	132	11	12	132	352
Yekûn	22		297	22		297	737
SULH MAHAKİMİ HEYETİ KALEMİ-YESİ							
Başkâtip	10	20	200	10	20	200	400
Kâtip	20	15	300	20	15	300	700
»	100	12	1 200	100	12	1 200	3 200
»	40	10	400	40	10	400	1 200
Yekûn	170		2 100	170		2 100	5 500
İCRA MEMURLARI							
İcra Memuru	1	30	30	1	30	30	50
» »	11	25	275	11	25	275	495
» »	60	20	1 200	60	20	1 200	2 400
» »	34	14	476	74	12	888	2 368
» »	40	12	480	—	—	—	—
Yekûn	146		2 461			2 393	5 313

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muazanei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		İSTANBUL, BEYOĞLU, ÜSKÜDAR. İZMİR DEVAİRİ İCRAİYESİ								
		İSTANBUL, BEYOĞLU VE ÜSKÜDAR İCRA DAİRESİ								
		Muavini sani	2	40	80	2	40	80	115	
		Muamele Şubesi Başmümeyyizi	1	30	30	1	30	30	50	
		Muamele Şubesi Başmümeyyizi	3	20	60	3	20	60	120	
		Muavin	3	18	54	3	18	54	114	
		»	7	15	105	7	15	105	525	
		Kâtip	25	12	300	25	12	300	800	
		»	32	10	320	32	10	320	960	
		Muhasibi Mes'ul	1	35	35	1	35	35	53,75	
		İlâmatı Cezaiye Tahsil Memuru	1	30	30	1	30	30	50	
		İlâmatı Cezaiye Tahsil Memuru Muavini	1	20	20	1	20	20	40	
		Muhasibi Mes'ul Refiki	1	20	20	1	20	20	40	
		Tetkik Memuru	1	18	18	1	18	18	38	
		Veznedar	1	25	25	1	25	25	45	
		Veznedar Muavini	1	20	20	1	20	20	40	
		Tahsildar	3	15	45	3	15	45	105	
		»	5	12	60	5	12	60	160	
		Yekûn	88		1 222	88		1 222	3 255,75	
		İZMİR								
		İZMİR İCRA DAİRESİ								
		Muhasibi Mes'ûl	1	25	25	1	25	25	45	
		Veznedar	1	20	20	1	20	20	40	
		Tahsili Ceza Memuru	1	15	15	1	15	15	38	

Kâtip	2	14	28	2	14	28	68
»	2	12	24	2	12	24	64
»	5	10	50	5	10	50	150
Tahsildar	2	12	24	2	12	24	64
Yekûn	14		186	14		186	466
EYTAM MEMURLARI							
İstanbul Eytam Müdürü	1	50	50	1	50	50	65
Eytam Müdürü	4	30	120	4	30	120	200
» »	16	20	320	16	20	32	640
» »	59	15	885	—	—	—	—
» »	93	10	930	151	10	1 520	4 560
Yekûn	173		2 305	173		3 010	5 465
İSTANBUL EYTAM DAİRESİ							
Müdür Muavini	1	30	30	1	30	30	50
Muhasip	1	35	35	1	35	35	53,75
Muhasebe Mümeyyizi	1	25	25	1	25	25	45
Başkâtip	1	20	20	1	20	20	40
Ukut ve mukavelât ve takibi tahsilât ve muamelât kâtibi	1	20	20	1	20	20	40
Edane Memuru	3	20	60	3	20	60	120
Veznedar	1	25	25	1	25	25	40
Veznedar Muavini	1	15	15	1	15	15	35
Terekke Kâtibi	4	18	72	4	18	72	152
Kâtip	5	16	80	5	16	800	180
»	4	12	48	4	12	48	128
Tahsildar	4	10	40	4	10	40	170
Dava Vekili (Maktu)	1	75	75	1	75	75	—
Yekûn	28		545	28		545	1 003,75

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		İSTANBUL LEVAZIM DAİRESİ								
		Mahsen ve Levazım Memuru	1	35	35	1	35	35	35,75	
		Kütüphane Memuru	1	20	20	1	20	20	40	
		Kâtip	1	15	15	1	15	15	35	
		»	2	12	24	2	12	24	64	
		»	2	10	20	2	10	20	60	
		Yekûn	7		114	7		114	252,75	
		MAHÂKİM VEZNEDARLARI								
		Veznedar	1	25	25	1	25	25	45	
		»	1	20	20	1	20	20	40	
		»	1	15	15					
		Yekûn	3		60	2		45	85	
		Madde yekûnu						38,400		
		MÜSTAHDEMİNİ MÜTEFERRİKA								
		Başmübaşir	3	15	45	3	15	45	105	
		Süvari Mübaşiri	623	9	5 607	623	9	5 607	16 831	
		Piyade Mübaşiri	101	9	909	101	9	909	2 727	
		Piyade Mübaşiri	234	8	1 872	234	8	1 872	6 318	
		Piyade Mübaşiri	138	7	966	138	7	966	3 726	
		Piyade Mübaşiri	387	6	2 352	387	6	2 352	6 966	
		Yekûn	1 486		11 751	1 486		11 751	36 663	

ODACILAR							
Odacı (Maktu)	40	30	1 200	40	25	1 000	—
» »	180	25	4 500	—	—	—	—
» »	297	20	5 940	477	20	9 540	
Yekûn	517		11 640	517		10 540	
MÜSTAHDEMİNİ SAİRE							
Telefoncu (Maktu)	1	40	40	1	40	40	
Ateşçi (Maktu)	1	40	40	1	40	40	
Kapucu (Maktu)	1	30	30	1	30	30	
Meydancı (Maktu)	1	30	30	1	30	30	
Papuccu (Maktu)	3	25	75	3	25	75	
Yekûn	7		215	7		215	
Madde yekûnu						22,506	

1340 Senesi

Maarif Vekâleti Bütçesi

F.	M.	Nev'i muhassasat	Dairesince teklif olunan Lira	1340 Senesi için Muvazenei Maliye Encümenince teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
		BİRİNCİ KISIM İDAREİ MERKEZİYE				
228		Dairei Merkeziye Memurin ve müstahdemin maaşatı				
	1	Vekil ve müsteşar maaşı	3 600	3 600	3 600	
	2	Memurini vekâlet maaşı	28 308	25 668	25 668	
	3	Telif ve tercüme heyeti maaşı	6 900	5 100	5 100	
	4	Müstahdemi müteferrika maaşı	4 440	4 440	4 440	
		228 Faslın Yekûnu	43 248	38 808	38 808	
229		İDAREİ MERKEZİYE MASARİFİ				
	1	Mefruşat ve tesisat masarifi	500	500	500	
	2	Mahrukat ve tenvirat	1 000	1 000	1 000	
	3	Meremmet	500	500	500	
	4	Kırtasiye ve evrakı matbua	3 300	3 000	3 000	
	5	Melbusat	300	300	300	
	6	Asarı Nafia Tabiyesi telif ve tercüme ve Heyeti ilmiye hakkı huzur ücreti	40 000	40 000	40 000	
	7	Bedeli icar	1 200	1 200	1 200	
		229 Faslın Yekûnu	46 500	46 500	46 500	
230	1	Masarifi müteferrika	2 500	2 500	2 500	
	2	Mübayaa olunacak otomobil bedeli	5 000	5 000	5 000	
		230 Faslın Yekûnu	7 500	7 500	7 500	
		Birinci kısmın Yekûnu	97 248	92 808	92 808	

F.	M.	Nev'i muhassasat	1340 Senesi için Muvazenei Maliye Dairesince teklif olunan Lira	Encümenince teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
231		İKİNCİ KISIM - MAARİF İDARELERİ MAAŞATI				
	1	Maarif müdür ve memurları maaşatı	42 276	38 100	38 100	
	2	Müstahdemini müteferrika	15 300	11 172	11 172	
		231 Faslın yekûnu	57 576	49 272	49 272	
232		MAARİF İDARELERİ MASARİFİ.				
	1	Mefruşat	2 500	2 500	2 500	
	2	Mahrukat	3 000	3 000	3 000	
	3	Kırtasiye ve evrakı matbua	4 000	4 000	4 000	
	4	Bedeli icar	2 500	2 500	2 500	
	5	Müteferrika	3 000	3 000	3 000	
		232 faslın yekûnu	15 000	15 000	15 000	
		İkinci kısmın yekûnu	72 576	64 272	64 272	
233		ÜÇÜNCÜ KISIM - YÜKSEK TEDRİSAT, ORTA TEDRİSAT, DARÜLMUALLİMİN, DARÜL MUALLİMAT, DARÜLFÜNUN VE MEKÂTİBİ ÂLİYE MAAŞATI				
	1	Darülfünun heyeti talimiyesi maaşatı		47 594	47 594	
	2	Darülfünun heyeti idaresi maaşatı		27 012	27 012	
	3	Dersaadet Tıp Fakültesi Heyeti Talimiye maaşatı	268 362	28 806	28 806	
	4	Dersaadet Tıp Fakültesi Heyeti İdaresi maaşatı		47 700	47 700	

5	Eczacı ve dişçi mektepleri heyeti talimiye maaşatı		7 698	7 698
6	Eczacı ve dişçi mektepleri heyeti idaresi maaşatı		5 964	5 964
7	İstanbul ilk ve orta darülmuallimi heyeti talimiye ve idare maaşatı	20 780	17 976	17 976
8	İstanbul ilk ve orta darülmuallimatı heyeti talimiye ve idare maaşatı	19 164	17 490	17 490
9	Mektebi mülkiye heyeti talimiye ve idaresi maaşatı	10 716	11 082	11 082
10	Liseler ve imamhatip mektepleri maaşatı	910 000	931 220	931 220
11	Darülmuallimin ve darülmuallimatı iptidaiye heyeti talimiye ve idaresi maaşatı	211 198	199 716	199 716
12	Musiki darülmuallimini heyeti talimiye ve idaresi maaşatı	2 280	2 220	2 220
	233 faslın yekûnu	1 422 500	1 344 478	1 344 478
234	DARÜLFÜNUN VE MEKÂTİBİ ÂLİYE VE TALİYE			
1	Darülfunun ve şuebatı lâbratuvarlar tabiyat ve neşriyat masarifi	150 000	120 000	120 000
2	Tıp medresesi idare ve hastanelerin ve röntgen tesisi masarifi	125 000	125 000	125 000
3	Eczacı ve dişçi mektepleri masarifi	50 000	40 000	40 000
4	İstanbul ilk ve orta darülmuallimini masrafı	60 000	60 000	60 000
5	İstanbul ilk ve orta darülmuallimatı masarifi	60 000	60 000	60 000
6	Mektebi mülkiye idare ve mekülât ve melbusat masarifi	15 000	15 000	15 000
7	Liseler imam hatip mektepleri masarifi	1 011 500	1 011 500	1 011 500
8	Darülmuallimin ve darülmuallimatı iptidaiyeler masarifi	506 400	506 400	506 400

F.	M.	Nev'i muhassasat	1340 senesi için Dairesince teklif olunan Lira	1340 senesi için Muvazenei Maliye Encümenince teklif olunan Lira	1340 senesi için Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
	9	Darülfunun masarifi temsiliyesi	2 500	—	—	
	10	Darülmuallimini âliye idare ve mekûlât masarifi	15 000	15 000	15 000	
		234 faslın yekûnu	1 995 400	1 952 900	1 952 900	
		Üçüncü kısmın yekûnu	3 437 900	3 297 378	3 297 378	
235		DÖRDÜNCÜ KISIM - MASARİFİ MÜTENEVVİA				
	1	Bedeli icar	20 000	20 000	20 000	
	2	Masarifi muhakeme	200	200	200	
	3	Memurin harcırahı	40 000	25 000	25 000	
	4	Memaliki ecnebiyedeki Türk talebelerinin tahsil masarifi	45 000	45 000	45 000	
	5	Müfettişler harcırahı	20 000	20 000	20 000	
		235 faslın yekûnu	125 200	110 200	110 200	
236		İNŞAAT VE TAMİRAT VE LEVAZIM DERSİYE VE TESİSİYE				
	1	Mekâtibi umumiye levazımı tesisiyesi		175 000	175 000	
	2	Mekâtibi umumiye alâtı	300 000			
		Dersiye ve kitap esmanı		75 000	75 000	
	3	İnşaat ve tamirat	350 000	350 000	350 000	
		236 faslın yekûnu	650 000	600 000	600 000	

237	İDARATI MÜLHAKA MAAŞATI			
1	Tarih encümeni ve kütüphanesi maaşatı	600	600	600
2	Kütüphaneler ve hafızı kütüpleri maaşatı	2 004	2 004	2 004
3	Vesaiki tarihiye tasnif encümeni maaşatı	3 252	3 000	3 000
4	Rasathane maaşatı	2 064	2 064	2 064
5	İstanbul asarı atika müzeleri maaşatı	19 848	19 848	19 848
6	Topkapı Müzesi maaşatı	18 102	18 102	18 102
7	Sanayii Nefise Mektebi heyeti talimiye ve idaresi maaşatı	16 740	9 900	9 900
	237 faslın yekûnu	62 610	55 518	55 518
238	İDARATI MÜLHAKKA MASARİFİ			
1	Kütüphaneler masarifi	5 000	5 000	5 000
2	Türk harsı masarifi	10 000	10 000	10 000
3	Rasathane masarifi	14 000	14 000	14 000
4	İstanbul müzeleri masarifi	15 000	15 000	15 000
5	Sanayii nefise mektebi masarifi ve müsabaka mükâfatları	10 000	10 000	10 000
6	Tarih encümeni ve kütüphanesi masarifi ve azaya hakkı huzur	1 800	1 800	1 800
7	Vesaiki tarihiye encümeni masarifi	300	552	552
8	Sanayi nefise sergileri masarifi ve mükâfatı	5 000	5 000	5 000
	238 faslîn yekûnu	61 100	61 352	61 352
239	Matbayı amire ve şuabatı maaşatı	16 972	9 000	9 000
240	Matbayı amire ve şuabatı masarifi	115 000	115 000	115 000
	Dördüncü kısmın yekûnu	1 030 882	951 070	951 070

F.	M.	Nev'i muhassasat	Dairesince teklif olunan Lira	Muvazenei Maliye Encümenince teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan	Mülâhazat
		BEŞİNCİ KISIM				
241		Tahsisatı fevkalâdei şehriye	1 900 000	2 090 580	2 090 580	
243	1	Mazulin maaşatı	12 060	12 060	12 060	
	2	Tahsisatı fevkalâdesi	18 038	18 038	18 038	
		Yekûn	30 098	30 098	30 098	
244		Vilâyat mekâtibine muavenet	100 000	100 000	100 000	
245		Leyli iptidailer maaş ve masarifi (1)	131 094	130 000	130 000	(1) Varidat masarifatına takabül etmiyen vilâyet mekâtibi için tahsis edilmiştir.
246		Spor teşkilâtı ve beynelmilel müsabakalara iştirak masrafı	50 000	50 000	50 000	
242		Telgraf ücuratı	50 000	20 000	20 000	
		Beşinci kısmın yekûnu	2 261 192	2 420 678	2 420 678	
A/246		Stajiyer tıbbiye talebesinin maaş ve tahsisatı fevkalâdesi	—	51 420	51 420	
		Yekûnu umumi	6 899 798	6 877 626	6 877 626	

288	İDAREİ MERKEZİYE							
1	Vekil	1		200	1		200	
	Müsteşar	1		100	1		100	102,50
	Yekûn	2		300	2		300	
2	ORTA TEDRİSAT DAİRESİ							
	Müdür	1		60	1		60	72,50
	Müdür Muavini	1		40	1		35	53,75
	Tedrisat Mümeyyizi	1		30	1		30	50
	Muamelât Mümeyyizi	1		30	1		25	45
	İdare Mümeyyizi	1		30	—		—	—
	Dosya Memuru	1		15	1		15	35
	Kâtip Birinci Sınıf	0	15	75	5	15	75	175
	Yekûn	11		280	10		240	533,75
	İLK TEDRİSAT DAİRESİ							
	Müdür	11		60	1		60	72,50
	Müdür Muavini	1		40	—		—	—
	Tedrisat Mümeyyizi	1		30	1		30	50
	Muamelât Mümeyyizi	1		30	1		25	45
	İdare Mümeyyizi	1		30	—		—	—
	Dosya Memuru	1		15	1		15	35
	Kâtip Birinci Sınıf	5	15	75	4	15	60	140
	Yekûn	11		280	8		190	342,50
	HARS VE ASARI ATİKA DAİRESİ							
	Müdür	1		50	1		50	65
	Mimar	1		50	1		50	65
	Ressam	1		30	1		30	50

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Birinci Sınıf Kâtip	1		15	1		15	35	
		İkinci Sınıf Kâtip	1		12	1		12	32	
		Yekûn	5		157	5		157	247	
		İHSAİYAT DAİRESİ								
		Müdür	1		45	1		45	61,25	
		Mümeyyiz	1		25	1		20	40	
		Harita Memuru	1		25	1		25	45	
		Birinci Sınıf Kâtip	2	15	30	2	15	30	70	
		Yekûn	5		125	5		120	216,25	
		SİCİL VE MEMURİN DAİRESİ								
		Müdür	1		50	1		50	65	
		Sicil Mümeyyizi	1		25	1		25	45	
		Memurin Mümeyyizi	1		25	1		25	45	
		Muamelât Mümeyyizi	1		30	—	—	—	—	
		Birinci Sınıf Kâtip	9	15	135	9	15	135	315	
		Dosya Memuru	2	15	30	2	15	30	70	
		Yekûn	15		295	14		265	540	
		KALEM MAHSUS VE EVRAK DAİRESİ								
		Müdür	1		45	1		45	61,25	
		Mümeyyiz	1		25	2	25	50	90	
		Müdiran Encümeni Başkâtibi	1		25	1		20	40	
		Dosya Memuru	1		15	1		15	35	

	Birinci Sınıf Kâtip	1		15	1		15	35
	İkinci Sınıf Kâtip	1		12	1		12	32
	Yekûn	6		137	7		157	293,25
228	HEYETİ TEFTİŞİYE							
	Birinci Sınıf Müfettiş	5	60	300	3	60	180	217,50
	İkinci Sınıf Müfettiş	5	50	250	6	50	300	390
	Üçüncü Sınıf Müfettiş	10	40	400	10	40	400	575
	Mümeyyiz	1		30	1		25	45
	Birinci Sınıf Kâtip	2	15	30	2	15	30	70
	Yekûn	23		1 010	22		935	1 297,50
	MEMURİNİ MUHTELİFE							
	Levazım Memuru ve Mutemedi	1		20	1		20	40
	Müze Memuru	1		20	1		20	40
	Müze Muhafızı	1		10	1		10	30
	Kütüphane Memuru	1		15	1		15	35
	Kütüphane Memuru Refiki	1		10	1		10	30
	Yekûn	5		75	5		75	175
	İkinci madde yekûnu							
3	TELİF VE TERCÜME HEYETİ							
	Aza	1		75	1		65	76,25
	Aza	8	60	480	4	60	240	300
	Başkâtip	1		20	2	50	100	130
					1		20	40
	Üçüncü madde yekûnu	10		575	8		425	546,25

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		MÜSTAHDEMİNİ MÜTEFERRİKA								
		Müvezzi (Maktu)	2	35	70	2	35	70	—	
		Odacı ve hademe (Maktu)	10	30	300	10	30	300		
		Dördüncü madde yekûnu	12		370	12		370		
231		MAARİF İDARELERİ MAAŞATI								
		Maarif Müdürleri	6	50	300	6	50	300	390	
		Maarif Müdürleri	36	40	1 440	34	40	1 360	1 955	
		İstanbul Maarif İdaresi Tahrirat Mümeyyizi	1		25	1		25	45	
		İstanbul Maarîf İdaresi Tedrisat Mümeyyizi	1		30	1		30	50	
		Maarif Başkâtipleri	6	20	120	22	15	330	770	
		» »	36	15	540	18	12	216	576	
		» »	42	12	504	36	10	360	1 080	
		İstanbul Maarif İdaresi Tahrirat Kâtibi	1		12	1		12	32	
		İstanbul Maarif İdaresi Orta Tedrisat Kâtibi	1		12	1		12	32	
		İstanbul Maarif İdaresi Levazım Müdürü	1		20	1		20	40	
		İstanbul Maarif İdaresi Levazım Kâtibi	1		10	1		10	30	
		İstanbul Maarif İdaresi Sevk Memuru	1		10	1		10	30	
		Yekûn	133		3 023	123		1 685	5 030	
		Hars ve Asari Atika Müfettişi	2	30	60	—	—	—	—	
		Müze Memuru	2	25	50	2	30	60	100	
		Müze Memuru	4	20	80	6	20	120	240	

	Müze Muhafızları	7	10	70	7	10	70	210	
	Hafriyat bekçileri (Maktu)	12	20	240	12	20	240	—	
	Yekûn	27		300	27		490	550	
	Birinci madde yekûnu								
2	MÜSTAHDEMİNİ MÜTEFERRİKA								
	Maarif İdareleri odacı ve hademeleri	44	25	1 100	42	18	756	—	
	Müze Odacı ve hademeleri (Maktu)	7	25	175	7	25	175	—	
	İkinci maddenin yekûnu	51		1 275	51		931		
	231 faslın yekûnu								
233	DARÜLFÜNUN VE MEKATİBİ ÂLİYE								
1	DARÜLFÜNUN HEYETİ TALİMİYESİ								
	EDEBİYAT MEDRESESİ								
	Müderrisler	25	70	1 750	7	60	420	507,50	(Heyeti talimiye maaşatına vaki zimmiyet altı aylıktır.) Vekâletçe tahsisat yekûnu dahilinde idare edilmek üzere işbu kayıt encümence bilâhare ref edilmiştir. Maarif Bütçesi Mazbata Muharriri Diyarbekir Mebusu Şeref
	»	—	—	—	8	50	400	520	
	»	—	—	—	14	40	560	805	
	Muallimler	3	40	120	3	35	105	161,50	
	Müderrisler	4	70	280	—	—	—	—	
	Müderris Muavinleri	5	25	125	5	25	125	225	
	Asistan	3	15	45	3	15	45	105	
	Yekûn	40		2 320	40		1 655	2 324	
	HUKUK MEDRESESİ								
	Müderrisler	28	70	1 960	7	60	420	507,50	
	»	—	—	—	15	50	750	975	
	»	—		—	4	40	160	230	
	Yekûn	28	70	1 960	26		1 330	1 712,50	

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Muallim	—	—	—	2	35	70	107,50	
		Müderris Muavinleri	5	25	125	5	25	125	225	
		Yekûn	5		125	7		195	332,50	
		FEN MEDRESESİ								
		Müderrisler	21	70	1 470	7	60	420	507,50	
		»	—	—	—	5	50	250	325	
		»	—	—	—	9	40	360	507,50	
		Muallimler	1		40	1		40	53,75	
		Hayvanat Mustahzırı ve Alât Muhafızı	1		15	1		15	35	
		Kimyayı Uzvi Müderris Muavini	1		25	1		25	45	
		Kimyayı Gayriuzvi Asistanı	1		15	1		15	35	
		Kimyayı Sınai ve Hayati Asistanı	1		15	1		15	35	
		Fizik ve Riyaziyat Asistanı	10	15	150	6	15	90	210	
		Yekûn	36		1 730	32		1 230	1 753,75	
		DERSAADET TIP FAKÜLTESİ HEYETİ TALİMİYESİ	—	—	—	7	60	420	507,50	
		Müderrisler	22	70	1 540	22	50	1 100	1 430	
		Yekûn	22		1 540	29		1 520	1 937,50	

Müderrisler	7	70	490	—	—	—	—	
Muallimler	16	40	640	—	—	—	—	
»	2	40	80	18	35	630	967,50	
Yekûn	25		1 210	18		630	967,50	
Müderris Muavinleri	25	25	625	18	25	450	810	
Birinci Sınıf Asistan	27	15	405	27	15	405	945	
İkinci Sınıf Asistan	16	10	160	16	10	160	480	
Yekûn	68		1 190	61		1 015	2 235	
ECZACI VE DİŞÇİ MEKTEPLERİ HEYETİ TALİMİYESİ								
Muallimler	16	40	640	16	35	560	860	Heyeti talimiye maaşa-
Protez Muallimi	2	25	50	2	35	70	107,50	şatına vaki zammiyat
Mebhası Edviye Muallim Muavini	10	15	150	1		20		altı aylıktır.
Asistan	5	15	75	11	8	88	40	
Müfredat Tıp Şef Dö Lâboratuvarı	1		15	1		15	297	
Kimya Şef Dö Lâboratuvarı	1		15	1		15	35	
Bakteriyoloji ve Hıfzıssıhha Muallim Muavini	1		25	1		20	35	
Dişçilik Muallim Muavini	5	25	125	—	—	—	40	
Yekûn	41		995	33		138	447	
İLAHİYAT FAKÜLTESİ								
Heyeti Talimiyesi	7	70	490	4	60	240	290	10 aylıktır.
İhsari Lisan Muallimleri	5	30	150	4	50	200	260	»
İhsari Lisan Muallimleri	—	—	—	4	30	150	250	6 »
Yekûn	12		640	13		590	800	

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		DARÜLFÜNUN VE DARÜL MUALLİMİNİ ALİYE HEYETİ TALİMİYESİ								
		Lisan Muallimi	2	20	40	2	20	40	80	6 aylıkki
		Terbiyei Usulü Tedris Muallimi	1		30	1		30	50	» »
		Yekûn	3		70	3		70	130	
		DARÜLFÜNUN İDARE MEMURLARI								
		Makamı Emanet ve Rüesa tahsisatı :								
		Darülfünun emini (Maktu)	1		100	1		75		
		Edebiyat Medresesi Reisi (Maktu)	1		80	1		50		
		Hukuk Medresesi Reisi (Maktu)	1		80	1		50		
		Fünun Medresesi Reisi (Maktu)	1		80	1		50		
		Tıp Medresesi Reisi (Maktu)	1		80	1		50		
		İlâhiyat Medresesi Reisi (Maktu)	—		—	1		50		
		Edebiyat Medresesi Kâtibi Umumisi (Maktu)	1		50	1		50		
		Tıp Medresesi Kâtibi Umumisi (Maktu)	1		50	1		50	—	
		İlâhiyat Medresesi Kâtibi Umumisi (Maktu)	—	—	—	1		50	—	
		Yekûn	7		520	9		475	—	
		DARÜLFÜNUN EMANETİ HEYETİ TAHRİRİYESİ								
		Tahrirat ve Evrak Müdürü	1		40	1	—	30	50	
		Başkâtip	1		30	2	12	24	64	

Kâtip	1		16	—	—	—	—
»	1		15	—	—	—	—
Mübayaa Komisyonu Kâtibi	1		15	1	—	12	32
Yekûn	5		116	4		66	146
MEMURİNİ DAHİLİYE VE MÜTEFERRİKA							
Dahiliye Müdürü	1		25	1		20	40
İdare Memuru	1		16	1		16	36
Elektrik Memuru	1		14	1		12	32
Tamir Memuru	1		15	1		12	32
Matbua Memuru	1		12	1		12	32
Kapuçuhadarı	1		10	1		8	27
Serhademe	1		10	1		8	27
Kimyai Sınai Makinisti	1		12	1		12	32
Yekûn	8		114	8		100	258
EDEBİYAT MEDRESESİ							
Başkâtip	1		20	1		18	38
İkinci Kâtip	1		12	1		12	32
Kâtip	1		10	—		—	—
Hafızı kütüp	2	22	44	2	22	44	84
Alât ve Vesaiti ilmiye darülistihzarı	—	—	—	—	—	—	—
Tesis Memuru	1		30	—		—	—
Ser inzibat memuru	1		20	1		18	38
İnzibat memuru	1		12	1		12	32
İnzibat memuru	1		10	1		10	30
Coğrafya Darülmesaisi Muhafızı	1		15	1		12	32
Terbiye Müzesi Kâtibi	1		20	1		20	40
Yekûn	11		193	9		146	326

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lıra	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		HUKUK MEDRESESİ								
		Kâtibi Umumi	1		40	1		40	57,50	
		Kâtibi Umumi Muavini	1		30	1		30	50	
		Kâtip	1		15	1		15	35	
		»	1		12	1		12	32	
		Hafızı kütüp	1		22	1		20	40	
		İnzibat Memuru	1		15	1		15	35	
		İnzibat Memuru	1		15	1		12	32	
		Yekûn	7		149	7		144	281,50	
		FEN MEDRESESİ								
		Kâtibi umumi	1		40	1		40	57,5	
		Kütüphane Memuru	1		22	1		22	42	
		Ünas Kısmı Kâtibi	1		18	1		18	38	
		Birinci Kâtip	1		20	1		18	38	
		İkinci Kâtip	1		16	1		15	35	
		Fizik darülmesaisi alât ve edevat muhafızı	1		16	1		15	35	
		Kimyai uzvi darülmesaisi alât ve edevat muhafızı	1		16	1		15	35	
		Kimyayı gayri uzvi darülmesaisi alât ve edevat muhafızı	1		15	1		12	32	
		Fizyolojil ve ilmülarz darülmesaisi alât ve edevat muhafızı	1		15	1		12	32	
		Nebatad darülmesaisi alât ve edevat muhafızı	1		15	1		12	32	

İnzibat Memuru	1		12	1		12	32
» »	1		12	1		10	30
» »	1		10	1		10	30
Yekûn	13		227	13		211	468,50
DERSAADET TIP FAKÜLTESİ İDARE MEMURLARI							
Memurini tahririye							
Tahrirat ve Dosya Başkâtibi	1		25	1		25	45
Tahrirat Kâtibi	1		18	1		15	35
Dosya Kâtibi	1		18	1		15	35
Yekûn	3		61			55	115
MEMURİNİ FENNİYE VE İDARE							
Eşkâl ve emraz Ressamı	1		25	1		25	45
Dahiliye Müdürü	1		30	1		25	45
Dahiliye Müdürü Muavini	1		15	1		15	35
Müdüriyet Kâtibi	1		8	1		8	27
Mutemet	1		15	1		15	35
Ser Eczacı	1		18	1		15	35
İkinci Eczacı	1		15	1		12	32
Eczane Asistanı	1		10	1		6	18
Kütüphane Memuru	1		15	1		10	30
Hastane Kâtibi	1		10		1	7	27
İmam ve Kassel	1		8	1		5	18
Kalorifer ve Elektrik Memuru	1		15	1		12	32
Kapu çuhadarı	1		8	1		8	27
Teşrifhane ve Müze Memuru	1		10	1		10	30
Eşyayı ayniye Muhasip Memuru	1		20	1		20	40
Eşyayı ayniye Muhasip Refiki	1		12	1		12	32
İstanbul Polikliniği Eczacısı	1		10	1		6	18
Serriyatı velâdiye eczanesi Mustahzırı	2	8	16	2	8	16	54

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Mubayaa Memuru	1		10	1		10	30	
		Fakülte vekil harcı	2	10	20	2	10	20	60	
		İstanbul Muayenehanesi Müdürü (Maktu)	1		60	1		60	—	
		Yekûn	23		350	23		317	670	
		MÜSTAHDEMİN								
		Bahçıvan (Darülfünun) (Maktu)	1		40	—		—	—	
		Hademe (Tevziatı emanete bırakılmıştır) (Maktu)	100		300	42		1 050	—	
		Yekûn	101		340	42		1 050	—	
		Tıp Fakültesi Müstahdemini :								
		Hastabakıcı (Maktu)	25							
		Lâboratuvar Müstahzarları (Maktu)	20							
		Ser Hademe (Maktu)	1							
		Bahçıvan Başı (Maktu)	1							
		Aşçıbaşı (Maktu)	1							
		Bahçıvan, kapıcı, arabacı, berber, tamirci, kaloriferci, aşçı, terzi, odacı vesaire	122		2 196	122		2 196		
		Odacı	5	30	150	—		—		
		İstanbul Muayenehaneyi Erkek Hademesi (Maktu)	1		18	1		18		
		Fen tedavi lâboratuvarı Erkek Hademesi (Maktu)	1		20	1		20		
		Kalorifer Hademesi (Maktu)	1		25	1		25		
		Seririyatı velâdiye Serhademesi (Maktu)	1		22	1		22		
		Seririyatı velâdiye Aşçıbaşı (Maktu)	1		23	1		13		

Seririyatı velâdiye Aşçı Yamağı (Maktu)	1		18	1		18	
Seririyatı velâdiye Bahçıvanı (Maktu)	1		20	1		20	
Seririyatı velâdiye Nakliye Arabacısı (Maktu)	1		20	1		20	
Seririyatı velâdiye Kapıcısı (Maktu)	1		20	1		20	
Seririyatı velâdiye Erkek Hademesi (Maktu)	3	20	60	2	20	40	
Seririyatı velâdiye Başhemşiresi (Maktu)	1		30	1		14	
Seririyatı velâdiye Hastabakıcı (Maktu)	5	30	150	5	20	100	
Seririyatı velâdiye Kadın Çamaşırcı (Maktu)	2	20	40	2	20	40	
Seririyatı velâdiye Hademesi (Maktu)	4	20	80	4	20	80	
Hastabakıcı Başhemşire (Maktu)	2	30	60	2	25	50	
İstanbul Polikliniği Hastabakıcı Hemşiresi (Maktu)	1		30	1		30	
İstanbul Polikliniği Hademesi (Maktu)	2	20	40	2	2	40	
İstanbul Polikliniği Kapıcısı (Maktu)	1		22	1	8	22	
Yekûn	205		4 489	174		3 503	
ECZACI VE DİŞÇİ MEKTEPLERİ İDARE MEMURLARI							
Müdür	1		50	1		25	53,75
Dahiliye Müdürü ve Mutemet	1		25	1		22	42
Başkâtip	1		15	1		15	35
Eczacı kısmı Kâtibi	1		10	1		10	30
Dişçi kısmı Kâtibi	1		10	1		10	30
Lâboratuvar Memuru	1		10	1		10	30
Eczacı Kısmı İnzibat Memuru	1		10	1		10	30
Dişçi Kısmı İnzibat ve Muayene Memuru	1		10	1		10	30
Serhademe (Maktu)	1		30	1		30	—
Hademe, Odacı, Kapucu ve Bahçıvanlar (Maktu)	25	30	750	15	23	345	—
Yekûn	34		920	24		487	280,75

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		İLÂHİYAT ŞUBESİ HEYETİ İDARESİ								
		Reis	1		80	—		—	—	
		Kâtibi Umumi	1		50	—		—	—	
		Birinci Kâtip	1		18	1		15	35	
		İkinci Kâtip	1		15	1		12	32	
		İnzibat Memuru	2	12	24	1		12	32	
		Hafızı kütüp	1		15	1		15	35	
		Kapucu ve Hademe	10	30	300	5	25	125	—	
		Yekûn	17		502	9		179	134	
233	7	İSTANBUL İLK VE ORTA DARÜL MUALLİMİNİ HEYETİ TALİMİYESİ								
		Edebiyat ve Tarih Edebiyat Muallimi	1		40	1		30	50	
		Türkçe Muallimi	1		40	1		30	50	
		Edebiyat Muallimi	1		40	—		—	—	
		Riyaziyat Muallimi	1		40	1		40	57,50	
		Riyaziyat Muallimi	1		20	1		30	50	
		Riyaziyat Muallimi	2	40	80	1		20	40	
		Tabiat Muallimi	1		40	2	25	50	90	
		Tabiat Muallimi	1		40	—		—	—	
		Hikmet Muallimi	1		40	1		30	50	
		Kimya Muallimi	1		40	1		35	53,75	
		Ziraat Muallimi	1		35	—		—	—	
		Tarih Muallimi	1		30	1		35	53,75	
		Coğrafya Muallimi	1		25	1		20	40	
		Usulü Tedris ve Tatbikat Muallimi	1		40	1		25	45	
		Ruhiyat ve Fenni Terbiye Muallimi	1		25	1		30	50	
		Din Dersleri Muallimi	1		25	1		25	45	

Fransızca Muallimi	1		20	1		25	45
Malûmatı Medeniye Hukukiye Muallimi	1		15	1		20	40
Arabi Muallimi	1		20	1		10	30
Farisi Muallimi	1		10	1		10	30
Felsefe Muallimi	—	—	—	1		10	30
Terbiyei Medeniye ve Nazariyatı Muallimi	1		20	1		20	40
Resim Muallimi	1		25	1		20	40
Elişleri Muallimi	1		20	1		15	35
Musiki ve Gınâ Muallimi	1		20	1		15	35
Hat Muallimi	1		20	1		10	30
Tatbikat Başmuallimi	1		20	1		20	40
Tatbikat Muallimleri	6	15	90	6	15	90	210
Yekûn	33		880	31		675	1 290
HEYETİ İDARE							
Müdür	1		50	1		40	57,50
Muavin	1		30	1		20	40
Kâtip	1		15	1		15	35
Ambar ve Depo Memuru	1		15	1		15	35
Mubayaa Memuru	1		15	1		15	35
Kütüphane Memuru	1		10	1		10	30
Alât Muhafızı ve Mutemet	1		10	1		13	33
Eczacı ve Hastahane Memuru	1		10	1		10	30
İmam (Maktu)	1		30	1		30	—
Elektrik Memuru (Maktu)	1		40	1		40	—
Tabip (Maktu)	1		50	1		50	—
Aşçı (Yamaklariyle beraber) (Maktu)	1		60	1		60	—
Hademe, Odacı vesair müstahdemin (Maktu)	30	18	540	30		540	
Yekûn	42		875	42		858	295,50

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
233		İSTANBUL İLK VE ORTA DARÜL MUALLİMATİ HEYETİ TALİMİYESİ								
	9	Riyazat Muallimi	1		40	1		40	57,50	
		» »	1		30	1		30	50	
		» »	1		25	1		20	40	
		Tabiat Muallimi	1		40	1		30	50	
		» »	1		25	1		25	45	
		Edebiyat ve Tarih Edebiyat Muallimi	1		40	1		30	50	
		Türkçe Muallimi	1		30	1		20	40	
		Hikmet Muallimi	1		40	1		30	50	
		Kimya Muallimi	1		30	1		30	50	
		Felsefe Muallimi	1		10	1		10	30	
		Arabi Muallimi	1		10	1		10	30	
		Tarih Muallimi	1		30	1		25	40	
		Coğrafya Muallimi	1		30	1		25	40	
		Musikiyi Savti Muallimi	1		10	1		10	30	
		Piyano Muallimi	1		15	1		30	50	
		Farisi Muallimi	1		10	1		15	35	
		Ruhiyat, Fenni Terbiye, Usulü Tedris ve tatbikat Muallimi	1		30	1		20	40	
		Ruhiyat, Fenni Terbiye, Usulü Tedris ve tatbikat Muallimi	1		20	1		20	40	
		Resim Muallimi	1		25	1		20	40	
		Dindersleri ve Kur'anı Kerîm Muallimi	1		20	1		15	35	
		Fransızca Muallimi	1		20	1		10	30	
		Malûmatı Medeniye ve Hukukiye Muallimi	1		20	1		12	32	
		Elişleri Muallimi	1		10	1		15	35	
		Hat Muallimi	1		12	1		20	40	

Terbiyei Bedeniye ve nazariyatı muallimi	1		15	1		10	30
Dikiş, ve biçki ve nakış Muallimi	1		20	1		10	30
Hesap işleri ve sanat Muallimi	1		10	1		10	30
Çamaşır, Ütü, Tamir ve Tathir Muallimi	1		10	1		15	35
Tabahat ve İdarei Beytiye Muallimi	1		10	8	10	80	240
Tatbikat Başmuallimi	1		10	1		20	40
Tatbikat Muallimi	8	10	80	1		40	57,50
Yekûn	38		727	38		662	1 409,50
HEYETİ İDARE							
Müdür	1		50	1		40	57,50
Muavin	1		25	1		20	40
Kâtip	1		15	1		15	35
Mübayaa Memuru ve Mutemet	1		15	1		18	38
Ambar Memuru	1		10	1		10	30
Kütüphane ve Depo Memuru	1		10	1		10	30
Alâtı Dersiye Muhafızı	1		10	1		10	30
Hastahane Memuru	1		10	1		10	30
Muit	4	10	40	2	8	16	54
Tabip (Maktu)	1		50	1		50	—
İmam (Maktu)	1		30	1		30	—
Aşçı (Yamaklariyle beraber) (Maktu)	1		60	1		60	—
Hademe (Maktu)	30	18	540	30		540	—
Yekûn	45		865	43		929	344,50

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
232		MEKTEBİ MÜLKİYE HEYETİ TALİMİYESİ								Heyeti talimiye maaşatı zammiyatı altı aylıktır.
	10	Usulü Muhakematı Hukukiye Muallimi	1		30	1		35	53,75	
		İlmi İktisat Muallimi	1		24	1		35	53,75	
		İlmi mali ve Kavanini Maliye Muallimi	1		24	1		35	53,75	
		Coğrafya Muallimi	1		22	1		30	50	
		Hukuku Esasiye Muallimi	1		25	1		35	53,75	
		Hukuku İdare Muallimi	1		24	1		35	53,75	
		Tarihi Siyasi ve Türkiye Tarihi Muallimi	1		24	1		35	53,75	
		İhsariyat Muallimi	1		10	1		12	32	
		Umumi ve Hususi Hukukdüvel Muallimi	1		30	1		35	53,75	
		Usulü Muharebei Resmiye Muallimi	1		20	1		20	40	
		Fransızca Muallimi	3	22	66	3	30	90	150	
		Hukuk Ceza ve Usulü Muhakematı Cezaiye Muallimi	1		20	1		20	40	
		Mukayesei Kavanini Tüccariye ve Hukuku Ticaret Muallimi	1		20	1		20	40	
		Arazi ve Ahkâmı evkaf Muallimi	1		20	1		20	40	
		Hukuku Amme Muallimi	1		20	1		20	40	
		Mathali Hukuk Muallimi	1		10	1		12	32	
		Umumi Hıfsıssıhha Muallimi	1		10	1		10	30	
		Yekûn	19		399	19		499	870,25	
		İDARE MEMURLARI								
		Müdür	1		60	1		50	65	
		Dahiliye Müdürü ve Mutemet	1		30	1		30	50	
		Kâtip	1		20	1		20	40	

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Muallim Muavini	1		20	2	20	40	80	
		Ambar Memuru	1		10	1		10	30	
		Hastahane Memuru	1		10	1		10	30	
		Tabip (Maktu)	1		40	1		40	—	
		Serhademe 2 (Maktu)	1		20	1		20	—	
		Hademe Odacı, Kapıcı (Maktu)	13	18	234	13	18	234	—	
		Aşçı (Yamaklariyle beraber)	1		50	1		50	—	
		Yekûn	22		494	23		504	255	
		GALATASARAY SULTANİYESİ TALİMİYESİ								
		5, 6, 7 nci sınıflar Edebiyat Muallimi	1		30	1		30	50	
		5, 6, 7 nci sınıflar Tarih Muallimi	2	25	50	2	25	50	90	
		4 ncü Sınıf Birinci, İkinci Şubeler Türkçe Muallimi	12	15	180	12	15	180	420	
		3, 4, 5, 6, 7 nci sınıflar Farisi Muallimi	1		15	1		15	35	
		1, 2, 3, 4 ncü sınıflar Şuebatında Akayidi Diniye Muallimi	2	18	36	2	18	36	76	
		3 ncü Sınıf 1, 2, 3 ncü Şubeler Türkçe Muallimi	5	18	90	5	18	90	190	
		2 nci Sınıf Şuebatında Arabi Muallimi	1		15	1		15	35	
		2 nci Sınıf Şuebatında Arabi Muallimi	1		20	1		20	40	
		1, 2, 3 ncü sınıf İptidailer Şuebatında Kur'anı Kerîm Muallimi	2	15	30	2	15	30	70	
		Üçüncü İptidai iki ve üçüncü Şubeler Türkçe Muallimi	4	20	80	4	20	80	160	
		1, 2, 3 İptidailer Şuebatında Hat Muallimi	2	12	24	2	12	24	64	
		İhtiyat birinci ikinci el işleri hat Muallimi	2	15	30	2	15	30	70	

6, 7 nci sınıflar Tarihi Umumi Muallimi	1		80	1		30	50
7 ve 6 ncı sınıflar Riyaziyat Muallimi	1		30	1		30	50
5 ve 4 ncü sınıflar Fransızca Muallimi	5	20	100	5		100	200
5 nci Sınıf Tarih ve Coğrafya Muallimi	1		25	1		25	45
3, 4, 5 ncı Sınıflar Fünun Muallimi	1		25	1		25	45
3 ve 4 ncü Sınıflar Coğrafya Muallimi	1		10	1		10	30
3 ncü Sınıf Lisanı Fransai Muallimi	4	25	100	4	25	100	180
Birinci, ikinci Sınıflar Coğrafya ve ikinci Sınıf İlmi Eşya Muallimi	1		20	1		20	40
Birinci İptidai İkinci ve Üçüncü Şube Fransızca ve Hesap Muallimi	6	18	108	6	18	108	228
Sunufu Taliye Terbiyei Bedeniye Muallimi	5	15	75	5	15	75	175
Sunuf Aliye Terbiyei Bedeniye Muallimi	1		20	1		20	40
Almanca Muallimi	1		20	1		20	40
İngilizce Muallimi	1		20	1		20	40
Kına Muallimi	3	12	36	3	12	36	96
Kavanin ve İktisat Muallimi	1		15	1		15	35
Tercüme Muallimi	1		12	1		12	32
Sunufu İptidaiye Fransızca Muallimi	2	30	60	2	30	60	100
Sunuf Taliye Fransızca Muallimi	2	20	40	2	20	40	80
Sunuf Taliye Fransızca Muallimi	2	25	50	2	25	50	90
Fransızca Edebiyat ve Felsefe Muallimi	1		100	1		100	102,50
Fizik ve Kimya Muallimi	1		100	1		100	102,50
Tabiyat Muallimi	1		25	1		25	45
Hesap ve Hendese Muallimi	4	25	100	4	25	100	180
Resim Hatti ve Hendese Muallimi	1		15	1		15	35
Hesabı Ticari ve Usulü Defteri Muallimi	1		15	1		15	35
Riyasat Muallimi	1		100	1		100	102,50
Resim Muallimi	2	15	30	2	15	30	70
Galigrafi Muallimi	1		15	2		15	35
Hıfzıssıhha Muallimi	1		10	1		10	30
Coğrafya Muallimi	1		100	1		100	102,50
Yekûn	90		2 006	90		2 006	3 736

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		HEYETİ İDARE								
		Müdür	1		60	1		60	72,50	
		Müdürü Sani	1		35	1		35	53,75	
		Şube Müdürü	1		30	1		30	50	
		Muavin	1		25	1	9	25	45	
		»	3	15	45	3	15	45	105	
		Muallim Muavini	10	20	200	10	20	200	400	
		İdare Memuru ve Mutemet	1		25	1		25	45	
		Tahrirat Kâtibi	1		18	1		18	38	
		Müdür Sani Kâtibi	1		15	1		15	35	
		Müdür Sani Kâtibi	1		10	1		10	30	
		Kütüphane ve Alâtı Fenniye Muhafızı	1		20	1		20	40	
		Hikmet ve Kimya Müstahzırı	1		15	1		15	35	
		Ambar Memuru	1		15	1		15	35	
		Ambar Memuru	1		10	1		10	30	
		Elektrik Memuru	1		12	1		12	32	
		Mubayaa Memuru	1		10	1		10	30	
		Tabip (Maktu)	3	50	150	3	50	150	—	
		Depo Memuru	1		12	1		12	32	
		Eczacı	1		15	1		15	35	
		İmam	1		12	1		12	32	
		Hatip	1		5	1		5	18	
		Kâtip	1		10	1		10	30	
		Serhademe	1		12	1		12	32	
		Muit	10	10	100	10	10	100	300	
		Aşçı, Kapucu, Hademe vesair Müstahdemin	110	18	1 980	110	18	1 980	Maktu	
		Yekûn	156		2 841	156		2 841	1 555,25	

Müdür	16	35	560	15	35	560	860	
»	40	30	1 200	40	30	1 200	2 000	
»	29	25	725	29	25	725	1 305	
Müdür Sani	16	15	240	16	15	240	240	Uhdelerinde birer grup ders vardır.
Muavin	16	10	160	16	10	160	160	
»	84	5	420	84	5	420	420	
Hesap Memuru Kâtip ve Mutemet	17	15	255	12	15	180	420	
Hesap Memuru Kâtip ve Mutemet	4	12	48	12	12	48	128	
Hesap Memuru Kâtip ve Mutemet	64	10	640	64	10	640	1 920	
Kâtip ve Mutemet	3	15	45	43	15	45	105	
Ambar ve Depo Memuru	13	10	130	19	10	130	390	
Ambar ve Depo Memuru	3	10	30	3	10	30	90	
Depo Memuru	3	8	24	3	8	24	81	
Kâtip ve Mutemet	2	15	30	2	15	30	70	
Mübayaa Kâtibi Mesalih	5	10	50	5	10	50	150	
Alâtı Dersiye Muhafızı	17	10	170	17	10	170	510	
İmam (Maktu)	15	30	450	15	30	450	—	
İmam (Maktu)	1		20	1		20	—	
Doktor (Maktu)	5	40	200	4	40	200	—	
Doktor (Maktu)	13	30	390	13	30	390	—	
Eczacı	1		10	1		10	30	
Hastabakıcı (Maktu)	15	25	375	15	25	375	—	
Kalorifer ve Elektrik Memuru (Maktu)	3	50	150	3	50	150	—	
Aşçı (Maktu)	17	50	850	17	50	850	—	
Muallim Muavini	30	15	450	30	8	240	810	
Hademe (Maktu)	321		4 815	321		4 815		
Hademe (Maktu)	375		6 750	375		6 750		
Riyaziya Muallimi	13	25	325	13	25	325	585	
» »	54	20	1 080	54	20	1 080	2 160	
» »	43	18	774	43	18	774	1 634	
» »	2	15	30	2	15	30	70	
Riyaziya Muallimi (Maktu)	1	—	80	1		80		
Hikmet Muallimi	13	25	325	13	25	325	585	
Kimya Muallimi	13	25	325	13	25	325	585	

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Ulûmu Tabiiye Muallimi	13	25	325	13	25	325	585	
		Ulûmu Tabiiye Muallimi	41	20	820	41	20	820	1 640	
		Ulûmu Tabiiye Muallimi	32	18	576	32	18	576	1 216	
		Malûmatı Fenniye ve Teknoloji Muallimi	2	5	10	2	5	10	36	
		Fizyoloji ve Teknoloji Muallimi	2	5	10	2	5	10	36	
		Malûmatı Tabiiye ve Sınaiye Muallimi	1		18	1		18	38	
		Hıfsısıhhayı Etfal Muallimi	3	10	30	3	10	30	90	
		Hıfsısıhhayı Etfal Muallimi	2	5	10	2	5	10	36	
		Edebiyat Muallimi	13	25	325	13	25	325	585	
		İlmi Terbiyei Etfâl Muallimi	1		10	1		10	30	
		İlmi Terbiyei Etfâl Muallimi	10	5	50	10	5	50	180	
		Dindersleri Muallimi	42	15	630	42	15	630	1 470	
		Dindersleri Muallimi	45	20	900	45	20	900	1 800	
		Dindersleri Muallimi	2	12	24	2	12	24	64	
		Tarih Muallimi	13	25	325	13	25	325	585	
		Coğrafya Muallimi	13	18	234	13	18	234	494	
		Tarih, Coğrafya Muallimi	41	20	820	41	20	820	1 640	
		Tarih, Coğrafya Muallimi	33	18	594	33	18	594	1 254	
		Tarih, Coğrafya Muallimi	2	12	24	2	12	24	64	
		Türkçe Muallimi	54	20	1 080	54	20	1 080	2 160	
		Türkçe Muallimi	33	18	594	33	18	594	1 254	
		Türkçe Muallimi	2	15	24	2	12	24	64	
		Arabi Muallimi	13	20	260	13	20	260	520	
		Farisi Muallimi	13	10	130	13	10	130	390	
		Malûmatı Hukukiye ve İktisadiye Muallimi	1		15	1		15	35	
		Terbiyei Bedeniye Muallimi	60	10	600	60	10	600	1 800	
		Terbiyei Bedeniye Muallimi	39	5	145	39	5	145	522	
		Resim Muallimi	58	10	580	58	10	580	1 780	

Resim Muallimi	29	5	145	29	5	145	522
Resmi Hendesi ve Ameli Muallimi	2	15	30	2	15	30	70
Musiki Muallimi	60	10	600	60	10	600	1 800
Musiki Muallimi	29	5	145	29	5	145	522
Piyano Muallimi	1	—	10	1	10	10	30
Yazı Muallimi	89	5	445	89	5	445	1 602
Tabahat Muallimi	12	5	60	12	5	60	216
Biçki, Dikiş Muallimi	6	15	90	6	15	90	210
Biçki, Dikiş Muallimi	11	10	110	11	10	110	330
Çamaşır, Nakış, Ütü, Kola Muallimi	4	15	60	4	15	60	140
Çamaşır Takimları Biçki, Dikiş Muallimi	4	10	40	4	10	40	120
Çamaşır, Ütü, Kola Tamir Muallimi	9	10	90	9	10	90	270
Çamaşır, Ütü, Kola Tamir Muallimi	2	5	10	2	5	10	36
İktisadı Beyti Muallimi	8	5	40	8	5	40	144
Elişleri Muallimi	41	12	492	41	12	292	1 312
Renkli Nakış Muallimi	2	10	20	2	10	20	60
Beyaz Nakış Muallimi	2	5	10	2	5	10	36
İnce el İşleri	2	5	10	2	5	10	36
Terkibatı Tezyiniye Muallimi	2	10	20	2	10	10	60
Emtia ve Malûmatı Ticariye Muallimi	1		20	1		20	40
Usulü Muhasebat ve Daktiloğrafi Muallimi							
Fen Memuru (Maktu)	1		20	1		20	
Tesviyeci, Makineci, Motorcu Muallimi	1		100	1		100	
Elektrik Mütehassısı, Makine ve sanayi							
Elektrik Muallimi (Maktu)	1		100	1		100	
Demirci, Tornacı, Plânyacı Muallımi	1		80	1		80	
Dökmeci ve Modelci Muallimi	1		80	1		80	
Tenikecilik Muallimi	1		80	1		80	
Marangoz ve Oymacı ve Ahşap Tornacı							
Muallimi	1		80	1		80	
İstanbul Kız Sanayi Mektebi Muideleri	2	7	14	2	7	14	54
Yekûn	2 157		34 690	2 152		9 848	39 322

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Müdür	15	25	375	15	25	375	675	Yalnız ilk altı ay için Uhdelerinde birer grup ders vardır.
		Muavin	15	5	75	15	5	75	75	
		Kâtip	15	10	150	15	10	150	450	
		Riyaziye Muallimi	15	18	270	15	18	270	570	» » »
		Tabiiye Muallimi	15	18	270	15	18	270	570	» » »
		Felsefe Muallimi	13	10	130	13	10	130	390	» » »
		Dindersleri Muallimi	15	15	225	15	15	225	525	» » »
		Tarih, Coğrafya Muallimi	15	18	270	15	18	270	570	» » »
		Türkçe Muallimi	15	18	270	15	18	270	570	» » »
		Arabi Muallimi	11	15	165	11	15	165	385	» » »
		Arabi Muallimi	34	12	408	34	12	408	1 088	» » »
		Farisi Muallimi	34	5	170	34	5	170	612	» » »
		Fransızca Muallimi	14	20	280	14	20	280	560	» » »
		Fransızca Muallimi	46	18	828	46	18	828	1 748	» » »
		Fransızca Muallimi	57	15	855	57	15	855	1 995	» » »
		Fransızca Muallimi	33	12	396	33	12	396	1 056	» » »
		Fransızca Muallimi	24	10	240	24	10	240	720	» » »
		İngilizce veya Almanca Muallimi	1	—	20	1	—	20	40	» » »
		İngilizce veya Almanca Muallimi	20	15	300	20	15	300	700	» » »
		İngilizce veya Almanca Muallimi	21	12	252	21	12	252	672	» » »
		İngilizce veya Almanca Muallimi	18	10	180	18	10	180	540	» » »
		Hukuk ve İktisat Muallimi	13	10	130	13	10	130	390	» » »
		Terbiyei Bedeniye Muallimi	15	5	75	15	5	75	270	» » »
		Resim Muallimi	15	5	75	15	5	75	270	» » »
		Musiki Muallimi	15	5	75	15	5	75	270	» » »
		Yazı Muallimi	15	5	75	15	5	75	270	» » »
		Tabahat ve İktisadı Beyti Muallimi	1	—	10	1	—	10	30	» » »
		İktisadı Beyti ve Terbiyei Etfal Muallimi	4	15	60	4	15	60	140	» » »

Kısmı İptidai Başmuallimi	17	15	255	17	15	255	595	»	»	»
Kısmı İptidai Başmuallimi	83	12	996	83	12	996	2 656	»	»	»
Kısmı İptidai Muallimi	12	12	144	12	12	144	384	»	»	»
Kısmı İptidai Muallimi	538	10	5 380	538	10	5 380	16 140	»	»	»
Yekûn	1 174		12 404	1 174		12 404	35 926			
SON ALTI AYDA YAPILMASI LÂZIM GELEN ZAMLAR										
Leyli Lise Müdürlerine zam	16	5	80	16	5	80	60			
Leyli ve Tamdevreli Lisa Müdürüsanilerine zam	16	5	80	16	5	80	60			
Leyli ve Tamdevreli Lise Üçüncü muavinlerine zam	16	5	80	16	5	80	80			
Tamdevreli Leyli ve Nihari Lise Müdürlerine zam	4	5	20	4	5	20	15			
Tamdevreli Leyli ve Nihari Lise Müdür Muavinlerine zam	4	5	20	4	5	20	20			
Leyli olan Lise Hesap Memurlarına zam	2	5	10	2	5	10	10			
Muallim Muavinlerine zam	—	—		30	7	210	240			
Yekûn	58		290	88		500	485			
YENİ TEŞKİLÂT DOLAYISİYLE KADROYA İLÂVESİ LÂZIM GELEN VAZİFELER										
Muavin	1		10	10		10	10	Ankara	Erkek	Lisesine
Ambar Memuru	1		10	1		10	30	»	»	»
Doktor (Maktu)	1		30	1		30	—	»	»	»
Hastabakıcısı	1		25	1		25	10	»	»	»
Muallim Muavini	2	25	30	2	15	30	70	»	»	»
Aşçı (Maktu)	1		50	1		50	—	»	»	»
Hademe (Maktu)	8	15	10	8	15	120	—	»	»	»
İkinci Devre Şubei Riyaziye	2	5	10	2	5	10	10	İstanbul	Erkek	Lisesine
İkinci Devre Şubei Hikmet	1		5	1		5	5	»	»	»

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		İkinci Devre Şubei Kimya	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Tabiiye	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Edebiyat	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Felsefe	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Tarih	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Coğrafya	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Arabi	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Farisi	1		5	1		5	5	» » »
		İkinci Devre Şubei Hukuk ve İktisat	1		5	1		5	5	» » »
		Müdürüsani	1		20	1		20	20	» » »
		Muavin	1		10	1		10	10	» » »
		Ambar ve Depo Memuru	1		10	1		10	30	Diyarbekir Lisesine
		Doktor (Maktu)	1		30	1		30		» »
		Hastabakıcı (Maktu)	1		25	1		25		» »
		Muallim Muavini	2	15	30	2	15	30	70	» »
		Aşçı (Maktu)	1		50	1		50		» »
		Hademe (Maktu)	16	15	240	16	15	240		» »
		İkinci Devre Riyaziye Muallimi	2	25	50	2	25	50	90	» »
		Alâtı Dersiye Muhafızı	1		10	1		10	30	» »
		Hikmet Muallimi	1		25	1		25	45	» »
		Kımya Muallimi	1		25	1		25	45	» »
		Edebiyat Muallimi	1		25	1		25	45	» »
		Felsefe Muallimi	1		25	1		20	40	» »
		Tarih Muallimi	1		25	1		25	45	» »
		Coğrafya Muallimi	1		20	1		20	40	» »
		Arabi Muallimi	1		20	1		20	40	» »
		Farisi Muallimi	1		20	1		20	40	» »
		Hukuk ve İktisat Muallimi	1		20	1		20	40	Eski tam devreli liseler

Felsefe Muallimi	13	20	260	13	20	260	520	» » » »
Hukuk ve İktisat Muallimi								» » » »
	13	20	260	13	20	260	520	Leyli ve nihari tam devreli olan Kız liselerine
Elişleri Muallimi	16	12	192	16	12	192	512	
Müdürüsani	3	20	60	3	20	60	60	
Muavin	3	10	30	3	10	30	30	
Ambar Memuru	1		10	1		10	30	
Depo Memuru	1		8	1		8	27	
Alâtı Dersiye Muhafızı	2	10	20	2	10	20	60	
İmam (Maktu)								Biri Ankara Kız Lisesine
	1		20	1		20		
Doktor (Maktu)	1		30	1		30		
Hastabakıcı (Maktu)	1		26	1		25		İzmir Kız Lisesine
Aşçı (Maktu)	1		50	1		50		
Muallim Muavini	2	15	30	2	15	30	70	
Hademe (Maktu)	16	15	240	16	15	240		İzmire
Hademe (Maktu)	8	18	144	8	18	144		Ankara (Bezmi Alemir) Tevzi idaresine bırakılmıştır.
İkinci Devre Riyaziyi Muallimi	8	25	200	8	25	200	360	Tam devreli Kız liselerine
Hikmet Muallimi	4	25	100	4	25	100	180	
Kimya Muallimi	4	25	100	4	25	100	180	» »
Edebiyat Muallimi	4	25	100	4	25	100	180	» »
Felsefe Muallimi	4	20	80	4	20	80	160	» »
Tarih Muallimi	4	25	100	4	25	100	180	» »
Coğrafya Muallimi	4	20	80	4	20	80	160	» »
Arabi Muallimi	4	20	80	4	20	80	160	» »
Farisi Muallimi	4	10	40	4	10	40	120	» »
Hukuk ve İktisat Muallimi	4	20	80	4	20	80	160	» »
Piyano Muallimi	3	10	30	3	10	30	90	Tek devreli olan Kız liselerine
İktisadibeyti Muallimi	1		10	1		10	30	Ankara Kız Lisesine
Tabahat Muallimi	1		5	1		5	18	
Elişleri Muallimi	27	12	324	27	12	324	864	Bir devreli Erkek liselerine

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Müdür	2	30	60	2	30	60	100	Tevzii dairesine bırakılmıştır.
		Muavin	2	5	10	2	5	10	10	
		Kâtip	2	10	20	2	10	20	60	» » »
		Hademe (Maktu)	8	18	144	8	18	144	—	» » »
		Riyaziye Muallimi	2	20	40	2	20	40	80	» » »
		Tabiiye Muallimi	2	20	40	2	20	40	80	» » »
		Hıfsıssıhhayı Etfal Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	» » »
		İlim ve Terbiyei Etfâl Muallimi	2	10	20	2	20	20	60	» » »
		Dindersleri Muallimi	2	20	40	2	20	40	80	Yeni açılan iki kız
		Tarih, Coğrafya Muallimi	2	20	40	2	20	40	80	lisesine
		Türkçe Muallimi	2	20	40	2	20	40	80	» » »
		Fransızca Muallimi	2	20	40	2	20	40	80	» » »
		Terbiyei Bedeniye Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	» » »
		Resim Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	Üçü diğer Kız liseleri-
		Musiki Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	nindir.
		Piyano Muallimi	5	10	50	5	10	50	150	» » »
		Yazı Muallimi	2	5	10	2	5	10	36	» » »
		Tabahat Muallimi	2	5	10	2	5	10	36	» » »
		Dikiş, Biçki Muallimi	2	15	30	2	15	30	70	
		İktisadı Beyti Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	
		Elbise, Biçki, Dikiş Muallimi	2	15	30	2	15	30	70	
		Çamaşır Muallimi	2	15	30	2	15	30	70	
		Çamaşır, Ütü, Kola, Tamir Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	
		Renkli Nakış Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	

Beyaz Nakış Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	
İnce Elişleri Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	
Terbiyei Etfâl Muallimi	2	10	20	2	10	20	60	
Yekûn	284		4 477	284		4 472	7 223	
İPTİDAÎ MUALLİMLERİNİN İKİNCİ ALTI AYDA MAAŞLARI								
Muallim	15	20	300	15	20	300	600	
»	15	19	285	15	19	285	585	
»	25	18	450	25	18	450	950	
»	25	17	425	25	17	425	925	
»	35	16	560	35	16	560	1 260	
»	35	15	525	35	15	525	1 225	
»	50	14	700	50	14	700	1 700	
»	50	13	650	50	13	650	1 650	
»	100	12	1 200	100	12	1 200	3 200	
»	100	11	1 100	100	11	1 100	3 100	
»	50	10	500	50	10	500	1 500	
Yekûn	500		6 695	500		6 695	16 695	
LİSAN MUALLİMLERİ								
Fransızca Muallimi (Maktu)	7	150	1 050	7	150	1 050		
Fransızca Muallimi (Maktu)	10	25	250	10	25	250		
Fransızca Muallimi (Maktu)	104	20	2 080	104	20	2 080		Altı aylıktır
Fransızca Muallimi (Maktu)	81	10	810	81	10	810		» »
İngilizce veya Almanya Muallimi (Maktu)	7	150	1 050	7	150	1 050		» »
İngilizce veya Almanya Muallimi (Maktu)	14	15	210	14	15	210		» »
İngilizce veya Almanya Muallimi (Maktu)	21	12	252	21	12	252		» »
İngilizce veya Almanya Muallimi (Maktu)	18	10	180	18	10	180		» »
Yekûn	262		5 882	262		5 882		

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		İMAM VE HATİP MEKTEPLERİ								
		Müdür	30	15	450	30	15	450	450	Uhdesinde bir grup ders vardır.
		Kâtip	30	7	210	30	7	210	810	
		Hademe (Maktu)	90	18	1 620	90	18	1 620	—	
		Kur'anı Kerîm, Tecvit, Gınâ Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Tefsir, Hâdis, İlmi Tevhit Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Dindersleri Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Türkçe Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Edebiyat, Hitabet ve İnşa Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Ruhiyat ve Ahlâk Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Arabi Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Tarih ve Coğrafya Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Riyaziye Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Tabiiye Muallimi	30	15	450	30	15	450	1 050	
		Yazı Muallimi	30	5	150	30	5	150	540	
		Terbiyei Medeniye Muallimi	30	5	150	30	5	150	540	
		Yekûn	510		7 080	510		7 080	1 840	

MÜDAFAAYI MİLLİYE VEKÂLETİNE ALINAN LİSELER

Kaymakam	5	40	200	5	40	200	425	[Zabitan ve mensubini askeriye uhdesinde bulunan muallimlikler ve memuriyetlerde inhilâl vukuunda emsali mekteplerde müstahdem muallimler için muhasses maaşla sivil muallim ve memur tayin olunur.]
Binbaşı	21	35	735	21	35	735	1 365	
Yüzbaşı	74	20	1 480	74	20	1 480	1 440	
Mülâzımıevvel	5	15	75	5	15	75	275	
Alay Hesap Memuru	5	18	90	5	18	90	220	
Tabur Hesap Memuru	5	15	75	5	15	75	210	
Doktor Binbaşı	5	35	175	5	35	175	325	
Doktor Yüzbaşı	6	20	120	6	20	120	360	
Eczacı Binbaşı	1	—	35	1	—	35	65	
Eczacı Yüzbaşı	4	20	80	4	20	80	240	
Birinci Sınıf Kâtip	5	12	60	5	12	60	200	
Tabur İmamı	5	12	60	5	12	60	190	
Elektrik Memuru (Maktu)	5	45	225	5	45	225	—	
Kalorifer Memuru (Maktu)	5	45	225	5	45	225	—	
Hademe (Maktu)	13	30	390	13	30	390	—	
Hademe (Maktu)	283	25	7 075	283	25	7 075	—	
Silâhlı Çavuş	5	0,25	1,25	5	0,25	1,25	5	
Silâhlı Onbaşı	11	0,15	1,65	11	0,15	1,65	6,60	
Silâhlı Nefer	88	0,01	8,80	88	0,10	8,80	35,20	
Silâhlı Boru Çavuşu	5	0,25	1,25	5	0,25	1,25	5	
Silâhlı Boru Neferi	20	0,01	0,20	20	0,10	2	8	
Silâhsız Nakliye Çavuşu	5	0,25	1,25	5	0,25	1,25	5	
Sıhhıye Onbaşısı	2	0,15	0,30	2	0,15	0.30	0,80	
Nefer	356	0,01	35,60	356	0,10	35,60	142,40	
Talebe	2 800	0,30	840	2800	0,30	840	3 360	
İkinci Sınıf Hastabakıcı	10	30	300	4	30	120	—	
İkinci Sınıf Hastabakıcı	6	35	150	6	25	150	—	
Yekûn	3 912		12 440,30	3 906		12 262,10	19 148	

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		HEYETİ TALİMİYE								
		Binbaşı	121	35	4 235	121		4 235	7 865	
		Yüzbaşı	32	20	640	32		640	1 920	
		Sivil Muallim	4	10	40	4		40	480	
		Yekûn	157		4 915	157		4 915	10 265	
		DARÜLMUALLİMLERİ								
		Müdür	7	35	245	7	35	245	376,25	Birisi altı aylıktır
		»	7	30	210	7	30	210	350	» » »
		Muavin	14	15	210	7	15	105	245	» » »
		»	14	10	140	7	10	70	210	» » »
		Kâtip ve Hesap Memuru Mutemet	14	15	210	14	15	210	490	İkisi » »
		Mübayaa Memuru	7	12	84	7	12	84	224	Birisi » »
		Mübayaa Memuru	7	10	70	7	10	70	210	» » »
		Ambar ve Depo Memuru	7	12	84	7	12	84	224	» » »
		Ambar ve Depo Memuru	7	10	70	7	10	70	210	» » »
		Kütüphane ve Alâtı Dersiye Muhafızı	14	10	140	14	10	140	420	» » »
		Doktor ve Hıfzıssıhha Muallimi (Maktu)	14	40	560	14	40	560	—	İkisi » »
		İmam (Maktu)	14	20	280	14	20	280	—	» » »
		Hastane Memuru (Maktu)	14	30	420	14	30	420	—	» » »
		Aşçı (Maktu)	14	50	700	220		3 300	—	İkisi altı aylıktır
		Odacı, Hademe ve Müstahdemini Saire (Maktu)	230		3 450	14	50	700	—	Otuzu altı aylıktır.
		Çamaşırcı	14	30	420		—	—	—	Otuzu altı aylıktır.
		Yekûn	398		7 293	360		6 548	2 959,25	

	OKUTMA HEYETİ								
	Dindersleri Muallimi	14	20	280	14	20	280	560	İkisi altı aylıktır.
	Fenni Terbiye ve Ruhiyat Muallimi	14	20	280	14	20	280	560	» » »
	Usulü Tedris ve Tatbikatı Dersiye Muallimi	14	20	280	14	20	280	560	» » »
	Edebiyat Muallimi	14	25	350	14	25	350	630	» » »
	Türkçe Muallimi	14	20	280	14	20	280	560	» » »
	Tarih ve Coğrafya Muallimi	14	25	350	7	25	175	315	» » »
	Tarih - Coğrafya Muallimi	—	—	—	7	20	140	280	Birisi altı aylıktır
	Riyaziyat Muallimi	14	25	350	14	25	350	630	İkisi » »
	Riyaziyat Muallimi	14	20	280	14	20	280	560	» » »
	Hikmet Kimya Muallimi	7	15	175	7	25	175	315	Birisi altı aylıktır
	Hikmet Kimya Muallimi	7	20	140	7	20	140	280	» » »
	Ulûmu Tabiiye Muallimi	7	25	175	7	25	175	315	» » »
	Ulûmu Tabiiye Muallimi	7	20	140	7	20	140	280	
	Ziraat ve Tatbikatı Ziraiye Muallimi	14	20	280	7	20	140	280	» » »
	Ziraat ve Tatbikatı Ziraiye Muallimi	—	—	—	7	15	105	240	» » »
	Fransızca Muallimi	14	20	280	14	15	210	490	» » »
	Elişleri Muallimi	14	10	140	14	10	140	420	İkisi altı aylıktır
	Resim Muallimi	14	10	140	14	10	140	420	» » »
	Musiki Muallimi	14	10	140	14	10	140	420	» » »
	Terbiyei Bedeniye Muallimi	14	10	140	14	10	140	420	» » »
	Yazı Muallimi	14	10	140	14	5	70	252	» » »
	Malûmatı Hukukiye ve İktisadiye Muallimi	14	10	140	14	10	140	420	» » »
	Tatbikat Mektebi Müdürü	14	25	350	14	20	140	560	» » »
	Tatbikat Mektebi Muallimi	28	15	420	17	15	255	595	Beşi altı aylıktır
	Tatbikat Mektebi Muallimi	28	12	336	24	12	288	768	Seneliktir
	Tatbikat Mektebi Muallimi	28	10	280	28	10	280	840	Altı aylıktır
	Yekûn	350		5 866	335		5 233	11 975	
233	16 DARÜLMUALLİMATLAR								
	Müdür veya Müdüre	4	35	140	4	35	140	215	Birisi altı aylıktır
	Müdür veya Müdüre	4	30	120	4	30	120	200	» » »
	Muavine	4	15	60	4	15	60	140	» » »
	»	4	10	40	4	10	40	120	» » »

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Kâtip ve Hesap Memuru	8	15	120	8	15	120	280	İkisi altı aylıktır
		Ambar ve Takip Memuru	8	10	80	8	10	80	240	» » »
		Depo Memuru	8	10	80	8	10	80	240	» » »
		Mübayaa Memuru ve Mutemedi	8	10	80	8	10	80	240	» » »
		Alâtı Dersiye ve Kütüphane Muhafızı	8	10	80	8	10	80	240	» » »
		Doktor ve Hıfzıssıhha Muallimi (Maktu)	8	40	320	8	40	320	—	» » »
		Hasta bakıcı (Maktu)	8	30	240	8	25	200	—	» » »
		Müstahdeminisaire (Maktu)	120	17,50	2 100	120	15	1 800	—	Otuzu altı aylıktır
		Aşçı (Maktu)	8	50	400	8	50	400	—	İkisi altı aylıktır
		Çamaşırcı (Maktu)	8	30	240	—	—	—	—	
		Yekûn	208		4 100	200		3 520	1 915	
		OKUTMA HEYETİ								
		Din Dersleri Muallimi	8	20	160	8	20	160	320	İkisi altı aylık maktudur
		Fenni Terbiye ve Ruhiyat Muallimi	8	20	160	8	20	160	320	» » » »
		Tatbikatı Dersiye ve Usulü Tedris Muallimi	8	20	160	8	20	160	320	» » » »
		Edebiyat Muallimi	8	25	200	8	25	200	360	» » » »
		Türkçe Muallimi	8	20	160	8	20	160	320	» » » »
		Tarih ve Coğrafya Muallimi	8	25	200	4	25	100	180	Birisi altı aylık maktu.
						4	20	80	160	İkisi altı aylık maktudur
		Riyaziyat Muallimi	8	25	200	8	25	20	360	
		Riyaziyat Muallimi	8	20	160	8	20	160	320	» » » »
		Hikmet ve Kimya Muallimi	4	25	100	4	25	100	180	Birisi altı aylık maktu.
		Hikmet ve Kimya Muallimi	4	20	80	4	20	80	160	» » » »
		Ulûmu Tabiiye Muallimi	4	25	100	4	25	100	180	» » » »
		Ulûmu Tabiiye Muallimi	4	20	80	4	20	80	160	» » » »
		Elişleri Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	İkisi altı aylık maktudur

Resim Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	İkisi altı aylıktır
Musiki Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	» » »
Terbiyei Bedeniye Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	» » »
Malûmatı Bedeniye ve İktisadiye Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	» » »
Dikiş, Biçki ve Ütü Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	» » »
İdari Baytiye ve Tabahat Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	» » »
Nakış Beyaz İşleri Muallimi	8	10	80	8	10	80	240	» » »
Fransızca Muallimi	8	15	120	8	15	120	280	» » »
Mahalli Sanat ve Örgü İşleri Muallimi	8	10	80	8	20	160	320	» » »
Yazı Muallimi	8	5	40	8	5	40	144	» » »
Tatbikat Mektebi Müderrisi	20	8	160	4	20	80	160	» » »
Tatbikat Mektebi Müderrisi	—	—	—	4	15	60	140	Birisi altı aylıktır
Tatbikat Mektebi Muallimesi	16	15	240	8	15	120	280	Beşi altı aylıktır
Tatbikat Mektebi Muallimesi	16	12	192	8	12	96	256	Üçü ve ikisinin zammi altı aylıktır
Tatbikat Mektebi Muallimesi	16	10	160	16	10	160	480	Bir seneliktir
Yekûn	236		3 292	208		3 236	7 360	
Müdür	1		50	1		40	57,50	Altı aylıktır
Musiki Nazariyat Muallimi	1		30	1		30	50	» »
Piyano Muallimi	3	40	120	3	40	120	172,50	» »
Keman Muallimi	3	40	120	3	40	120	172,50	» »
Kör (Vutkâl) Muallimi	1		30	1		30	50	» »
Fransızca Muallimi	1		30	1		30	50	» »
Yekûn	10		380	10		370	552,50	
LEYLİ İPTİDAİYELER								
Müdür	20	30	600	20	25	500	900	
Muallim	40	25	1 000	40	20	800	1 600	
Muallim	40	20	800					
Kâtip ve Hesap Memuru	20	12	240	20	10	200	600	
Ambar ve Depo Memuru	20	10	200					

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Aşçı	20	40	800	20	30	600		
		Hademe	80	15	1 200	80		1 200		
		Çamaşırcı	20	20	400					
		Yekûn	260		5 240	180		3 300	3 100	
237		İDARATI MÜLHAKKA								
	1	TARİH ENCÜMENİ VE KÜTÜPHANESİ								
		Kâtip	1		10	1		10	30	
		Hafızıkütüp	1		15	1		15	35	
		Hademe (Maktu)	1		25	1		25		
		Yekûn	3		50	3		50	65	
	2	KÜTÜPHANE VE HAFIZIKÜTÜPLER KÜTÜPHANEİ UMUMİ								
		Hafızıkütbü evvel	1		25	1		25	45	
		Hafızıkütbü sani	1		20	1		20	40	
		Hafızıkütbü salis	1		12	1		12	32	
		Tasnif Memuru	1		15	1		15	35	
		Mücellit	1		10	1		10	30	
		Serhademe ve mubassır	1		10	1		10	30	
		Kapıcı (Maktu)	3	25	75	3	25	75	—	
		Yekûn	9		167	9		162	212	

3 VESAİTİ TARİHİYE TASNİF ENCÜMENİ							
Başmemur	1		36	1		36	54,5
Memur	7	30	210	7	30	210	350
Hademe (Maktu)	1		25	1		25	—
Yekûn	9		271	9		271	404,50
4 RASATHANE	1		30	1		30	50
Müdür	1		15	1		15	35
Müfettiş	1		12	1		12	32
İlmi Muhasip ve Alât Muhafızı	1		10	1		10	30
Alât Muhafızı	1		25	1		25	—
Bahçıvan (Maktu)	2	25	50	2	25	50	—
Hademe (Maktu)	1		30	1		30	50
Rasıt	8		172	8		172	197
Yekûn							
5 İSTANBUL ASARI ATİKA MÜZELERİ							
Müdür	1		100	1		100	102,50
Muavin	1		40	1		40	57,50
Bizans ve Roma ve Yunan Kadim asarı mütehassıs	1		40	1		40	57,50
Geldani ve Babili ve Asuri Mütehassısı	1		30	1		30	50
İdare Kısmı Müdür Muavini	1		30	1		30	50
Başkâtip	1		25	1		25	45
Asarı atika memuru ve Heykeltraş	1		25	1		25	45
Tasnif Memuru ve elsinei saniye Mütehassısı	1		25	1		25	45
Hafızıkütüp	1		25	1		25	45
Dahiliye Müdürü ve Duhuliye Depo Memuru	1		25	1		25	45
Hafriyat Memuru	1		20	1		20	40
Hafızıkütüp Muavini	1		20	1		20	40

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Elsinei Ecnebiye Kâtibi	1		22	1		22	42	
		Tahrirat refiki	1		15	1		15	35	
		Nakliyat Memuru, Duhuliye Memur Muavini	1		9	1		9	27	
		Meskûtâtı Atika Mütehassısı	1		25	1		25	45	
		Muhafazai asarı atika Encümen Kâtibi Umumisi	1		40	1		40	57,50	
		Mimar	1		35	1		35	53,75	
		Muhafazai Asarı Atika Encümeni Daimi azası (Hakkı huzur her içtimada üç lira)	—		—	4		12	48	
		Serhademe	1		10	1		10	30	
		Hademe (Maktu)	36	25	900	36		900	—	
		Bekçi (Maktu)	25	5	125	25		125	—	
		Bekçi (Maktu)	1		20	1		20	—	
		Yekûn	81		1 606	85		1 618	800,75	
		Fasıl yekûnu								
339		MATBAAYI AMİRE								
		Müdür	1		45	1		45	61,25	
		Tahrirat Başkâtibi	1		20	1		20	40	
		Mukayyit	1		10	1		10	30	
		İmalâtı Umumiye Memuru	1		24	1		24	44	
		İmalâtı Umuiye Kâtibi	1		10	1		10	30	
		İmalâtı Umumiye Mukayyidi	1		10	1		10	30	
		Sermakinist ve Ustabaşı	1		20	1		20	40	
		Ayniyat Muhasebe Memuru	1		17	1		17	37	
		Ayniyat Muhasebe Refiki	1		10	1		10	30	

Eşyayı Muamele Ambar Memuru	1		10	1		10	30
Eşyayı Gayrimamule Ambar Memuru	1		10	1		10	30
Mubayaa Memuru	1		10	1		10	30
Ser Musahhih	1		12	1		12	32
Tahsildar	1		8	1		8	27
Kontrol Memuru	1		20	1		20	40
Kütüphane ve Kılışe Memuru	1		10	1		10	30
Dahiliye Memuru	1		10	1		10	30
Tabip (Maktu)	1		30	1		30	
Yevmiye Kâtibi	1		10	1		10	30
Tahrirat Mübeyyizi	1		10	1		10	30
Sevk Memuru Kapu Çuhadarı	1	1	10	1		10	30
Makine Daireleri Mukayyidi	1			1			
Kapucu (Maktu)	2	30	60	2	30	60	—
Gecebekçisi (Maktu)	2	30	60	2	30	60	—
Hademe, Odacı (Maktu)	3	25	75	3	25	75	—
Arabacı (Maktu)	1		25	1		25	—
Mamule ve Gayrımamule Ambarlar hademesi (Maktu)	2	30	60	2	30	60	—
Yekûn	32		596	32		596	681,25
MATBAAYI BAHRİYE MAAŞATI							
Müdür ve Mütehassıs	1		25	1		25	45
Kravör	2	20	40	2	20	40	80
Kravör	2	13	26	2	13	26	66
Ressam	1		20	1		20	40
Ressam	1		13	1		13	33
Motorcu	1		20	1		20	40
Yekûn	8		144	8		144	304

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
237	6	TOPKAPI MÜZESİ								
		Müdür	1		80	1		80	87,50	
		Hazinei Endurun Başkâtibi	1		30	1		30	50	
		Hırkai Saadet Başmemuru	1		30	1		30	50	
		Hırkai Saadet Başmemuru Muavini	1		22,50	1		22,50	42,50	
		Hırkai Endurun İkinci Kâtibi	1		25	1		25	45	
		Hırkai Endurun Üçüncü Kâtibi	1		20	1		20	40	
		Hırkai Endurun Haftanisi	1		22,50	1		22,50	42,50	
		Kapu Çuhadarı	1		20	1		10	40	
		Hazine Birinci Sınıf Memuru	1		20	1		20	40	
		Hazine İkinci Sınıf Memuru	5	15	75	5	15	75	175	
		Hazine Üçüncü Sınıf Memuru	3	10	30	3	10	30	90	
		Hırkai Saadet Başeskisi	1		20	1		20	40	
		Hırkai Saadet Birinci Sınıf Memurları	7	18	126	7	18	126	266	
		Hırkai Saadet İkinci Sınıf Memurları	10	17	170	10	17	170	370	
		Hırkai Saadet Üçüncü Sınıf Memurları	10	16	160	10	16	160	360	
		Hırkai Saadet Dördüncü Sınıf Memurları	10	15	150	10	15	150	350	
		Endurum Başmemurları	1		17,50	1		17,50	37,50	
		Endurum Başmemurları	11	15	165	11	15	165	385	
		Endurun İkinci Sınıf Memurları	17	10	170	17	10	170	510	
		Hırkai Saadet Havadan Serhademesi	1		10	1		10	30	
		Hırkai Saadet Hademeleri	3	8	24	3	8	24	81	
		Hırkai Saadet Sofa Serhademesi	1		8	1		8	27	
		Hırkai Saadet Sofa Hademeleri	2	7	14	2	7	14	54	
		Babusaade Ağası	1		15	1		15	35	

		Babusaade Kethüdası	1		10	1		10	30	
		Babusaade Eskileri	4	8	32	4	8	32	108	
		Babusaade Hademeleri	7	6	42	7	6	42	126	
		Yekûn	104		1 508,50	104		1 308.50	3 512	
237	7	SANAYİ NEFİSE MEKTEBİ HEYETİ İDARE								
		Müdür	1		50	1		40	57,50	Heyeti talimiye maaşatına altı aylık zam yapılmıştır.
		Muavin	1		30	1		30	45	
		Başkâtip	1		25	1		25	40	
		İnzibat Memuru	4	20	80	4	20	80	140	
		Kütüphane, Müze ve Projöksiyon Memuru	1		20	1		20	35	
		Hademe ve Kapucu (Maktu)	9	30	270	8	25	200	—	
		Yekûn	17		475	16		355	260	
		HEYETİ TALİMİYESİ								
		Fenni Mimari Muallimi	2	50	100	1		35	53,75	
		Resim Muallimi	5	50	250	3	35	105	161,25	
		Heykeltraş	2	50	100	1		35	53,75	
		İnşaat, Hikmet, Kimya, İlmülarz, Nazariyat ve Tatbikatı Muallimi	1		30	1		25	45	
		Hesap, Hendese, Cebir, Müsellesat, Mihanik, Menazır ve Resim Hatti Muallimi	1		30	1		20	40	
		Hendesei Tefsimiye, Kat'ıahça Topoğrafya ve Menazır Nazariyatı Muallimi	1		30	1		20	40	
		Tarihi Umumii Mimari Muallimi	1		30	1		20	40	
		Betonarme, Mukavemeti Malzeme ve Muvazeneti İnşaat Muallimi	1		30	1		20	40	
		Teşrih Muallimi	1		30	1		15	35	
		Usulü Keşif ve Ebniye Kanunu Muallimi	1		30	1		15	35	
		Tarihi Sanaat Muallimi	1		30	1		15	35	
		Bediiyat Muallimi	1		30	1		15	35	

F.	M.	Unvanı memuriyet	Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümeninee 1340 senesi için teklif olunan				Mülâhazat
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira	
		Nazariyatı Mimariye, Türk İslâm Uslûbu Mimarisi Muallimi	1		30	1		25	45	
		Sanayii Tezyiniye Nazariyatı Muallimi	1		30	1		20	40	
		Sanayi Tezyiniye Atölyesi Muallimi	1		50	1		30	50	
		Hat ve Taship Muallimi	1		30	1		15	35	
		Bebadii Riyaziyatı Âliye Muallimi	1		30	1		15	35	
		Resmi Usulü Tedris Muallimi	1		30	1		20	40	
		Yekûn	24		920	20		465	748,75	
		Maddenin Yekûnu								
		Faslın yekûnu								